

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពី ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦

នៃការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨

រៀបចំដោយ
គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចដ៏ថ្លៃថ្លា

២០២៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥
ស្តីពីការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦
នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ប្រកួតប្រជែងវិទ្យាសាស្ត្រកម្ពុជា
២០២៣-២០២៨

ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៦

អន្តរាគមន៍

ក្នុងយុគសម័យដ៏ទំនើប, បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល បាន និង កំពុងដើរតួនាទីកាន់តែសំខាន់ក្នុងគ្រប់សកម្មភាពសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ហើយក៏បានក្លាយជាកាតាលីករមួយ ក្នុងការជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច, ការកែប្រែរបៀបនៃការធ្វើធុរកិច្ច, ការបំពេញការងារ, ការផ្លាស់ប្តូរទម្លាប់រស់នៅ, ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច និង ការពង្រឹងភាពធននៃសេដ្ឋកិច្ច ដែលមិនអាចមើលរំលងបាន។ ជាក់ស្តែង, វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ជាវិស័យសារវន្តមួយ ក្នុងចំណោមវិស័យជាច្រើនដែលបានប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាឌីជីថលជាចម្បង និង ធ្វើឱ្យមានការលេចឡើងនូវ «បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ» ដែលជួយសម្រួលដល់ការរស់នៅប្រចាំថ្ងៃ, ការបង្កើតនវានុវត្តន៍ថ្មីៗ និង ការបង្កើតធុរកិច្ចថ្មីផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Startups) ដែលជាផ្នែកមួយយ៉ាងសំខាន់ ក្នុងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍវិស័យហិរញ្ញវត្ថុខ្លួនឯងផង និង សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចទាំងមូលផង។

ដើម្បីចាប់យកកាលានុវត្តភាព និង សក្តានុពលដ៏ធំធេងនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា, ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយភាពប្រាកដនិយម និង ទស្សនវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន អភិបាលរដ្ឋមន្ត្រី និង បច្ចុប្បន្នជាប្រធានព្រឹទ្ធសភា**, បានដាក់ចេញនូវ «គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨» កាលពីខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២៣ ដែលជាមាតិកាគោលនយោបាយរួម ក្នុងការរៀបចំបរិក្ខេបឌីជីថលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅសម្រេចបាននូវចក្ខុវិស័យនៃការកសាងសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមឌីជីថលរស់រវើក។ សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាល នីតិកាលទី ៧ នៃរដ្ឋសភា, ក្រោមការដឹកនាំដ៏ប៉ិនប្រសប់ និង ឈ្លាសវៃរបស់ **សម្តេចមហាបវរធិបតី ហ៊ុន ម៉ាណែត នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា**, គោលនយោបាយនេះ ក៏ត្រូវបានបន្តអនុវត្តយ៉ាងសកម្ម ប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ និង ស្របតាមអភិក្រម «ជវភាពនៃប្រព័ន្ធកម្ពុជាតែមួយ» ជាពិសេស ក្នុងភាពប្រទាក់ក្រឡា និង បំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ជាមួយនឹងរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិទាំងមូល ពោលគឺ «**យុទ្ធសាស្ត្របញ្ជាក់កាណែង-ដំណាក់កាលទី ១**»។

ឈរលើមូលដ្ឋាននេះ, អគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល បានដឹកនាំសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំ និង ដាក់ចេញ «**ផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ នៃការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨**» ក្នុងគោលបំណងគាំទ្រ និង ជំរុញការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នទទួលបន្ទុក។ ផែនការសកម្មភាពនេះ ត្រូវបានគិតគូរគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ស្របតាមវិធានការគោលនយោបាយរយៈពេលខ្លី និង មធ្យម ព្រមទាំងបានដើរតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ សម្រាប់ជាផែនទីបង្ហាញផ្លូវដល់ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការចូលរួមអនុវត្ត ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ផ្អែកតាមផែនការសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញ, អគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល បានរៀបចំនូវ «**របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨**» ក្នុងគោលបំណងដើម្បីគូសរំលេចពីវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ, បញ្ហាប្រឈម និង ទិសដៅការងារបន្ត សម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់។ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ នេះ, ក្រសួង ស្ថាប័នបានចូលរួមអនុវត្តផែនការសកម្មភាពដោយសម្រេចបាននូវលទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើន មានជាអាទិ៍ ការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ,

ការដាក់ចេញនូវបទដ្ឋានគតិយុត្តសំខាន់ៗ, ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ, ការបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ បរិស្ថានសាកល្បង, ការលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និង អក្ខរកម្មឌីជីថល ព្រមទាំងការជំរុញនវានុវត្តន៍ សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនានា។ វឌ្ឍនភាពទាំងនេះ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ គ្រប់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធ ដែលបានចូលរួមអនុវត្តសកម្មភាពប្រកបដោយស្មារតីបុរេសកម្ម និង អន្តរសកម្ម។ បើទោះជាសម្រេចបាននូវសមិទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ជាច្រើនក្តី, ការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនេះ នៅ តែជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលទាមទារឱ្យមានកិច្ចសហការជិតស្និទ្ធ និង ការចូលរួម ប្រកបដោយឆន្ទៈខ្ពស់ពីគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីកាត់បន្ថយនូវបញ្ហាប្រឈមចម្បងៗ ដែលបាន និង កំពុងកើតឡើង សំដៅជំរុញការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាព។

ជាទីបញ្ចប់, ក្នុងនាមប្រធានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល, ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរ- គុណដល់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដែលបានផ្តល់កិច្ចសហការយ៉ាងសកម្ម ជាមួយអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល ក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់។ ខ្ញុំសង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ នឹងបន្តពង្រឹង កិច្ចសហការ និង អនុវត្តផែនការសកម្មភាព ប្រកបដោយភាពបុរេសកម្ម សហមតិ និង ការប្តេជ្ញាចិត្ត ខ្ពស់ ដើម្បីកាត់បន្ថយនូវវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថលនៅកម្ពុជា។ ខ្ញុំក៏សូមធ្វើការកោតសរសើរ និង វាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត គង់ ម៉ារី រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ និង ជាអគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល, ថ្នាក់ដឹកនាំ និង សមាជិកក្រុមការងារបច្ចេកទេសទាំងអស់ ដែលបានខិតខំប្រឹងប្រែងអស់ពីកម្លាំងកាយចិត្ត ក្នុង ការសម្របសម្រួល និង រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ នេះ ដែលជាមូលដ្ឋានដ៏ចាំបាច់ សម្រាប់ការតាមដាន វាយតម្លៃវឌ្ឍនភាព និង ជាធាតុចូលដ៏សំខាន់សម្រាប់ការកែលម្អការអនុវត្តនាពេល ខាងមុខ សំដៅលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និង អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរស់រវើក នៅកម្ពុជា។

ថ្ងៃ អង្គារ ១រោច ខែបសាស្តេធ្នាំ មមី អដ្ឋស័ក ព.ស. ២៥៧០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៦

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល**

អគ្គបណ្ឌិតសភាចារ្យ អូន ព័ន្ធមុនីរ័ត្ន

មាតិកា

អនុកថា i

បញ្ជីពាក្យកាត់ iv

ខ្លឹមសារសង្ខេប v

១- សេចក្តីផ្តើម ១

    ១.២- គោលបំណង ១

    ១.៣- វិសាលភាព និង វិធីសាស្ត្រ ១

        ១.៣.១. វិសាលភាព ១

        ១.៣.២. វិធីសាស្ត្រ ២

        ១.៣.៣. ប្រភពទិន្នន័យ ២

២- វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ ..... ៣

    ២.១- វឌ្ឍនភាពជារួម ៣

    ២.២- វឌ្ឍនភាពតាមយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព ៤

        ២.២.១- ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល (ដី) ៤

        ២.២.២- ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ (ឫស) ២២

        ២.២.៣- ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ (ដើម) ៣០

        ២.២.៤- ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (មែក) ៤០

៣- ចំណុចគុយេតិកទុកដាក់ និង ជំរុញការអនុវត្ត ៤៦

៤- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៥២

ឧបសម្ព័ន្ធ ១- វិធីសាស្ត្រ និងការចាត់ថ្នាក់សម្រាប់ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ៥៣

ឧបសម្ព័ន្ធ ២- តារាងវិធានការគោលនយោបាយ និង សកម្មភាព ៥៥

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣- វឌ្ឍនភាពតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ៨៣

បញ្ជីពាក្យកាត់

ល.រ	ក្រសួង ស្ថាប័ន	អក្សរកាត់ជាភាសាខ្មែរ
១	ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	ក.ក.ប.
២	ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍	ក.ប.ទ.
៣	ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម	ក.ព.ណ.
៤	ក្រសួងមហាផ្ទៃ	ក.ម.ផ.
៥	ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ	ក.ស.ហ.វ.
៦	ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	ក.អ.យ.ក.
៧	ក្រសួងឧស្សាហកម្ម វិទ្យាសាស្ត្រ បច្ចេកវិទ្យា និង នវានុវត្តន៍	ក.ខ.វ.ប.ន.
៨	គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល	គ.ស.ធុ.ឌ.
៩	ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា	ធុ.ក.
១០	អាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	អ.ស.ហ.
១១	អង្គការស៊ើបការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	ស.ហ.ក.
១២	និយ័តករសន្តិសុខសង្គម	ន.ស.ស.
១៣	និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា	ន.ម.ក.
១៤	និយ័តករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា	ន.ធុ.ក.
១៥	និយ័តករបរធនបាលកិច្ច	ន.ប.ធុ
១៦	និយ័តករគណនេយ្យ និង សវនកម្ម	ន.គ.ស.
១៧	និយ័តករអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ និង បញ្ចាំ	ន.អ.ប.
១៨	មជ្ឈមណ្ឌលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ម.ប.ហ.

ខ្លឹមសារសង្ខេប

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ នេះ គឺជារបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំលើកទី ២ នៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨។ របាយការណ៍នេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្រោមគោលបំណងចម្បង បូកសរុប តាមដាន និង វាយតម្លៃលទ្ធផលនៃការអនុវត្តសកម្មភាពគាំទ្រដល់វិធានការគោលនយោបាយ តាមយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពចំនួន ៤ រួមមាន៖ ១)-ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល, ២)-ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ, ៣)-ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ និង ៤)- ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ បន្ថែមពីនេះ, របាយការណ៍នេះ ក៏ មានលេចពីបញ្ហាប្រឈមដែលក្រសួង ស្ថាប័នបានជួបប្រទះ, ការកត់សម្គាល់ និង យោបល់របស់ អគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល (គ.ស.ធា.ខ.) តាមវិធានការនីមួយៗ។

ផ្អែកលើរបាយការណ៍ និង ឯកសារគាំទ្រដែលប្រមូលបានពីក្រសួង ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកអនុវត្ត ព្រមទាំងទិន្នន័យដែលអាចរកបានពីប្រភពផ្លូវការផ្សេងៗ, ការបូកសរុបលទ្ធផល បានបង្ហាញថា ក្នុង ចំណោមវិធានការគោលនយោបាយចំនួន ៤៧ ដែលបានដាក់ចេញនូវសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ នេះបង្ហាញថា, វិធានការចំនួន ១៥ មានវឌ្ឍនភាព “ប្រសើរ”, ចំនួន ១៧ មានវឌ្ឍនភាព “ល្អ”, និង ចំនួន ១៥ ទៀត មានវឌ្ឍនភាព “មធ្យម”។ បើពិនិត្យមើលក្នុងកម្រិតសកម្មភាពវិញ, ក្នុងចំណោម សកម្មភាពសរុបចំនួន ១៨៦ មានសកម្មភាពចំនួន ១២១ ត្រូវបានអនុវត្ត និង កំពុងអនុវត្តចំនួន ៦០ ។ យ៉ាងណាមិញ សកម្មភាពចំនួន ៥ មិនទាន់ត្រូវបានអនុវត្តនៅឡើយ និង ជាកម្មវត្ថុនៃការរំកិលយកទៅ អនុវត្តក្នុងឆ្នាំបន្ទាប់ ឬ កែសម្រួលឡើងវិញ តាមការចាំបាច់។

ជាវឌ្ឍនភាពនៃការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល ដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុ, ក្រសួង ស្ថាប័ន បានដាក់ចេញនូវលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តសំខាន់ៗ មួយចំនួន ដូចជា ប្រកាស ស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល, សេចក្តីណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិ- ភ័យបច្ចេកវិទ្យា និង សាយបំរែបំរស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុ, និង សេចក្តីសម្រេចស្តីពីគោលការណ៍ សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម, និង កំពុងជំរុញការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពី កិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល, សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសាយបំរែ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ ផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះ, ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានកំណត់ជាអាទិភាពមួយក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍវិស័យពាក់ព័ន្ធ រួមមាន យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យគណនេយ្យ និង សវនកម្មនៅកម្ពុជា ២០២៥- ២០៣៥, យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យមូលបត្រ ២០២៥-២០៣៥, យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យបរិយាកាសកិច្ច ឆ្នាំ ២០២៥-២០៣៥, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យធានារ៉ាប់រង ២០២៥-២០៣០, និង យុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍវិស័យអចលនទ្រព្យកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០២៥-២០៣០។ ទន្ទឹមនឹងនេះ, សមាហរណកម្មហិរញ្ញវត្ថុទៅ ក្នុងតំបន់ ត្រូវបានពង្រឹងតាមរយៈការអនុវត្តគម្រោងទូទាត់ឆ្លងដែនតាមយូអេសប៊ីជាដំណាក់កាលជាមួយ បណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ ដូចជា ម៉ាឡេស៊ី ជប៉ុន សិង្ហបុរី និង ឡាវ និង ការចូលរួមជាសមាជិកផ្លូវការក្នុង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងតំបន់ (Regional Payment Connectivity) ។

ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពទី ២ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ បន្តរក្សាបាននូវ ចលនាការល្អ ដោយការប្រើប្រាស់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈឌីជីថល ជាអាទិ៍ ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យ កម្ពុជា (CamDX) និង ថ្នាលសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលកម្ពុជា (CamDigiKey), ការចូលរួម របស់ក្រុមហ៊ុនឯកជនទៅក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, ការអភិវឌ្ឍថ្នាល ឬ ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម (RegTech) និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ (SupTech) ព្រមទាំងប្រព័ន្ធ ផ្តល់សេវាសាធារណៈពាក់ព័ន្ធ មានការកើនឡើងជាលំដាប់។ ក្នុងនោះ, គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ វិស័យ ធានារ៉ាប់រង មានគ្រឹះស្ថានចំនួន ៩ បានបញ្ចប់ការសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងចំនួន ១០ ដោយ ជោគជ័យ និង គ្រឹះស្ថានចំនួន ៨ ទៀត កំពុងបន្តដំណើរការសាកល្បងចំនួន ៨ គម្រោងផ្សេងទៀត។ ក្នុងវិស័យមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនចំនួន ៧ បានចូលរួមក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។ ជាមួយគ្នានេះ, ប្រព័ន្ធឌីជីថលសំខាន់ៗ ដូចជា ប្រព័ន្ធនៃការបង្ហាញព័ត៌មានសាជីវកម្ម ដំណាក់កាលទី ១, ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់សហគ្រាស និង អង្គភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ, និង ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមេ/សាខា ដែលប្រកបអាជីវកម្មបញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគ ដោយអនុប្បទានជាដើម ត្រូវបានអភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់រួចរាល់ ខណៈដែលប្រព័ន្ធមួយចំនួនទៀត រួមមាន ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រងទិន្នន័យការធានារ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវយានយន្តជាកាតព្វកិច្ច ដំណាក់កាលទី ១ និង ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់វិភាគ និង ផ្តល់សញ្ញាជាមុន (Early Warning System) ក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង ដំណាក់កាលទី ២ ត្រូវបាន និង កំពុងអភិវឌ្ឍជាបណ្តើរៗ។

ចំពោះអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រទី ៣ ស្តីពីការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ, ក្រសួង ស្ថាប័ន បានចូលរួមលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុ ដល់សាធារណជនទូទៅ និង សហគ្រិន តាមរយៈគំនិតផ្តួចផ្តើមផ្សេងៗ ដូចជា សិក្ខាសាលា ផ្សព្វផ្សាយស្តីពីការពង្រឹងចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់សហគ្រាសនៅកម្ពុជា, កម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ស្តីពីប្រាក់រៀល ប្រព័ន្ធបាគង និង ខេអេចយូអេ, ការអភិវឌ្ឍកម្មវិធីទូទាត់បាគងយុវនៃ (Bakong Junior) និង ការលើកទឹកចិត្តដល់សិស្ស និស្សិតឱ្យចូលរួមប្រើប្រាស់, និង ការរៀបចំ និង ផ្សព្វផ្សាយ សទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ជាដើម។ លើការជំរុញការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ, ដោយពិនិត្យឃើញ ពីសារៈសំខាន់ និង សក្តានុពលនៃបច្ចេកវិទ្យាបញ្ញាសិប្បនិម្មិត (Artificial Intelligence – AI), ក្រសួង ស្ថាប័ន បាន និង កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពី AI ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និង តាមវិស័យ រួមមាន សេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីបញ្ញាសិប្បនិម្មិត ឆ្នាំ ២០២៦-២០៣០, សេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពី ការចាប់យកបញ្ញាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពី ការចាប់យកបញ្ញាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ផងដែរ។

ជាមួយគ្នានេះ, ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដែលជា យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពទី ៤ មានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់។ ក្នុងនោះ, ក្រសួង ស្ថាប័ន បាន និង កំពុង រៀបចំនូវក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ដូចជា សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទាន តាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការ និង ប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទានតាម ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកនៅកម្ពុជា, បានស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

ថ្មីៗ នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, និង បានរៀបចំកម្មវិធីពន្លឿនអាជីវកម្ម និង ផ្តល់ការគាំទ្រ ដល់ធុរកិច្ចថ្មី ក្នុងការបង្កើតដំណោះស្រាយប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ សម្រាប់បញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធបច្ចេក- វិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ របស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងក្នុងវិស័យធនាគារ និង មិនមែនធនាគារ សំដៅលើកម្មស ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសហគ្រិនភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាព និង លទ្ធផលសំខាន់ៗ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ, ការអនុវត្តផែនការ សកម្មភាពរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នមួយចំនួន បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈម ដូចជា កង្វះធនធាន, កង្វះ មន្ត្រីជំនាញបច្ចេកទេស, និង កិច្ចសហការ និង ការសម្របសម្រួលអន្តរស្ថាប័ននៅមានកម្រិត ដែលនាំ ឱ្យសកម្មភាពមួយចំនួន សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពយឺតជាងការគ្រោងទុក។ ផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពការងារ និង បញ្ហាប្រឈមដែលក្រសួង ស្ថាប័នបានរាយការណ៍, អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធន.ខ. បានកត់សម្គាល់ និង លើកស្ទើរយោបល់តាមវិធានការនីមួយៗ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានបន្ថែមសម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំ ដាក់ចេញ និង អនុវត្តផែនការសកម្មភាពនៅឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាពខ្ពស់។

១- សេចក្តីផ្តើម

ដើម្បីចាប់យកកាលានុវត្តភាព និង សក្តានុពលដ៏ធំធេងនៃបរិក្ខេបកម្មឌីជីថលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ, រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញ “គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨” ដែលមានគោលបំណងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដ៏រស់រវើក សំដៅធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវ ច្រកទទួលសេវាហិរញ្ញវត្ថុ, ភាពជឿទុកចិត្ត និង គុណភាពជីវិតរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ ក្នុងយុគសម័យឌីជីថល។ គោលនយោបាយនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការចង្អុលបង្ហាញក្នុង “ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមឌីជីថលកម្ពុជា ២០២១-២០៣៥” និង ស្របតាមឧត្តមានុវត្តន៍ និង និន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងបរិការណ៍តំបន់ និង សកល។

ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ, គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល (គ.ស.ធុ.ឌ.) បានដាក់ចេញនូវ ផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨ ស្របតាមយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពចំនួន ៤ រួមមាន៖ ១)-ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល, ២)-ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ, ៣)-ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ និង ៤)-ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ក្នុងន័យនេះ, ដើម្បីតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព, អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធុ.ឌ. បានសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ ស្តីពីការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងពីវឌ្ឍនភាព និង លទ្ធផលសំខាន់ៗ, និង កំណត់បញ្ហាប្រឈមរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នដែលទទួលបន្ទុកអនុវត្ត ទាំងក្នុងវិស័យធនាគារ វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង វិស័យពាក់ព័ន្ធផងដែរ។

១.២- គោលបំណង

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ក្នុងគោលបំណងចម្បង ២ គឺ៖ ១)-ដើម្បីបូកសរុប និង រាយការណ៍វឌ្ឍនភាពការងារ និង បញ្ហាប្រឈមរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពសម្រាប់ ឆ្នាំ ២០២៥ និង ២)-ដើម្បីលើកស្ទើយោបល់ ជាដំណោះស្រាយ និង កំណត់ទិសដៅការងារបន្ត សំដៅជំរុញគាំទ្រការអនុវត្តការងាររបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ឆ្ពោះទៅសម្រេចបានគោលដៅនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា។

១.៣- វិសាលភាព និង វិធីសាស្ត្រ

១.៣.១. វិសាលភាព

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនេះ មានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់លើសកម្មភាពក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ ដែលមានសរុប ១៨៦ សកម្មភាព និង ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្ត ដោយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធចំនួន ៩ រួមមាន៖ ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (ក.ស.ហ.វ.), ក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា (ក.អ.យ.ក.), ក្រសួងមហាផ្ទៃ (ក.ម.ផ.), ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា (ធា.ក.), ក្រសួងឧស្សាហកម្ម បច្ចេកវិទ្យា វិទ្យាសាស្ត្រ និង នវានុវត្តន៍ (ក.ឧ.ប.វ.ន.), ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម (ក.ព.ណ.), ក្រសួងប្រៃសណីយ៍ និង ទូរគមនាគមន៍

(ក.ប.ទ.), ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ (ក.ក.ប.), និង អាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ (អ.ស.ហ.) ដែលរាប់បញ្ចូលទាំង និយ័តករសន្តិសុខសង្គម (ន.ស.ស), និយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា (ន.ម.ក.), និយ័តករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា (ន.ធា.ក.), និយ័តករបរិយាកាសកិច្ច (ន.ប.ក.), និយ័តករ គណនេយ្យ និង សវនកម្ម (ន.គ.ស.), និយ័តករអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ និង បញ្ចាំ (ន.អ.ប.) និង មជ្ឈមណ្ឌលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (ម.ប.ហ.) ។

១.៣.២. វិធីសាស្ត្រ

ការវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាព ត្រូវបានរៀបចំឡើងជា ប្រព័ន្ធពីកម្រិត (Two-tier System) គឺ ១)-កម្រិតសកម្មភាព និង ២)-កម្រិតវិធានការគោលនយោបាយ។

ក. ការវាយតម្លៃកម្រិតសកម្មភាព

វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តសកម្មភាព ត្រូវបានចែកចេញជា ៣ កម្រិត ដូចខាងក្រោម៖

- «បានអនុវត្តពេញលេញ» (✓)៖ បើសកម្មភាពនោះ ត្រូវបានអនុវត្តរួចរាល់ ស្របតាម ផែនការកំណត់។
- «បានអនុវត្តដោយផ្នែក» (●)៖ បើសកម្មភាពនោះ ត្រូវបាន និង កំពុងអនុវត្ត ប៉ុន្តែ យឺតយ៉ាវផែនការ។
- «មិនបានអនុវត្ត» (×)៖ បើសកម្មភាពនោះ មិនទាន់ចាប់ផ្តើមអនុវត្តទាល់តែសោះ។

ខ. ការវាយតម្លៃកម្រិតវិធានការគោលនយោបាយ

ការវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តវិធានការ ត្រូវផ្អែកលើលទ្ធផល និងវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត សកម្មភាពដែលគាំទ្រដល់វិធានការនោះ និង ចែកចេញជា ៤ កម្រិតរួមមាន៖ «ប្រសើរ» (●), «ល្អ» (▲), «មធ្យម» (■), និង «ខ្សោយ» (▲) ។

សម្គាល់៖ ការចាត់ថ្នាក់វឌ្ឍនភាព ក្នុងកម្រិតសកម្មភាព និងកម្រិតវិធានការគោលនយោបាយ មានបរិយាយលម្អិតក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធទី ១. វិធីសាស្ត្រ និងការចាត់ថ្នាក់សម្រាប់ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ។ គួរបញ្ជាក់ផងដែរថា, របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពនេះ នឹងមិនត្រឹមតែឆ្លុះបញ្ចាំងនូវវឌ្ឍនភាពនៃ ការអនុវត្តសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញក្នុងផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិលប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំង រំលេចនូវវឌ្ឍនភាពក្រៅផែនការមួយចំនួនទៀត ដែលមានពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការផងដែរ។

១.៣.៣. ប្រភពទិន្នន័យ

ប្រភពទិន្នន័យសំខាន់ៗ ដែលត្រូវបានប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍ប្រចាំ ឆ្នាំ២០២៥ នេះ រួមមាន៖

- របាយការណ៍ និងឯកសារគាំទ្រពាក់ព័ន្ធទទួលបានពីក្រសួង ស្ថាប័ន តាមរយៈផតថល តាមដាន ត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃ
- ទិន្នន័យដែលរកបានពីប្រភពផ្លូវការនានា មានជាអាទិ៍ គេហទំព័រផ្លូវការរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ដើម្បីធ្វើផ្ទៀងផ្ទាត់ និង បំពេញបន្ថែម។

២- វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥

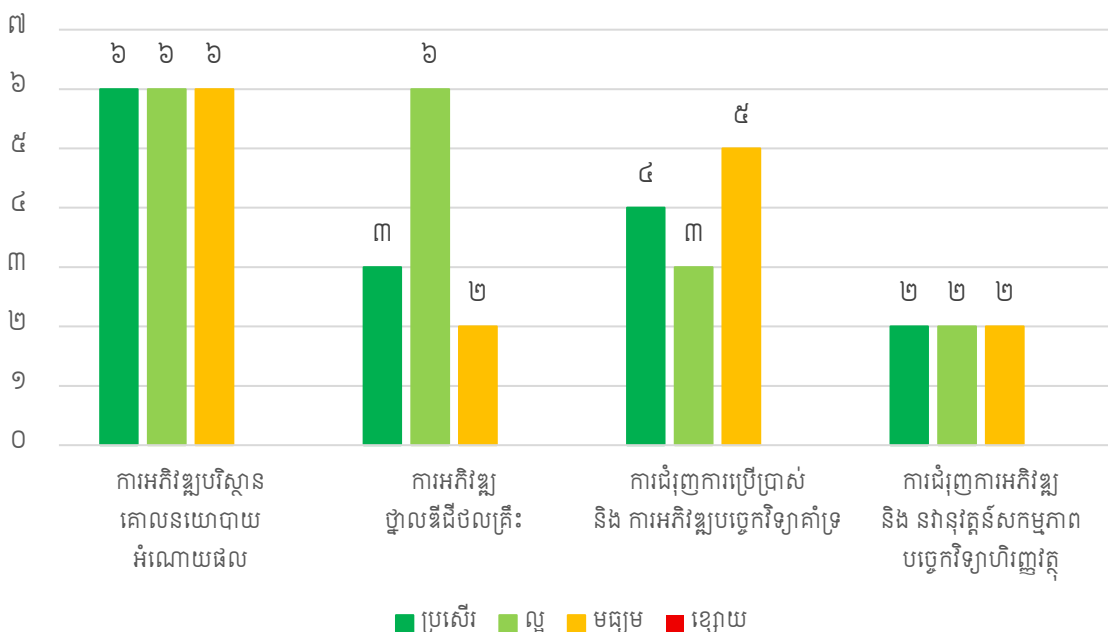
២.១- វឌ្ឍនភាពជារួម

ជាវឌ្ឍនភាព, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំង ៩ បានរៀបចំ និង ផ្តល់របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ មកកាន់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធា.ខ. ដើម្បីធ្វើការប្រកួសប្រជានៃផ្នែកលើរបាយការណ៍ និង ឯកសារដែលប្រមូលបានពីក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ព្រមទាំងទិន្នន័យដែលអាចរកបានពីប្រភពផ្លូវការផ្សេងៗ, សម្រាប់វឌ្ឍនភាពក្នុងកម្រិតសកម្មភាពសម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥ នេះ, ក្នុងចំណោមសកម្មភាពសរុបចំនួន ១៨៦ មានសកម្មភាពចំនួន ១៨១ ត្រូវបានអនុវត្ត ក្នុងនោះ ៦៥% បានអនុវត្តពេញលេញ និង ៣២% បានអនុវត្តដោយផ្នែក(តារាងទី ១)។ យ៉ាងណាមិញ, បើគិតជាកម្រិតវិធានការគោលនយោបាយវិញ, មានវិធានការគោលនយោបាយចំនួន ១៥ ស្មើនឹង ៣២% ទទួលបានវឌ្ឍនភាព “ប្រសើរ”, វិធានការគោលនយោបាយចំនួន ១៧ ស្មើនឹង ៣៦% ទទួលបានវឌ្ឍនភាព “ល្អ”, វិធានការគោលនយោបាយចំនួន ១៥ ស្មើនឹង ៣២% ទទួលបានវឌ្ឍនភាព “មធ្យម” ក្នុងចំណោមវិធានការគោលនយោបាយសរុបចំនួន ៤៧ ដែលបានដាក់ចេញនូវសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តក្នុងឆ្នាំ២០២៥ (រូបភាពទី ១)។

តារាងទី ១៖ វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តសកម្មភាពតាមយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ

យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព	សកម្មភាព	វឌ្ឍនភាព		
		✓	●	×
I.ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល	៧២	៤១	៣០	១
II.ការអភិវឌ្ឍការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ	៦៥	៥២	១២	១
III.ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ	៣២	១៦	១៤	២
IV.ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	១៧	១២	៤	១
សរុប	១៨៦	១២១	៦០	៥

រូបភាពទី ១ ៖ វឌ្ឍនភាពនៃវិធានគោលនយោបាយតាមយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនីមួយៗ

២.២- វឌ្ឍនភាពតាមយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព

២.២.១- ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល (ជី)

យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពនេះ ផ្ដោតលើការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយដែលមានលក្ខណៈអំណោយផល ជាអាទិ៍ ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ, ការរៀបចំ និង ធ្វើវិសោធនកម្មក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត ឬ និយ័តកម្ម, ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌអន្តរប្រតិបត្តិការ, ការលើកកម្ពស់ភាពជឿទុកចិត្ត, ការពង្រឹងកិច្ចសហការ និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធ និង ការផ្តួចផ្តើមគំនិតនវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ដែលប្រៀបដូចទៅនឹងដីដែលមានដីជាតិ និង មានលក្ខណៈអំណោយផលដល់ការស្រូបយកដីជាតិរបស់ប្រទេស និង ជាមូលដ្ឋានទ្រទ្រង់ដល់ដើមឈើទាំងមូល។

ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយគាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

វិធានការទី ១៖ ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ការការពារទិន្នន័យ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ក.ប.ទ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល ដែលនឹងផ្តល់មូលដ្ឋានគតិយុត្ត រឹងមាំដល់ការការពារទិន្នន័យ និង ចែករំលែកទិន្នន័យ រួមទាំងសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។ ក្នុងនោះ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល ស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលកែសម្រួល និង សម្រួលបន្ថែមឱ្យសមស្របនឹងបរិបទកម្ពុជា ផ្អែកលើធាតុចូលដែលទទួលបានពីកិច្ចប្រជុំកម្រិតបច្ចេកទេស និង សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតួអង្គពាក់ព័ន្ធនានា រួមមាន ក្រសួង ស្ថាប័ន វិស័យឯកជន តំណាងសមាគមពាណិជ្ជកម្ម គណៈវិជ្ជាជីវៈ អង្គការសង្គមស៊ីវិល ដៃគូអភិវឌ្ឍ និង គ្រឹះស្ថានអប់រំស្រាវជ្រាវ។

ក្នុងវិស័យធនាគារ, ធា.ក. បានដាក់ចេញ សេចក្តីណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យា និងសាយបំបែកគ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុ (Technology and Cyber Risk Management Guidelines) ព្រមទាំងផ្សព្វផ្សាយជាបន្តបន្ទាប់ តាមរយៈសិក្ខាសាលា។ សេចក្តីណែនាំនេះ កំណត់នូវគោលការណ៍ណែនាំពាក់ព័ន្ធទិដ្ឋភាពសំខាន់ៗ ដែលគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវអនុលោមតាមក្នុងនោះរួមមាន ការការពារទិន្នន័យបុគ្គលរបស់អតិថិជន ផងដែរ។

ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អ.ស.ហ. បានដាក់ចេញ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីគោលការណ៍សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននៃប្រព័ន្ធសន្តិសុខសង្គម កាលពីថ្ងៃទី ១៥ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៥ ដែលចែងអំពីគោលការណ៍ សម្រាប់ការផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈនូវព័ត៌មានអំពីការអនុវត្តរបបសន្តិសុខសង្គមក្នុងគោលបំណងការពារសុវត្ថិភាពទិន្នន័យ និង កាត់បន្ថយហានិភ័យពាក់ព័ន្ធ។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ម.ក. បានបន្តសិក្សា និង កែសម្រួលបន្ថែមលើ សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់សេវារក្សាទុកទិន្នន័យខាងក្រៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ ដោយផ្អែកលើឧត្តមានវត្តន៍របស់បណ្តាយុត្តាធិការក្នុងតំបន់ និង អន្តរជាតិ ជាពិសេសឯកសារពាក់ព័ន្ធ ដូចជា សារាចរណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធរក្សាទុកទិន្នន័យខាងក្រៅរបស់ក្រុមហ៊ុនទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ ការអនុញ្ញាត ដែលរៀបចំដោយគណៈកម្មការមូលបត្រ

ហុងកុង។ សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងជួយសម្រួលដល់ ការយល់ដឹង និង ការបំពេញកាតព្វកិច្ចរក្សាទុកទិន្នន័យ តាមការតម្រូវរបស់បទប្បញ្ញត្តិរបស់ក្រុមហ៊ុន ផ្តល់សេវា ឬ ធ្វើអាជីវកម្មក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ ដោយឡែក, ម.ប.ហ. បានរៀបចំនូវ ឯកសារទស្សនាទាន ស្តីពីការពិនិត្យលទ្ធភាពដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ការការពារទិន្នន័យ និង ការចែក- រំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយបានកំណត់នូវទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះៗ លើ ការរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត គោលនយោបាយ គម្រោង និង ថ្នាល ឬ ប្រព័ន្ធដីជម្រក់ទានានា។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ក.ប.ទ. បានជួបបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួន ដែលបង្កឱ្យមានភាពយឺតយ៉ាវដល់ដំណើរការរៀបចំ សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល។ បញ្ហាទាំងនោះ រួមមាន ទិដ្ឋភាពបច្ចេកទេសខ្ពស់នៃ បទដ្ឋានគតិយុត្ត និង ស្របពេលដែលធនធានមន្ត្រីជំនាញនៅក្នុងវិស័យនេះនៅមានកម្រិត និង មាន ចំនួនតិចតួច ជាពិសេស គឺ កង្វះខាតសមត្ថភាពផ្នែកភាសាបច្ចេកទេសបរទេស (ភាសាអង់គ្លេស) ដែល ជាឧបសគ្គដល់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង ការធ្វើសុខដុមនីយកម្មជាមួយស្តង់ដារអន្តរជាតិ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ជាការកត់សម្គាល់, គិតត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ ២០២៥, កម្ពុជា ស្ថិតក្នុងចំណោមប្រទេសអាស៊ាន ចំនួនបួន រួមមាន មីយ៉ាន់ម៉ា ឡាវ និង ទីម័រខាងកើត ដែលពុំទាន់បានដាក់ចេញច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារ ទិន្នន័យបុគ្គល ហើយការងារនេះអាចនឹងត្រូវពន្យារពេលរហូតដល់ដំណាច់ឆ្នាំ ២០២៦ ដើម្បីធានាបាន ភាពគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។ ទោះយ៉ាងណា, ការសិក្សាលទ្ធភាព និង/ឬ ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ ឬ គោលការណ៍ ណែនាំពាក់ព័ន្ធនឹងការការពារទិន្នន័យ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យតាមវិស័យ អាចអនុវត្តជាបណ្តើរៗ ទន្ទឹមគ្នានឹងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និង អាចកែសម្រួលបន្ថែមនាពេលក្រោយ តាមការចាំបាច់។ ក្នុងនោះ, ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ អាចធ្វើឡើង ជា ២ កម្រិត គឺ ១)-គោលការណ៍ណែនាំរួម ដែលកំណត់នូវគោលការណ៍គ្រឹះ និង ស្តង់ដាររួម និង ២)- គោលការណ៍ណែនាំលម្អិតតាមវិស័យ។

▪ **យោបល់**

១)-ក.ប.ទ. គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល តាមរយៈ ការបង្កើនកិច្ចសហការ និង ស្វែងរកការគាំទ្របច្ចេកទេសពីអង្គការពាក់ព័ន្ធ ទាំងជាតិ និង អន្តរជាតិ, ការកៀរគរអ្នកជំនាញក្នុងស្រុកបន្ថែម និង ការរៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រី ដើម្បីធានា ប្រសិទ្ធភាព និង និរន្តរភាពក្នុងការរៀបចំ និង អនុវត្តច្បាប់។

២)-ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អ.ស.ហ. គួរពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំគោលការណ៍ ណែនាំរួមស្តីពីការការពារទិន្នន័យ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យ ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់និយ័តករ និង អង្គការពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទ រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំលម្អិតតាមវិស័យរៀងខ្លួន។

៣)-ន.ម.ក. គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់សេវា រក្សាទុកទិន្នន័យខាងក្រៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ ដោយរៀបចំឱ្យមានការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយវិស័យ ឯកជន ដើម្បីធានាថាអាចអនុវត្តបាន និង ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែង។

វិធានការទី ២៖ សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ និង ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រអភិបាលកិច្ចសន្តានកម្មនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (Application Programming Interfaces - APIs) និង អន្តរប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងអន្តរតំណរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធក្នុងឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេស រវាងនិយ័តករ និង ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

▪ វឌ្ឍនភាព

ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ម.ប.ហ. បានរៀបចំឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ និង ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រអភិបាលកិច្ច API និង អន្តរប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងអន្តរតំណរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ ទន្ទឹមនេះ, ការរៀបចំការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពតាមវិស័យ ដូចជា វិស័យមូលបត្រ និង វិស័យអចលនវត្ថុ និងបញ្ជាក់ ក៏មានវឌ្ឍនភាពផងដែរ ប៉ុន្តែពុំទាន់បញ្ចប់នៅឡើយ ដោយ ន.ម.ក. និង ន.អ.ប. កំពុងដំណើរការស្រាវជ្រាវលើទិដ្ឋភាពពាក់ព័ន្ធ តាមផែនការងាររបស់ខ្លួន។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ស្របពេល ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារជារួម, ន.ម.ក. និង ន.អ.ប. ក៏កំពុងធ្វើការសិក្សាសម្រាប់វិស័យរបស់ខ្លួនផងដែរ។ ក្នុងន័យនេះ, ការចែករំលែកព័ត៌មាន និង លទ្ធផលនៃការស្រាវជ្រាវរវាងនិយ័តករ និង អង្គភាពពាក់ព័ន្ធអាចពន្លឿន និង ផ្តល់តម្លៃបន្ថែមខ្ពស់ ដល់ការគិតគូររៀបចំក្របខ័ណ្ឌ សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារទាំងមូល។

▪ យោបល់
និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបង្កើនកិច្ចសហការរវាងគ្នា ដើម្បីធានាថាការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាំងឡាយ មានភាពប្រទាក់ក្រឡា, មិនស្អន់គ្នា, បំពេញឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក និង មានតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់ ព្រមទាំងធានាថាលទ្ធផលត្រូវបានចែករំលែកយ៉ាងទូលំទូលាយ។ ផ្អែកលើលទ្ធផលនៃការសិក្សា, អង្គភាពនីមួយៗ គួរដាក់ចេញសកម្មភាពមុតស្រួច និង ចំគោលដៅដើម្បីជំរុញការធ្វើសន្តានកម្ម អន្តរប្រតិបត្តិការ និង អន្តរតំណភ្ជាប់រវាងគ្រប់តួអង្គពាក់ព័ន្ធ។

វិធានការទី ៣៖ ប្រយុទ្ធនឹងបទល្មើសហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ

▪ វឌ្ឍនភាព

ជាវឌ្ឍនភាព គួរកត់សម្គាល់, ស.ហ.ក. បានបន្តដឹកនាំ និង សហការជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំ របាយការណ៍វាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានកេរ្តិ៍កម្ម ដែលទទួលបានការអនុម័តជាផ្លូវការពីគណៈកម្មាធិការសម្របសម្រួលថ្នាក់ជាតិ កាលពី

ថ្ងៃទី ២៤ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥។ ទន្ទឹមនេះ, ក.ម.ផ. ក៏បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មភាព ក្នុងការចូលរួមប្រយុទ្ធ ប្រឆាំងនឹងបទល្មើសហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលផ្ទៃក្នុង ដើម្បីពង្រឹងសមត្ថភាពមន្ត្រី ទទួលបន្ទុក, ការចូលរួមសិក្ខាសាលាជាតិ និង អន្តរជាតិ នានា ជាពិសេសការពង្រឹងការស៊ើបអង្កេតបទ- ល្មើសហិរញ្ញវត្ថុយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ និង សកម្ម។ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, និយ័តករ និង អង្គភាព ក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. បានបន្តរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និង សិក្ខាសាលាស្តីពីការប្រយុទ្ធនឹងបទល្មើស ហិរញ្ញវត្ថុ ដែលបានរួមបញ្ចូលទាំងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទាន ដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ ជាបន្តបន្ទាប់ជូនដល់មន្ត្រីក្រោមឱវាទ និង ដល់បណ្តាក្រុមហ៊ុន ដែលជាបុគ្គលរាយការណ៍ក្នុងវិស័យនេះផងដែរ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ក.ម.ផ. បានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមផ្នែកធនធានមនុស្សលើការរៀបចំចងក្រងឯកសារនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយ- ភាយអាវុធមហាប្រល័យ ជាភាសាអង់គ្លេស និង ភាសាខ្មែរ។

▪ **សំណូមពរ**

ក.ម.ផ. បានលើកឡើងនូវសំណូមពរមួយចំនួន រួមមាន៖ ការស្នើសុំការបណ្តុះបណ្តាលដល់ មន្ត្រីជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ ទាំងវគ្គបណ្តុះបណ្តាលខ្លី មធ្យម និងរយៈពេលវែង ជាពិសេសទៅ លើអនុសាសន៍ទាំង៤០ របស់ក្រុមការងារសកម្មភាពហិរញ្ញវត្ថុ (FATF), ស្នើសុំឱ្យមានកញ្ចប់ថវិកា សម្រាប់ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំ និង ប្រាក់ឧបត្ថម្ភការធ្វើដំណើរចូលរួមកិច្ចប្រជុំក្នុងស្រុក និង ក្រៅស្រុក និង ស្នើសុំផ្តល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលជំនាញភាសាអង់គ្លេសសម្រាប់មន្ត្រីជំនាញ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការរៀបចំ របាយការណ៍វាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិស្តីពីការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទាន ភេរវកម្ម គួបផ្សំនឹងការចូលរួមយ៉ាងសកម្ម និង ប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវពីគ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធក្នុងការប្រយុទ្ធនឹងបទល្មើសហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្ប- ទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ បានបង្ហាញពីសញ្ញាណវិជ្ជមាន ក្នុងការលើកកម្ពស់តម្លាភាព និងទំនុកចិត្តប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុ និង ការអនុលោមតាមស្តង់ដារអន្តរជាតិ ក្នុងន័យដើម្បីរក្សាស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ និង សន្តិសុខសកល។

▪ **យោបល់**

១)-ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ត្រូវបន្តពង្រឹងការអនុវត្តសកម្មភាពប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើស ហិរញ្ញវត្ថុ និង ប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិ ជាមូលដ្ឋានក្នុងការតម្រង់ទិស ការអនុវត្ត។

២)-ក.ម.ផ. គួរផ្តល់អាទិភាព លើការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និង កិច្ចការគាំទ្រពាក់ព័ន្ធ ដោយធ្វើសមាហរណកម្មតម្រូវការទាំងនេះ ទៅក្នុងផែនការថវិការបស់ក្រសួង និង កៀរគរការគាំទ្រ ផ្នែកបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធ។

វិធានការទី ៥៖ ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី និង/ឬ ពហុភាគីជាមួយនឹងប្រទេសក្នុងតំបន់ ដើម្បី គាំទ្រដល់ការទូទាត់សងប្រាក់ ឬ ការផ្ទេរប្រាក់ឆ្លងដែន

▪ វឌ្ឍនភាព

ឆ.ក. បានបន្តជំរុញ និង ពង្រីកវិសាលភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ លើការទូទាត់សងប្រាក់ និង ផ្ទេរប្រាក់ឆ្លងដែន ជាមួយបណ្តាប្រទេសក្នុងតំបន់ និង ដៃគូអន្តរជាតិ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី, ឆ.ក. បាន ដាក់ឱ្យដំណើរការផ្លូវការ គម្រោងទូទាត់ឆ្លងដែនតាមយូអូអូដ ជាមួយបណ្តាប្រទេសសំខាន់ៗរួមមាន៖ ម៉ាឡេស៊ី, ជប៉ុន, សិង្ហបុរី និង ឡាវ។ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌពហុភាគី, កម្ពុជា ក៏បានចូលរួមជាសមាជិកផ្លូវការក្នុង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ក្នុងតំបន់ (Regional Payment Connectivity)។ បន្ថែមលើនេះ, ការទូទាត់ឆ្លងដែនតាមយូអូអូដ ដំណាក់កាលទី ២ ជាមួយក្រុមហ៊ុន UnionPay International ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការជាផ្លូវការផងដែរ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ការពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើលើការទូទាត់សងប្រាក់ និង ផ្ទេរប្រាក់ឆ្លងដែននេះ គឺជាផ្នែក ដ៏សំខាន់ ក្នុងការបន្តធ្វើសមាហរណកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុជាតិ ទៅក្នុងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលតំបន់។ ដើម្បីទាញ យកអត្ថប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចឱ្យបានជាអតិបរមាពីប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនេះ, ការបន្តពង្រឹងការតភ្ជាប់ជាមួយ ដៃគូបច្ចុប្បន្ន និង ការពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយដៃគូថ្មីៗ បន្ថែមទៀត ក៏ដូចជាការផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹង និង ការប្រើប្រាស់របស់ធុរជន និង សាធារណជន គឺជាកិច្ចការអាទិភាពដែលគួរ បន្តយកចិត្តទុកដាក់។

▪ យោបល់

១)-ឆ.ក. គួរបន្តជំរុញ និង ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និង ផ្ទេរប្រាក់ ឆ្លងដែន ជាមួយដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗ បន្ថែមទៀត ទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី និង ពហុភាគី។

២)-ឆ.ក. គួរពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយ និង ជំរុញការប្រើប្រាស់គម្រោងនានា ដែលបានដាក់ឱ្យ ដំណើរការរួចរាល់ ក្នុងចំណោមសាធារណជន អាជីវករ និងវិស័យឯកជនឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ ដើម្បីជំរុញការទាញយកប្រយោជន៍សេដ្ឋកិច្ចឱ្យបានពេញលេញ។

វិធានការទី ៦៖ កែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្មយុត្តិធម៌ក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កើតភាពស្មុគស្មាញដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ នៅក្នុងទីផ្សារ

▪ វឌ្ឍនភាព

ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, អ.ស.ហ. បានដាក់ចេញនូវ សេចក្តីសម្រេចស្តីពីការបង្កើតក្រុមការងារបច្ចេកទេសរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំរួម សម្រាប់ការអនុវត្ត ការគ្រប់គ្រងលើប្រតិបត្តិការទ្រព្យឌីជីថល ឬ ទ្រព្យសកម្មគ្រឹបតូ កាលពីថ្ងៃទី ២ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០២៥

និង ប្រកាសស្តីពីការបញ្ចូល ម.ប.ហ. និង ជាអង្គភាពបរិក្ខេបកម្មឌីជីថលនៃ អ.ស.ហ. ទៅក្នុងយន្តការ គណៈកម្មការអន្តរក្រសួងគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអចលនទ្រព្យនៅកម្ពុជា កាលពីថ្ងៃទី ៣ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២៥ ដែលក្នុងនោះបានកំណត់នូវភារកិច្ចក្នុងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌ និង បទប្បញ្ញត្តិគាំទ្រដល់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ថ្នាលគ្រប់គ្រងទិន្នន័យអចលនទ្រព្យ។

ជាមួយគ្នានេះ, ក្នុងគោលបំណងធានាតម្លាភាព និង ប្រសិទ្ធភាពនៃការរៀបចំរបាយការណ៍ ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំរបស់បុគ្គលអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ ស្របតាមច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តជាធរមាន, អ.ស.ហ. បានអនុម័ត និង ដាក់ឱ្យអនុវត្ត ប្រកាសស្តីពីការរៀបចំរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុប្រចាំឆ្នាំរបស់ បុគ្គលអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ កាលពីថ្ងៃទី ០៨ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០២៦។ ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលនេះ, ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការកែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តមួយចំនួនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កើតភាពស្មុគស្មាញដល់ ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងទីផ្សារ សំដៅធានាតុល្យភាពរវាងនិយ័តកម្ម និង ការជំរុញនវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ជាមួយគ្នានេះ, និយ័តករពាក់ព័ន្ធក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ក៏ បានរៀបចំផែនការរៀបចំ ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត សម្រាប់ ២ វិស័យផងដែរ រួមមាន៖ វិស័យធានារ៉ាប់រង និង វិស័យគណនេយ្យ និង សវនកម្ម។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

គិតត្រឹមដំណាច់ឆ្នាំ ២០២៥, ឯកសារទស្សនាទានរបស់ ម.ប.ហ. ខាងលើ ដែលជាជំហាន ដំបូងសម្រាប់កំណត់ទិសដៅនៃការរៀបចំ ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ មានត្រឹមជាសេចក្តីព្រាងនៅឡើយ។

▪ យោបល់
ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការសិក្សាអំពីការកែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋាន គតិយុត្តក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធានាគារ ដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កភាពស្មុគស្មាញដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

វិធានការទី ៧៖ រៀបចំកែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន (Prudential Regulations) ដែលអនុវត្តចំពោះបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុតាមការចាំបាច់ និង ចូលរួមលើកកម្ពស់ការការពារសន្តិសុខបច្ចេក- វិទ្យាព័ត៌មានក្នុងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ស្របពេលដែលបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល បាន និង កំពុងរីកចម្រើនយ៉ាងឆាប់រហ័ស និង បានផ្តល់ នូវអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើនដល់អតិថិជន បច្ចេកវិទ្យានេះ ក៏អាចផ្សារភ្ជាប់មកជាមួយនូវហានិភ័យពាក់ព័ន្ធ

ផ្សេងៗ ដែលទាមទារការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ពីគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ទាំងរដ្ឋ ពលរដ្ឋ និង ធុរជន។ ដើម្បី ផ្តល់នូវមូលដ្ឋានគតិយុត្តិធម៌លើការការពារសន្តិសុខសាយបំរនៅកម្ពុជា, ក.ប.ទ. បាន និង កំពុងជំរុញ ការរៀបចំ **សេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសាយបំរ**។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ បានកំណត់អំពីវិធាន និង យន្តការគ្រប់គ្រងសន្តិសុខសាយបំរ ដើម្បីការពារលំហសាយបំរនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងគោល- បំណងកសាងទំនុកចិត្ត និង ភាពជឿជាក់លើប្រព័ន្ធខ្ចីជីវិកា ដែលគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ច និង សង្គមខ្ចីជីវិកា។ សេចក្តីព្រាងច្បាប់នេះ ត្រូវបានដាក់ឱ្យពិចារណាដោយក្រុមប្រឹក្សាស្តីពីការគណៈ- រដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋបាល និង កំពុងបន្តនីតិវិធីជាធរមាន។

ទន្ទឹមនេះ, ដើម្បីបង្ការហានិភ័យសន្តិសុខសាយបំរ ពង្រឹងកិច្ចការពារអតិថិជន និង បង្កើន ទំនុកចិត្តលើសេវាហិរញ្ញវត្ថុខ្ចីជីវិកា ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីហិរញ្ញវត្ថុខ្ចីជីវិកាកម្ពុជា ឱ្យ មានសុវត្ថិភាព និង និរន្តរភាព, ធន.ក. បានរៀបចំដាក់ចេញនូវ **គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រង ហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យា និងសាយបំរសម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុ**។ គោលការណ៍ខាងលើនេះ បានរំលេចពីចំណុចគន្លឹះនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យសាយបំរ សម្រាប់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុ ការពង្រឹងគណនេយ្យភាព និង ភាពចាំបាច់លើអភិបាលកិច្ចសន្តិសុខសាយបំរ, ការការពារទិន្នន័យ និង ការការពារប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន, ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យពីអ្នកផ្តល់សេវាគតិយភាគី, ការរៀបចំ ផែនការនិរន្តរភាពអាជីវកម្ម និង នីតិវិធីឆ្លើយតបនឹងឧប្បត្តិហេតុដែលអាចនឹងកើតមានឡើង ជាដើម ដើម្បីកំណត់យុទ្ធសាស្ត្រគោលនយោបាយ និង ការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសន្តិសុខសាយបំរ ព្រមទាំង គ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យា និង សាយបំរ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ធានាបាននូវសុវត្ថិភាព ស្ថិរភាព និង ភាពធន់។

នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ, ន.ម.ក. បានបន្តរៀបចំ **សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការ- គ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ** ដោយផ្អែកលើឧត្តមានុវត្តន៍ក្នុងតំបន់ និង អន្តរជាតិ ដែលកំណត់អំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យា និង សាយបំរ, ការផ្គត់ផ្គង់បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន, សន្តិសុខសាយបំរ និង ហានិភ័យបញ្ហាសប្បុរសភាព។ ជាមួយគ្នានេះ, ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តី- ព្រាងឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការរៀបចំការកែសម្រួល ឬ ការធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលអនុវត្តចំពោះបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាន សនិទានកម្មក្នុងបរិកាណ៍អន្តរជាតិ សំដៅរួមវិភាគទានដល់ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីគតិយុត្តិ និង និយ័តកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារឱ្យមានលក្ខណៈរស់រវើក។

- **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់ទេ។

- **ការកត់សម្គាល់**

ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បាន និង កំពុងពង្រឹងកិច្ចការពារហានិភ័យសន្តិសុខសាយបំរជារួម ដែលរួមចំណែកបង្កើនទំនុកចិត្តលើសេវាហិរញ្ញវត្ថុខ្ចីជីវិកា។ យ៉ាងណាមិញ, វឌ្ឍនភាពនៃការពង្រឹង បទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន នៅមានកម្រិតនៅឡើយ។

- **យោបល់**
  - ១)-ក.ប.ទ. គួរពន្លឿនការបញ្ចប់នីតិវិធីរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសាយប៉ារ និង ផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ។
  - ២)-ម.ប.ហ. គួរជំរុញការរៀបចំ ឯកសារទស្សនាទានអំពីការកែសម្រួល ឬធ្វើវិសោធនកម្ម បទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលអនុវត្តចំពោះបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់ទិសដៅការងារបន្ត។
  - ៣)-ន.ម.ក. គួរពន្លឿនការដាក់ចេញនូវ គោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ ដោយឆ្លងកាត់ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតួអង្គពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីធានាបានភាពប្រាកដនិយម និង ប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្ត។

វិធានការទី ៨៖ រៀបចំក្របខ័ណ្ឌ ឬ បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃ និង ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Risk Assessment and Management)

- **វឌ្ឍនភាព**

ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ បច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីជាមូលដ្ឋាន សម្រាប់ពង្រឹងសុវត្ថិភាព និង បង្កើន ភាពជឿជាក់លើប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យនេះ។ បន្ថែមលើនេះ, ម.ប.ហ. ក៏សម្រេចបានការអនុម័ត និង អនុវត្តជាជំហានៗនូវ គម្រោងគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ក្នុង គោលដៅអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និង កាត់បន្ថយហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាឱ្យដល់កម្រិតអប្បបរមា សំដៅ ធានាប្រសិទ្ធភាព និង សុខដុមនីយកម្មរបស់វិស័យនេះ។

  - **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។
  - **ការកត់សម្គាល់**

វឌ្ឍនភាពខាងលើ ហាក់ផ្តោតសំខាន់លើទិដ្ឋភាពនៃការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ និង ពុំទាន់រំលេចពី ផ្នែកវាយតម្លៃហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យានៅឡើយ ដែលជាកិច្ចការគន្លឹះមួយ ឆ្លើយតបទៅនឹងគោលបំណងនៃ វិធានការ។

- **យោបល់**

ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាក្នុង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយគិតគូររួមបញ្ចូលទាំងទិដ្ឋភាពនៃការវាយតម្លៃហានិភ័យ។

វិធានការទី ៩៖ គាំទ្រ និង ជំរុញការអនុវត្តច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ជាពិសេស សន្តិសុខឌីជីថល ព្រមទាំងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់ដើម្បីអភិវឌ្ឍ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីគតិយុត្ត ឬ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនិយ័តកម្ម សំដៅលើកម្មសភាពជឿទុកចិត្តលើបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ស្របតាមផែនការសកម្មភាព ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ម.ប.ហ. បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព កម្រងបទប្បញ្ញត្តិ ពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ កម្រងបទប្បញ្ញត្តិនេះ បានប្រមូលផ្តុំនូវច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់នឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុសរុប ប្រមាណ ៣៨០ អត្ថបទ រួមមាន ច្បាប់ចំនួន ៥៦, ព្រះរាជក្រឹត្យចំនួន ១១, អនុក្រឹត្យចំនួន ៨៧, ប្រកាសចំនួន ២០១ និង លិខិតបទដ្ឋានផ្សេងៗ ទៀតរួមបញ្ចូល ទាំងគោលការណ៍ណែនាំ ដែលមានអានុភាពបង្គាប់បញ្ជា និង ណែនាំអនុវត្ត។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់ទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ការដាក់ចេញនូវកម្រងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានរហូតដល់ប្រមាណ ៣៨០ អត្ថបទនេះ គឺជាសមិទ្ធផលដ៏សំខាន់ ដែលបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងក្នុងការប្រមូលផ្តុំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ នឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ដើម្បីទាញយកប្រយោជន៍ឱ្យបានជាអតិបរមា, កម្រងបទប្បញ្ញត្តិនេះ គួរត្រូវ បានប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការសិក្សា វិភាគ និង ស្វែងរកចន្លោះប្រហោង និង ភាពស្មុនស្មាញនៃបទប្បញ្ញត្តិ សំដៅចូលរួមកែលម្អប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនិយ័តកម្មឱ្យកាន់តែប្រសើរ។

▪ យោបល់
ម.ប.ហ. គួរបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពកម្រងបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុជាប្រចាំ និង រៀបចំការសិក្សាវិភាគស៊ីជម្រៅលើចន្លោះប្រហោង ឬ ភាពស្មុនស្មាញនៃបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ជាធាតុចូល ក្នុងការតាក់តែង កែសម្រួល ឬ ធ្វើសុខដុមនីយកម្មបទប្បញ្ញត្តិក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

វិធានការទី ១០៖ សិក្សា និង រៀបចំយន្តការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ រួមទាំងកិច្ចការពារ ទិន្នន័យ និង ឯកជនភាព

▪ វឌ្ឍនភាព

ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, និយ័តករក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. បាន និង កំពុងសិក្សា រៀបចំយន្តការ និង គោលការណ៍ណែនាំតាមវិស័យមួយចំនួន។ ជាក់ស្តែង, ន.ម.ក. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំអំពីកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពទិន្នន័យក្នុងវិស័យមូលបត្រ ខណៈដែល ន.ប.ធន. បាន និង កំពុងសិក្សារៀបចំ យន្តការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ បរទេសបាល ដែលរួមទាំងកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពរបស់ភាគីបរទេសបាលកិច្ច។

នៅក្នុងវិស័យធនាគារ, ដើម្បីចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហារបស់អតិថិជន ក្នុងការប្រើប្រាស់សេវា និង ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និង ទាន់ពេលវេលា, ធន.ក. បាន និង កំពុងពិនិត្យ និង កែសម្រួលយន្តការដោះស្រាយបណ្តឹងអតិថិជនរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យស្របតាម ច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ និង ការវិវត្តនៃប្រព័ន្ធធនាគារ។ បន្ថែមពីនេះ, ធន.ក. បានដាក់ចេញ សេចក្តីណែនាំមួយចំនួន មានជាអាទិ៍ សេចក្តីណែនាំស្តីពីការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការទូទាត់

សងប្រាក់នៅកម្ពុជា និង ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឆ្លងដែន កាលពីថ្ងៃទី ១៩ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០២៥ ដើម្បីបន្តជំរុញការអនុវត្តដល់គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការបង្ការ ទប់ស្កាត់ និង ដោះស្រាយលើប្រតិបត្តិការក្លែងបន្លំ ឬ វិវាទប្រតិបត្តិការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់សងប្រាក់នៅ កម្ពុជា និង ការទូទាត់ឆ្លងដែន, និង សេចក្តីណែនាំស្តីពីការពង្រឹងនីតិវិធីនៃការជូនដំណឹងអំពីភាពអាត់- អង្គុលពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាទូទាត់សងប្រាក់ជូនដល់សាធារណជន កាលពីថ្ងៃទី ១០ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០២៥ ដោយខ្លឹមសារនៃសេចក្តីណែនាំនេះ តម្រូវឱ្យគ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុជូនដំណឹងពីរបាយការណ៍ ឧប្បត្តិហេតុបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និង បញ្ហាអាត់អង្គុលពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាទូទាត់តាមកម្មវិធីធនាគារចល័ត/ កម្មវិធីទូទាត់ចល័ត និង បណ្តាញសេវាធនាគារ ដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ របស់សាធារណជន ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពឱ្យ ធន.ក. អាចតាមដាន សម្របសម្រួល និង ដោះស្រាយបញ្ហា បានទាន់ពេលវេលា។

បន្ថែមពីនេះ, ក.ព.ណ. បាន និង កំពុងសិក្សារៀបចំបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ ទំនុកចិត្តពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ទំនុកចិត្តរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ លើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក។

- បញ្ហាប្រឈម

ក.ព.ណ. បានលើកឡើងនូវបញ្ហាមួយចំនួនលើការអនុវត្តសកម្មភាព មានជាអាទិ៍ កង្វះខាត ធនធាន ក្នុងការផលិតសម្ភារៈអប់រំឌីជីថល ស្របពេលដែលចំនួនមន្ត្រីជំនាញលើផ្នែកដោះស្រាយវិវាទ ក្រៅប្រព័ន្ធតុលាការក៏នៅមានកម្រិត។ បន្ថែមពីនេះ, កិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធក៏នៅមាន កម្រិតផងដែរ។

- ការកត់សម្គាល់

វឌ្ឍនភាពជារួមខាងលើ បានបង្ហាញពីកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ក្រសួង ស្ថាប័ន ក្នុងការចូលរួម លើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់លើទិដ្ឋភាពគន្លឹះផ្សេងៗ ពិសេស ក្នុងវិស័យធនាគារ។ ដោយឡែក, ការអនុវត្តវិធានការនេះ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង វិស័យពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ហាក់មាន កម្រិតនៅឡើយ ដោយ ន.ម.ក., ន.ប.ធ., និង ក.ព.ណ ពុំទាន់បានបញ្ចប់ការអនុវត្តសកម្មភាពតាមការ គ្រោងទុករបស់ខ្លួនទេ។

- យោបល់
  - ១)-ន.ម.ក. និង ន.ប.ធ. គួរពន្លឿនការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំ និង យន្តការដាក់លាក់ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពទិន្នន័យក្នុងវិស័យរបស់ខ្លួន។
  - ២)-ក.ព.ណ. គួរជំរុញកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ពិសេសបង្កើនទំនុកចិត្តលើពាណិជ្ជកម្មតាម ប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក តាមរយៈការដាក់ចេញឱ្យបានឆាប់រហ័សនូវក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត សម្រាប់វិញ្ញាបនបត្រ សម្គាល់ទំនុកចិត្តពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និង តាមយន្តការដទៃទៀត ដោយធានាថា យន្តការទាំងនោះនឹងមិនបង្កើតជាបន្ទុកបន្ថែមដល់អ្នកប្រើប្រាស់ និង វិស័យឯកជនទេ។

៣)- និយ័តករដទៃទៀតក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរដាក់ចេញសកម្មភាពជំរុញការសិក្សា និង រៀបចំយន្តការទៅតាមវិស័យនីមួយៗ។

វិធានការទី ១១៖ សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាព ក្នុងការរៀបចំ, ការដាក់ឱ្យដំណើរការ និង ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថាន សាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងតាមដានជាប្រចាំនូវប្រតិបត្តិការរបស់បុគ្គលចូលរួមក្នុងបរិស្ថាន សាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេក- វិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុជាមួយនឹងនិយ័តករបរទេស

▪ វឌ្ឍនភាព

ការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការបរិស្ថានសាកល្បងនៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ មានការរីកចម្រើនគួរកត់សម្គាល់។ ក្នុងនោះ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ វិស័យធានារ៉ាប់រងមានគ្រឹះស្ថានចំនួន ៩ បានបញ្ចប់ការសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង ចំនួន ១០ ដោយជោគជ័យ និង គ្រឹះស្ថានចំនួន ៨ ទៀត កំពុងបន្តដំណើរការសាកល្បងចំនួន ៨ គម្រោងផ្សេងទៀត។ ក្នុងវិស័យមូលបត្រ ក្រុមហ៊ុនចំនួន ៧ បានចូលរួមក្នុងបរិស្ថានសាកល្បង ខណៈដែល ន.ម.ក. បានចូលរួមយ៉ាងសកម្មក្នុងសិក្ខាសាលាអន្តរជាតិ នានា ដើម្បីដកស្រង់បទពិសោធន៍ការគ្រប់គ្រង តាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យ។

ទន្ទឹមនេះ, ម.ប.ហ. បានសិក្សាពីបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានសាកល្បង បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង បានរៀបចំបញ្ចប់ ឯកសារទស្សនាទានស្តីពី សុខដុមនីយកម្មបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ម.ប.ហ. បានកំណត់នូវបញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដូចជា បរិស្ថានសាកល្បងពុំទាន់ត្រូវបានធ្វើសុខដុមនីយ- កម្ម, លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធពុំទាន់ត្រូវបានធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ឬ រៀបចំតាក់តែងថ្មី, និង បរិស្ថាន សាកល្បង សម្រាប់ធ្វើតេស្តផលិតផល និង សេវាបច្ចេកវិទ្យា និង នវានុវត្តន៍ថ្មីៗ មានដូចជា បរិស្ថាន សាកល្បងបញ្ញាសិប្បនិម្មិត ពុំទាន់ត្រូវបានរៀបចំនៅឡើយដែរ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ការពិនិត្យលទ្ធភាពការរៀបចំសាកល្បង និង ដាក់ឱ្យដំណើរការបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងវិស័យបញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន មានវឌ្ឍនភាពតិចតួច។

▪ យោបល់
 និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ផ្សេងទៀតក្រៅពីវិស័យមូលបត្រ និង វិស័យ ធានារ៉ាប់រង គួរពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យរបស់ខ្លួន ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារ ជាពិសេស ការពង្រឹង និង ពង្រីកកិច្ច- សហការជាមួយនឹងនិយ័តករបរទេស ដើម្បីធ្វើការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងបរិស្ថាន

សាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ដោយឡែក, ម.ប.ហ. ត្រូវសិក្សា និង រៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត គាំទ្រ ក៏ដូចជាក្របខ័ណ្ឌនវានុវត្តន៍ និង បរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យា និង នវានុវត្តន៍ ស្ថិតក្រោម សមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន បន្ថែមទៅលើបរិស្ថានសាកល្បងស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់និយ័តករក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ដែលមានស្រាប់ ផ្អែកតាមអភិក្រមសុខដុមនីយកម្ម ដែលក្នុងនោះរួមបញ្ចូលនូវបរិស្ថាន សាកល្បងធុរកិច្ចថ្មី និង បញ្ហាសិប្បនិម្មិត ។

វិធានការទី ១២៖ រៀបចំផែនការមេកសាងសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់គ្រប់គ្នាអង្គ ពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេស សមាសភាពស្ថាប័នទទួលបន្ទុកអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ម.ប.ហ. បានបញ្ចប់នូវ ឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការរៀបចំ សេចក្តីព្រាងផែនការមេកសាង សមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដោយបានកំណត់ផែនការសកម្មភាពច្បាស់លាស់ សម្រាប់ ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងនេះ ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងចំណេះដឹង និង ជំនាញឯកទេស ព្រមទាំងពង្រីកកិច្ច- សហការក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងក្នុងកម្រិតជាតិ និង អន្តរជាតិ សំដៅលើកម្ពុជា សមត្ថភាពស្ថាប័នរដ្ឋ និង ជំរុញការចូលរួមយ៉ាងសកម្មពីវិស័យឯកជន។ ផ្អែកតាមឯកសារទស្សនាទាន, ការរៀបចំសេចក្តីព្រាងផែនការនេះ នឹងត្រូវបញ្ចប់ និង ស្នើសុំការអនុម័ត នៅត្រីមាសទី ៣ ឆ្នាំ ២០២៦ ខាងមុខ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ យោងតាមការរាយការណ៍ របស់ក្រសួង ស្ថាប័នទទួលបន្ទុក។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ឯកសារទស្សនាទាននេះ គឺជាចំណុចចាប់ផ្តើមដ៏សំខាន់ សម្រាប់ការរៀបចំផែនការមេ។ ដើម្បី ឱ្យការរៀបចំផែនការមេ មានភាពពេញលេញ ប្រាកដនិយម មានសកម្មភាពជាក់លាក់អាចអនុវត្តបាន ព្រមទាំងឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែង, ការសិក្សា និង វិភាគអំពីស្ថានភាពនៃកម្រិតសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធ ពិតជាមានសារៈសំខាន់ និង អាចប្រើប្រាស់ជាមូលដ្ឋាន ក្នុងការវាស់វែង និង ប្រៀបធៀបវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តផែនការមេ បន្ទាប់ពីការដាក់ចេញ។

▪ **យោបល់**

ម.ប.ហ. គួររៀបចំការសិក្សាលម្អិតអំពីស្ថានភាពនៃសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ របស់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដើម្បីជាមូលដ្ឋានទិន្នន័យគាំទ្រ ដល់ការរៀបចំ និង ដាក់ចេញនូវផែនការមេកសាងសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មិនមែនធនាគារ ក៏ដូចជាការសិក្សា និង ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

**វិធានការទី ១៣៖ កសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងវិស័យឯកជន ដែលធ្វើកិច្ចប្រតិបត្តិការបច្ចេក-
វិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូលរួមពីវិស័យឯកជនក្នុងភាពជាដៃគូល្អនៃការកសាង និង ការអភិវឌ្ឍ
បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាព**

▪ វឌ្ឍនភាព

ម.ប.ហ. បានពង្រឹងកិច្ចសហការយ៉ាងសកម្មជាមួយតួអង្គសំខាន់ៗ ក្នុងវិស័យឯកជន តាមរយៈ
ការជួបប្រជុំពិភាក្សាលើការធ្វើសន្ទនាកម្មជាមួយធនាគារពាណិជ្ជ ដើម្បីពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយបច្ចេកវិទ្យា
ហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ។ ជាមួយគ្នានេះ, ន.ម.ក. បានជួប
ប្រជុំជាមួយក្រុមហ៊ុនចំនួន ១១ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធលើផែនការអាជីវកម្ម និង ពិនិត្យលទ្ធភាពនៃ
ការដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ទន្ទឹមនេះ, ន.អ.ប. បានសហការជាមួយ
សមាគមអ្នកវាយតម្លៃ និង ភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ ដើម្បីតាមដានវឌ្ឍនភាពការងារ និង វាយតម្លៃស្ថានភាព
ទីផ្សារជាក់ស្តែង សំដៅធានានូវសង្គតិភាពរវាងបច្ចេកវិទ្យា និង តម្រូវការទីផ្សារ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ការអនុវត្តវិធានការនេះ ពុំបានជួបប្រទះឧបសគ្គជាដុំកំរួនដល់ដំណើរការការងារទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

កិច្ចសហការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធរវាងនិយ័តករពាក់ព័ន្ធ និង វិស័យឯកជន ដែលជាប្រតិបត្តិករ
ឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញថា ស្ថាប័នក្នុងវិស័យសាធារណៈ ពុំត្រឹមតែដើរតួជានិយ័តករប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងជា
កាតាលីករជំរុញ និង ត្រួសត្រាយផ្លូវក្នុងដំណើរការកសាង និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុផងដែរ។

▪ យោបល់

និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួររៀបចំវេទិកាពិគ្រោះយោបល់ជាទៀងទាត់
ជាមួយវិស័យឯកជន ក៏ដូចជាសកម្មភាពជំរុញកិច្ចសហការដទៃទៀត ដើម្បីជំរុញការបង្កើតថ្មី និង
ធានាបាននូវភាពជាដៃគូជីវីងមាំ។ ដោយឡែក, ម.ប.ហ. ត្រូវសិក្សាអំពីការបង្កើត “បណ្តាញអភិវឌ្ឍ
និង នវានុវត្តបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៃ អ.ស.ហ.” ដើម្បីជាការដ្ឋាន និង ជាយន្តការគាំទ្រដល់ការកសាង
បណ្តាញទំនាក់ទំនងក្នុងចំណោមគ្រប់តួអង្គសង្គម ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យា
ហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងស្មារតីរដ្ឋាភិបាលទាំងមូលនិងជវភាពនៃប្រព័ន្ធតួអង្គតែមួយ សំដៅគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍ
ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរស់រវើក។

**វិធានការទី ១៤៖ កសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងនិយ័តករហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិនានា
ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីសិក្សា, ស្វែងយល់ និង ជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរមតិ-
យោបល់ ក៏ដូចជាការចែករំលែកចំណេះដឹងបទពិសោធន៍ និង ឧត្តមានុវត្តន៍**

▪ វឌ្ឍនភាព

នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អ.ស.ហ. បានឈានទៅដល់ដំណាក់កាលត្រៀមចុះ
ហត្ថលេខាលើអនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា (Memorandum of Understanding – MoU)

ជាមួយអាជ្ញាធរនិយ័តកម្មហិរញ្ញវត្ថុនៃប្រទេសអេស៊ីប បន្ទាប់ពីបានជួបពិភាក្សា និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធស៊ីជម្រៅ លើការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិ និង ការត្រួតពិនិត្យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យនេះ។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ម.ក. បាន និង កំពុងសហការជាមួយសមាជិកកម្មហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ (International Financial Corporation – IFC) ដើម្បីដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ សម្រាប់ដំណើរការនូវទីផ្សារ SWAP, Future និង Options។ ន.ម.ក. ក៏បានពង្រឹងវត្តមានកម្ពុជាលើឆាកអន្តរជាតិ តាមរយៈការចូលរួមកិច្ចប្រជុំ ប្រធានវេទិកាមូលធនអាស៊ាន (ACMF Chair) លើកទី ៤៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ទ្រព្យឌីជីថល នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី។

ដោយឡែក នៅក្នុងវិស័យធនាគារ, ធន.ក. បានជំរុញកិច្ចសហការនៃការចែករំលែកចំណេះដឹង ជាមួយបណ្តាធនាគារកណ្តាលនៃប្រទេសជាច្រើន ដូចជា ប៉ាគីស្ថាន, ប៊ូតង់, និង ទីម័រខាងកើត។ បន្ថែមពីនេះ ក្នុងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន បណ្តាធនាគារកណ្តាលក្នុងប្រទេសជាសមាជិកអាស៊ាន បានចែករំលែក បទពិសោធន៍ ចំណេះដឹង វឌ្ឍនភាព បញ្ហាប្រឈម និង គំនិតផ្តួចផ្តើមថ្មីៗ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់។ ប្រធានបទដែលត្រូវបានលើកយកមកពិភាក្សា មានលក្ខណៈទូលំទូលាយ ដូចជា ការពង្រឹងសុវត្ថិភាព និង សន្តិសុខតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា, យន្តការសម្របសម្រួលករណីធុរកិច្ចបោកឆ្លងដែន, ការពង្រឹងនីតិវិធីការកំណត់អត្តសញ្ញាណអតិថិជន និង ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ, ការអភិវឌ្ឍការទូទាត់ឆ្លងដែន, ការតភ្ជាប់ខេអេចយូអរកូដ ព្រមទាំងការពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការរៀបចំយន្តការពង្រឹង និង ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាដៃគូពាក់ព័ន្ធ តាមរយៈ MoU ឬ ការចូលរួមវេទិកាក្នុងតំបន់ និង សកល គឺជាកិច្ចការសំខាន់ ដើម្បីសិក្សា, ស្វែងយល់ និង ជំរុញឱ្យមានការផ្លាស់ប្តូរមតិយោបល់ និង ចែករំលែកចំណេះដឹងបទពិសោធន៍ទៅវិញទៅមក ព្រមទាំងផ្សារភ្ជាប់កម្ពុជាកាន់តែស៊ីជម្រៅទៅក្នុងក្របខ័ណ្ឌអន្តរជាតិ។

▪ **យោបល់**

១)-អ.ស.ហ. គួរបន្តជំរុញការកសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនង និង កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយ និយ័តករហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិនានា តាមរយៈ MoU និង ពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំផែនការសកម្មភាពរួម (Joint Action Plan)។

២)-និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរប្រើប្រាស់កាលានុវត្តភាពនៃការចូលរួមវេទិកា ឬ កម្មវិធីក្នុងតំបន់ ដើម្បីបង្កើតបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយតួអង្គពាក់ព័ន្ធ និង ទាក់ទាញក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិដែលមានសក្តានុពល ឱ្យចូលមកវិនិយោគនៅកម្ពុជា។

វិធានការទី ១៥៖ រៀបចំ, កែសម្រួល និង ជំរុញការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយរំលេចឱ្យឃើញពីការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. បាន និង កំពុងជំរុញការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន ដែលរំលេចពីការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ យ៉ាងសកម្ម។ ជាក់ស្តែង, ន.ធា.ក. បាន និង កំពុងអនុវត្ត ផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់និយ័តករធានារ៉ាប់រងកម្ពុជា សម្រាប់រយៈពេល ១០ឆ្នាំ បច្ចុប្បន្នកម្ម ២០២៦-២០៣៥, ន.ម.ក. បានអនុវត្ត ផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន នៃនិយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា សម្រាប់រយៈពេល ៥ ឆ្នាំ (២០២១-២០២៥) និង ន.ប.ជ. បានបន្តអនុវត្ត ផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នបច្ចុប្បន្នកម្មសម្រាប់រយៈពេល ១០ ឆ្នាំ ២០២១-២០៣០។

ទន្ទឹមនេះ, និយ័តករដទៃទៀត ក៏កំពុងពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នរបស់ខ្លួនយ៉ាងហ្មត់ចត់ ដោយ ផ្អែកលើក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្ររួមនៃផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន អ.ស.ហ. ២០២១-២០៣០ សំដៅធានាឱ្យ បាននូវការរីកចម្រើនប្រកបដោយសក្តានុពល និងភាពធន់ក្នុងវិស័យទាំងមូល។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការជំរុញ និង ពង្រឹងការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់របស់ និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន ដើម្បីជំរុញនវានុវត្តន៍ និង ការរីកចម្រើននៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

▪ **យោបល់**
និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបន្តអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន ដោយផ្តល់ អាទិភាពលើការជំរុញនវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

វិធានការទី ១៦៖ រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ បន្ទាប់ពីគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨ ត្រូវបានដាក់ ឱ្យអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល

▪ **វឌ្ឍនភាព**

បន្ទាប់ពីការដាក់ចេញ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ២០២៤-២០២៨ ដែលទទួលបានការអនុម័តពីក្រុមប្រឹក្សា អ.ស.ហ. កាលពីខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៤, ម.ប.ហ. បានរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ជូនដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន ពាក់ព័ន្ធ, គ្រឹះស្ថានអប់រំ, សមាគម, ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ក្រុមហ៊ុនឯកជន កាលពីថ្ងៃទី ១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០២៥។ ដើម្បីជាមូលដ្ឋានក្នុងការតាមដានវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត, ម.ប.ហ. បាន និង

កំពុងសម្របសម្រួលជាមួយនិយ័តករ និង អង្គការពាក់ព័ន្ធនៃ អ.ស.ហ. ក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាង ផែនការសកម្មភាពលម្អិតសម្រាប់ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ។

បន្ថែមលើនេះ, ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ត្រូវបានកំណត់ជាសសរស្តម្ភ ឬ អាទិភាពមួយ ក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ ឬ យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍតាមវិស័យសំខាន់ៗ ដូចជា យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យ គណនេយ្យ និង សវនកម្មនៅកម្ពុជា ២០២៥-២០៣៥, យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យមូលបត្រ ២០២៥- ២០៣៥, យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យបរទេសកិច្ច ឆ្នាំ ២០២៥-២០៣៥, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍ វិស័យធានារ៉ាប់រង ២០២៥-២០៣០, និង យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍវិស័យអចលនទ្រព្យកម្ពុជា ឆ្នាំ ២០២៥- ២០៣០។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ការដាក់ចេញនូវ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ ព្រមទាំងការដាក់បញ្ចូលការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុទៅក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍតាមវិស័យ ដូចបានរៀបរាប់ខាងលើ បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់របស់ អ.ស.ហ. ព្រមទាំងនិយ័តករ ក្រោមឱវាទ ក្នុងការចូលរួមអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរបស់កម្ពុជា។ យ៉ាងណាមិញ, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ និង យុទ្ធសាស្ត្រទាំងនេះ ត្រូវការផែនការសកម្មភាពជាក់លាក់ ដើម្បីអនុវត្ត និង បម្រើជាមូលដ្ឋានក្នុងការតាមដាន និង វាយតម្លៃ ហើយត្រូវធានាសង្គតិភាពជាមួយផែនការសកម្មភាព នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

▪ យោបល់

អ.ស.ហ. គួរជំរុញការដាក់ចេញនូវ ផែនការសកម្មភាពសម្រាប់អនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ អភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយធានាសង្គតិភាពជាមួយនឹង ផែនការសកម្មភាពបច្ចុប្បន្នកម្មនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា និង សិក្សាអំពី ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះ ក្នុងស្មារតីធ្វើឱ្យផែនការយុទ្ធសាស្ត្រនេះកាន់តែមានសុ- វឌ្ឍនភាព, ឧត្តមានុវត្តន៍ និង និន្នាការនៃការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ។

វិធានការទី ១៧៖ សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹង បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយធ្វើសុខដុមនីយកម្មមុខងារបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការបែងចែកមុខងាររវាងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធឱ្យបានច្បាស់លាស់ និង មិនធ្វើឱ្យមាន បម្រែបម្រួលជាចរន្តសម្ព័ន្ធដល់ស្ថាប័នដែលមានស្រាប់, ការកំណត់ប្រភេទបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យធនាគារ និង ធានានិយ័តភាពសកម្មភាព បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារក្នុងទីផ្សារ ព្រមទាំងកំណត់អំពីគោលការណ៍ និយ័តកម្ម និង ត្រួតពិនិត្យសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត

▪ វឌ្ឍនភាព

ស្របតាមទិសដៅនៃការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ក.ស.ហ.វ. បានរៀបចំការពិនិត្យឡើងវិញ និង វិភាគមុខងារនៃអគ្គនាយកដ្ឋាន និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ ក.ស.ហ.វ. និង ក្រោមអាណាព្យាបាលរដ្ឋមន្ត្រី ក.ស.ហ.វ. ដែលរួមមាន អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ផងដែរ។ បន្ថែមពីលើនេះ ស្របតាមផែនការសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញ, ម.ប.ហ. បានរៀបចំឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាព ក្នុងការរៀបចំច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលកំណត់ទិសដៅមួយចំនួន ក្នុងការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិ សំដៅធានាគុណភាពរវាងនិយ័តភាព ស្ថិរភាព និង នវានុវត្តន៍ហិរញ្ញវត្ថុ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមជាក់លាក់ទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពការងារខាងលើ, ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិបឋមបាលកិច្ចតាមនវានុវត្តន៍ឌីជីថល ពុំទាន់មានវឌ្ឍនភាពគួរកត់សម្គាល់នៅឡើយ។

▪ យោបល់

១)-ន.ប.ជ. គួរជំរុញការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិបឋមបាលកិច្ចតាមនវានុវត្តន៍ឌីជីថល។

២)-និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរសិក្សា វិភាគ និង/ឬ ធ្វើសុខដុមនីយកម្មមុខងារ ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមការចាំបាច់។

៣)-ម.ប.ហ. ត្រូវសិក្សាអំពីការរៀបចំច្បាប់ ឬ លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីធ្វើនិយ័តកម្មសកម្មភាព ឬ គំរូអាជីវកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ស្របតាមអភិក្រមសុដុមនីយកម្ម ដោយសហការជាមួយគ្រប់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធ។

វិធានការទី ១៤៖ រៀបចំយន្តការសហការ, សម្របសម្រួល និង ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុងអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និងរវាងអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារជាមួយនឹងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើនសហមតិ, សហនវានុវត្តន៍, សហការទទួលខុសត្រូវ, សិរិទ្ធភាព និង សុខដុមនីយកម្មក្នុងមុខងារនិយ័តកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ដើម្បីជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, អ.ស.ហ. បាន និង កំពុងប្រើប្រាស់យន្តការក្រុមការងារចំនួន ២ រួមមាន៖ ១)-ក្រុមការងារលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលជាក្រុមការងារផ្ទៃក្នុង អ.ស.ហ. និង ២)-ក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ស្ថាប័ន លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

មិនមែនធនាគារ ដែលមានសមាសភាពតំណាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត មានជាអាទិ៍ ធា.ក.។ ក្រុមការងារទាំង ២ នេះ ត្រូវបានបង្កើតឡើងកាលពីឆ្នាំ ២០២៤ កន្លងទៅ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការបង្កើតក្រុមការងារផ្ទៃក្នុង អ.ស.ហ. និង ក្រុមការងារអន្តរក្រសួង ស្ថាប័ន ផ្តល់នូវកាលានុវត្តភាព និង យន្តការជជែកពិភាក្សា រវាងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសជាមួយ ធា.ក.។

▪ **យោបល់**
ក្រុមការងារទាំង ២ គួររៀបចំកិច្ចប្រជុំជាទៀងទាត់ ដើម្បីពិភាក្សាវឌ្ឍនភាពការងារ កំណត់បញ្ហាប្រឈម និង ហានិភ័យនានា ព្រមទាំងដាក់ចេញទិសដៅការងារបន្តរួមគ្នា សំដៅលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ បន្ថែមពីនេះ, ម.ប.ហ. គួរគិតគូរលើការធ្វើសមាហរណកម្មក្រុមការងារទាំង ២ ខាងលើនេះ និង ក្រុមការងារបរិវត្តកម្មឌីជីថលទាំងទៅលើសមាសភាព និង ភារកិច្ច ឱ្យកាន់តែមានលក្ខណៈពេញលេញ និង គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

វិធានការទី ១៩៖ រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល និង បទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល

▪ **វឌ្ឍនភាព**

កាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥, អ.ស.ហ. បានអនុម័ត និង ដាក់ឱ្យអនុវត្ត **ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល** ដែលកំណត់ពីលក្ខខណ្ឌ និង នីតិវិធីក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ បន្តអាជ្ញាបណ្ណ និង កាតព្វកិច្ចផ្សេងៗ របស់ក្រុមហ៊ុនផ្តល់សេវាទ្រព្យឌីជីថល ភ្នាក់ងារទ្រព្យឌីជីថល និង បុគ្គលពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។ ប្រកាសនេះមានវិសាលភាពអនុវត្ត ចំពោះគ្រប់សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល សម្រាប់គោលបំណងវិនិយោគដែលមិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់ទ្រព្យឌីជីថល ឬ ទ្រព្យនិម្មិត ជាយន្តការនៃការទូទាត់នៅកម្ពុជា។ ដោយឡែក, ការរៀបចំ **ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល** ស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលសេចក្តីព្រាងកម្រិតផ្ទៃក្នុងរបស់ ន.ម.ក. នៅឡើយ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការដាក់ចេញប្រកាសខាងលើ បានផ្តល់មូលដ្ឋានគតិយុត្តកាន់តែរឹងមាំ និង ច្បាស់លាស់ ដល់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងទ្រព្យឌីជីថល។ យ៉ាងណាមិញ, ការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធអាជីវកម្មហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល គួរត្រូវពន្លឿន និង បញ្ចប់ឱ្យបានឆាប់រហ័ស ដើម្បីឱ្យឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តយ៉ាងរហ័សនៃបច្ចេកវិទ្យា និង ទីផ្សារជាក់ស្តែង។

- **យោបល់**
 ន.ម.ក. គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រង អាជីវកម្មហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល សំដៅពង្រឹងទិដ្ឋភាពគតិយុត្តឱ្យបានកាន់តែពេញលេញ និង ឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យា និង ទីផ្សារប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព។

២.២.២- ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ (ឫស)

យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពទី ២ ស្តីពីការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ តំណាងដោយ (ឫស) សំដៅដល់ ការជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះដែលមានស្រាប់ និង ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះថ្មីៗ ព្រមទាំង បច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ ដោយលើកកម្ពស់ការចែករំលែក និង ការបើកចំហ ទិន្នន័យ និង បរិវត្តកម្មឌីជីថលក្នុងស្ថាប័ន។

ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយគាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព សម្រេចបាន វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

វិធានការទី ១៖ អភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ថ្នាលអត្តសញ្ញាណកម្មឌីជីថលសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ក.ម.ផ. និង ក.ប.ទ. បាន និង កំពុងសហការលើការរៀបចំ និង អភិវឌ្ឍថ្នាលអត្តសញ្ញាណ ឌីជីថល។ អំឡុងពេលដែលថ្នាលអត្តសញ្ញាណឌីជីថល ពុំទាន់ត្រូវបានអភិវឌ្ឍពេញលេញ, ថ្នាលសម្គាល់ អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលកម្ពុជា (CamDigiKey) ត្រូវបាន និង កំពុងប្រើប្រាស់ក្នុងការផ្ទៀងផ្ទាត់ ទិន្នន័យអត្តសញ្ញាណអតិថិជន (e-KYC) ដែលចាំបាច់ក្នុងប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការរៀបចំ និង អភិវឌ្ឍថ្នាលអត្តសញ្ញាណឌីជីថលឱ្យបានពេញលេញ គឺជាកិច្ចការចាំបាច់ និង បន្ទាន់ ដោយថ្នាលនេះគឺជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈឌីជីថល ដែលផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍មិនត្រឹមតែ ចំពោះប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែចំពោះវិស័យសេដ្ឋកិច្ចទាំងមូល។

- **យោបល់**
 ក.ម.ផ. និង ក.ប.ទ. គួរពន្លឿនការរៀបចំ និង អភិវឌ្ឍថ្នាលអត្តសញ្ញាណឌីជីថល។

វិធានការទី ២៖ ជំរុញការស្រាវជ្រាវ, ការសាកល្បង និង ការប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះដែលមានស្រាប់ ព្រមទាំងអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះផ្សេងទៀតសម្រាប់ហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ផ្អែកតាមផែនការសកម្មភាព ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ការអនុវត្តវិធានការនេះ ផ្តោតលើការបន្តជំរុញ ការស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ និង ការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ និង ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធវិក្កយបត្រអេឡិចត្រូនិកកម្ពុជា។ ក្នុងនោះ, នៅលើផ្នែកស្រាវជ្រាវ, ម.ប.ហ. បាន

ធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ និង បានកំណត់ទិសដៅការងារសំខាន់ៗ ដើម្បី ជំរុញដល់ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ និង ការប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះដែលមានស្រាប់ ក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ម.ក. បានធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ ហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ និង ការប្រើប្រាស់ទ្រព្យឌីជីថលនៅក្នុងហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ ដោយផ្អែកលើបទពិសោធន៍ និង ឯកសារពាក់ព័ន្ធការវាយតម្លៃហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងហិរញ្ញវត្ថុខុសច្បាប់នៃហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ ដែល រៀបចំឡើងដោយក្រសួងធនាគារសហរដ្ឋអាមេរិក។ លើផ្នែកជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថល, ប្រព័ន្ធ វិក្កយបត្រអេឡិចត្រូនិកកម្ពុជា (Cambodia E-Invoicing System) ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តជាដំណាក់- កាលដែលចាប់ផ្តើមដំបូង ចំពោះប្រតិបត្តិការវិក្កយបត្ររវាងក្រុមហ៊ុន ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ ជាមួយនឹងក្រសួង ស្ថាប័ន។ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥, ប្រព័ន្ធវិក្កយបត្រអេឡិចត្រូនិកកម្ពុជា មានអាជីវកម្មដែលបានចុះឈ្មោះ សរុបចំនួន ១០៥ និង អ្នកប្រើប្រាស់មានចំនួន ៤១០ នាក់ ដោយបានចេញវិក្កយបត្រចំនួន ១ ០១៥ ព្រមទាំងបានធ្វើសន្ទនាកម្ម (API) ជាមួយប្រព័ន្ធ ៦ ផ្សេងទៀតផងដែរ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ទន្ទឹមនឹងកាលានុវត្តភាព ក្នុងការកាត់បន្ថយចំណាយ និង ជំរុញបរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ, បច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ អាចនាំមកនូវហានិភ័យ និង បញ្ហាប្រឈមផ្សេងៗ ដែលទាមទារនូវការតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យនិទ្ទាការ និង ការវិវត្តនានាពីសំណាក់និយ័តករពាក់ព័ន្ធ។

▪ **យោបល់**
និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង តាមដានអំពីការវិវត្ត នៃហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ ដើម្បីជាធាតុចូលក្នុងការអភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះសម្រាប់ហិរញ្ញ- វត្ថុវិមជ្ឈការ។

វិធានការទី ៤៖ រៀបចំក្របខ័ណ្ឌនិយ័តកម្ម និង ការត្រួតពិនិត្យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលនូវ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្មដើម្បីជួយ និង ពង្រឹងអនុលោមភាពនិយ័តកម្មឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធ- ភាពជាងសមត្ថភាពដែលមានស្រាប់ និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យដើម្បីជួយដល់ការធ្វើឌីជីថលនីយកម្ម ការរាយការណ៍ និង ដំណើរការនិយ័តកម្ម (Digitization of Reporting and Regulatory Processes) ដែលសំដៅគាំទ្រដំណើរការនៃការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យ និង អនុលោមភាពប្រកបដោយបុរេសកម្ម និង ប្រសិទ្ធភាព

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ដើម្បីបង្កើនប្រសិទ្ធភាពក្នុងការអនុវត្តកាតព្វកិច្ចបង្ហាញព័ត៌មានសាជីវកម្ម របស់បុគ្គលចុះបញ្ជី លក់មូលបត្រ, ន.ម.ក បានរៀបចំដាក់ឱ្យដំណើរការ និង ផ្សព្វផ្សាយអំពី **ប្រព័ន្ធនៃការបង្ហាញព័ត៌មាន សាជីវកម្ម ដំណាក់កាលទី ១** កាលពីថ្ងៃទី ៥ មិថុនា ឆ្នាំ ២០២៥។ ដោយឡែក, ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និង វិភាគរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ កំពុងត្រូវបានអភិវឌ្ឍ និង គ្រោង

នឹងបញ្ចប់នាពេលខាងមុខ។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងគោលបំណងផ្តល់វិភាគទាន ដល់ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម (RegTech) និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ (SupTech) ក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, ម.ប.ហ. បានរៀបចំនូវ ឯកសារទស្សនាទានអំពីប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន គាំទ្រនិយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ដែលបានកំណត់អំពីគោលគំនិតនៃការអភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់ RegTech និង SupTech សម្រាប់បរិការណ៍កម្ពុជា និង បរិការណ៍អន្តរជាតិ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការរៀបចំ និង ការប្រើប្រាស់ RegTech និង SupTech ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ កំពុងមានវឌ្ឍនភាពជាជំហានៗ។ ទោះជាយ៉ាងណា, ដើម្បីសម្រេចបានការធ្វើឌីជីថលបន្ថែមកម្មពេញ- លេញ និង ការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យ និង អនុលោមភាព ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង បុរេសកម្ម ទាមទារ នូវការគិតគូររៀបចំ និង ដាក់ចេញនូវផែនការសកម្មភាពរួម ក្នុងក្របខ័ណ្ឌ អ.ស.ហ.។

▪ **យោបល់**

១)-ម.ប.ហ. សហការជាមួយនិយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួររៀបចំផែនការ និង/ឬ ក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ សម្រាប់វិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ សម្រាប់រយៈពេលមធ្យម និង វែង។

២)-ន.ម.ក. គួរពន្លឿនការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និង វិភាគរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ។

វិធានការទី ៥៖ សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការចែករំលែក និង ការបើកចំហទិន្នន័យដើម្បីផ្តល់កាលានុ- វត្តភាពថ្មីៗ ដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន អ.ស.ហ. ដែលមាន ម.ប.ហ. ជាសេនាធិការ បាន និង កំពុងរៀបចំ គម្រោង អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការផ្លាស់ប្តូរ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនេះ ត្រូវបានគិតគូររៀបចំពីការធ្វើឌីជីថលបន្ថែមកម្មដំណើរការ (Process Digital- ization) ដោយផ្អែកលើអភិបាលកិច្ចទិន្នន័យ និង ផ្តោតលើទិដ្ឋភាពចំនួន ៤ រួមមាន៖ ថ្នាលគ្រប់គ្រង ឃ្នាំងទិន្នន័យ, ការប្រមូលទិន្នន័យ, ការប្រើប្រាស់ផលិតផលទិន្នន័យ, និង ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីហិរញ្ញវត្ថុបើក ចំហ។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ម.ក. ក៏បានធ្វើការស្រាវជ្រាវអំពីការអនុវត្តរបស់ប្រទេសមួយចំនួននៅក្នុងតំបន់ លើការគ្រប់គ្រងការចែករំលែក និង បើកចំហទិន្នន័យក្នុងវិស័យមូលបត្រ ហើយគ្រោងធ្វើការចែករំលែក ទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថិតិទីផ្សារមូលបត្រ តាមរយៈផតចលចែករំលែកទិន្នន័យសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ (DataEF) នាពេលខាងមុខផងដែរ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការរៀបចំប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការផ្លាស់ប្តូរ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ មានសារៈសំខាន់ក្នុងការពង្រឹងស្វ័យភាព និង អធិបតេយ្យភាពរបស់ អ.ស.ហ. ក្នុងការគ្រប់គ្រងទិន្នន័យក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន មុននឹងបើកចំហ ផ្លាស់ប្តូរ និង ចែករំលែក ជាសាធារណៈ។ ក្នុងន័យនេះ, កិច្ចសហការជិតស្និទ្ធរវាងគ្រប់អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គឺជាកត្តាចាំបាច់ពុំអាចខ្វះបាន ទាំងក្នុងដំណាក់កាលនៃការរៀបចំ និង ការអនុវត្តប្រព័ន្ធ។

▪ **យោបល់**

១)-និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបង្កើនកិច្ចសហការ និង ចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការផ្លាស់ប្តូរ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារតាមរយៈប្រព័ន្ធផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា (CamDX) ដើម្បីផ្តល់កាលានុវត្តភាពថ្មីៗ ដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

២)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការផ្លាស់ប្តូរ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ព្រមទាំងផ្តល់កិច្ចគាំទ្រនានាដល់និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ក្នុងការធ្វើបរិច្ចកម្មឌីជីថល ដោយឈរលើមូលដ្ឋាននៃការកែទម្រង់ និង ការពង្រឹងអភិបាលកិច្ចផ្នែកលើទិន្នន័យ ។

វិធានការទី ៦៖ ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលដែលមានស្រាប់ ដូចជា ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនកម្ពុជា សម្រាប់ធ្វើការត្រួតពិនិត្យ, ផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យអត្តសញ្ញាណកម្មសម្គាល់អតិថិជនឌីជីថល ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាព, ភាពជឿទុកចិត្ត, ប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការផ្តល់, ការទទួលបាន, និង ការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលកម្ពុជា (CamDigiKey) ត្រូវបានប្រើប្រាស់កាន់តែទូលំទូលាយ ក្នុងការផ្តល់ ទទួល និង ប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល ទាំងក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋ និង ដោយស្ថាប័នឯកជន។ ជាក់ស្តែង, ន.ធា.ក. បានបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធនេះ នៅលើប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រងជារូបវន្តបុគ្គល។ ជារួម គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥, ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថល CamDigiKey មានគណនីដែលបានស្នើសុំ និង អនុម័តរួចរាល់ចំនួន ៨០ ៧៦៤ គណនី និង មានអ្នកប្រើប្រាស់សកម្មចំនួន ១៧ ៧០៥។ ប្រព័ន្ធនេះ មានដៃគូសរុបចំនួន ៥៩ និង បានធ្វើសន្ទនាកម្មកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (API) ជាមួយប្រព័ន្ធផ្សេងទៀតចំនួន ៦។ បន្ថែមលើនេះ, តាមរយៈការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល, អ.ស.ហ. ក៏បានជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជន (e-KYC) ផងដែរ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ថ្នាល CamDigiKey បាន និង កំពុងដើរតួជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដ៏ដ៏ចលន្តិះ ក្នុងការគាំទ្រ ដល់ការផ្ទៀងផ្ទាត់អត្តសញ្ញាណក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលឆ្លុះបញ្ចាំងតាមរយៈកំណើន នៃការបង្កើតគណនី និង ការតភ្ជាប់ API ជាបន្តបន្ទាប់។ ទោះជាយ៉ាងណា, សក្តានុពលនៃការប្រើប្រាស់ ថ្នាលនេះ អាចពង្រីកបន្ថែមទៀត តាមរយៈការលើកទឹកចិត្តដល់ស្ថាប័នរដ្ឋ និង វិស័យឯកជន (ជាពិសេស ក្រុមហ៊ុន និង គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ) ឱ្យចូលរួមប្រើប្រាស់ និង ធ្វើសន្ទនាកម្មប្រព័ន្ធឱ្យបានកាន់តែច្រើន។

▪ **យោបល់**
១)-ក.ស.ហ.វ. គួរបន្តលើកកម្ពស់ និង ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល CamDigiKey។
២)-និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបន្តចូលរួម និង ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល CamDigiKey ក្នុងប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាសាធារណៈ និង ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

វិធានការទី ៧៖ ជំរុញការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះ ដើម្បីលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព និង ប្រសិទ្ធភាពនៃ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ផ្អែកតាមផែនការសកម្មភាព ឆ្នាំ ២០២៥, ន.ម.ក. បានបន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីលទ្ធភាពនៃ ការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ ដោយឡែក, ជាវឌ្ឍនភាពក្រៅផែនការសកម្មភាព, ក.ប.ទ. បានរៀបចំសេចក្តីសម្រេចរៀបចំសមាសភាពក្រុមការងារ ដើម្បីអនុវត្តគម្រោងហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះ និង កំពុងសិក្សារៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

មកទល់បច្ចុប្បន្ន, កម្ពុជា ពុំទាន់មានការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះពេញលេញនៅឡើយទេ ទោះបីអនុក្រឹត្យស្តីពីហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះ ត្រូវបានអនុម័តតាំងពីឆ្នាំ ២០១៧ មក។ ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះនេះ នឹងរួមចំណែកដល់ការលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព និង ប្រសិទ្ធភាពនៃ ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

▪ **យោបល់**
និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបន្តផ្តល់អាទិភាពលើការសិក្សាលទ្ធភាពនៃ ការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាដ៏ដ៏ចលន្តិះ។

វិធានការទី ៨៖ ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល Verify.gov.kh ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ និង បញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ ឯកសារដ៏ដ៏ចលន្តិះ ដែលបានចេញដោយក្រសួង ស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល

▪ វឌ្ឍនភាព

ក.ប.ទ. បានបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល Verify.gov.kh ដើម្បីលុបបំបាត់ការក្លែងបន្លំឯកសារ ផ្តល់ភាពងាយស្រួល ក្នុងការប្រើប្រាស់ និង ផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ ផ្តល់ទំនុកចិត្ត ចំណេញ ពេលវេលា និង កាត់បន្ថយចំណាយនានា។ គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥, មានឯកសារសរុបចំនួន ៤ ៥៧០ ២៦៤ ឯកសារ ដូចជា សញ្ញាបត្រ, វិញ្ញាបនបត្រ, អាជ្ញាបណ្ណ, លិខិតបញ្ជាក់ និង បណ្ណសម្គាល់ផ្សេងៗ ត្រូវបានបញ្ចូលយូអេសប៊ីស្តង់ជា។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ស្ថាប័នទាំងក្នុងវិស័យសាធារណៈ និង វិស័យឯកជន ជាច្រើនបានចូលរួមប្រើប្រាស់ QR Code ស្តង់ដារលើឯកសារសម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវជាមួយថ្នាល Verify.gov.kh។

▪ យោបល់

១)- ក.ប.ទ. គួរបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល Verify.gov.kh។

២)-ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងវិស័យធនាគារ និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ព្រមទាំងវិស័យ ពាក់ព័ន្ធ គួរបន្តចូលរួមប្រើប្រាស់ថ្នាល Verify.gov.kh។

វិធានការទី ៩៖ ពង្រឹង និង ពង្រីកការប្រើប្រាស់ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍ បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល ឱ្យក្លាយទៅជាប្រព័ន្ធមួយដែលមានចរិត លក្ខណៈអន្តរក្រសួង-ស្ថាប័ន ឈរលើគោលការណ៍ “ធ្វើតែមួយលើកគត់” (The Once-only Principle)

▪ វឌ្ឍនភាព

មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះធុរកិច្ចថ្មី “តេជោ” (ម.ធា.ត.) នៃ ក.ស.ហ.វ. ដែលជាប្រតិបត្តិករនៃថ្នាល ផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា (CamDX) បានបន្តជំរុញក្រសួង ស្ថាប័ន និងកៀរគរវិស័យឯកជនឱ្យចូលរួម ប្រើប្រាស់ថ្នាលនេះ តាមរយៈការផ្សព្វផ្សាយជាប្រចាំតាមបណ្តាញសង្គម និងការរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា (CamDX) ដែលធ្វើឡើង កាលពីថ្ងៃទី ១ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២៥។ ជារួម, សិក្ខាសាលានេះ មានគោលបំណង៖ ១)-បញ្ជ្រាបការយល់ដឹងអំពីសមិទ្ធផល និង យន្តការនៃការប្រើប្រាស់ថ្នាល CamDX, ២)-ជំរុញ និងបង្កើនការចូលរួមប្រើប្រាស់ផលិតផលឌីជីថល មានស្រាប់ក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីថ្នាល CamDX, ៣)-ផ្សព្វផ្សាយឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ និងច្បាស់លាស់ ដើម្បីឱ្យសាធារណជន និងគ្រូអង្គពាក់ព័ន្ធ អាចចូលរួមទាញយកប្រយោជន៍ជាអតិបរមាពីថ្នាល CamDX, និង ៤)-លើកទឹកចិត្តដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរ ឬ ចែករំលែកទិន្នន័យ (បើកទិន្នន័យគោល) និងការធ្វើអន្តរប្រតិបត្តិការនៅក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី CamDX សំដៅធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវការផ្តល់សេវា អេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ធុរកិច្ច។ គួររំលឹកផងដែរថា, គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ នេះ, ថ្នាល CamDX មាន សមាជិកសរុបចំនួន ៨២ ក្រសួង ស្ថាប័ន (ទាំងឯកជន និង សាធារណៈ) និង មានប្រតិបត្តិការសរុប ជាង ១០៣ លាន ប្រតិបត្តិការ ដែលជាមធ្យមមានប្រតិបត្តិការចំនួន ១,៥ លានក្នុងមួយខែ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពនេះ, សកម្មភាពមួយចំនួនដែលបានគ្រោង ដូចជា ការដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធលើសុំអាជ្ញាបណ្ណភ្នាក់ងារ និង ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍក្នុងវិស័យមូលបត្រ តាមថ្នាក់ CamDX ពុំទាន់សម្រេចបានតាមផែនការនៅឡើយ។

គួរគូសបញ្ជាក់ផងដែរថា គិតត្រឹមឆ្នាំ ២០២៥ នេះ, និយ័តករក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ចំនួន ៣ គឺ ន.ធា.ក., ន.គ.ស. និង ន.អ.ប. បានចូលរួមជាសមាជិកថ្នាក់ CamDX និង កំពុងធ្វើអន្តរប្រតិបត្តិការយ៉ាងសកម្ម។ វឌ្ឍនភាពនេះ បានបង្ហាញពីការបោះជំហានប្រកបដោយផ្លែផ្កា របស់ថ្នាក់ CamDX ក្នុងការចូលរួមធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។ ដើម្បីបន្តរក្សាចលនាការនេះ, ការចូលរួមពីនិយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ផ្សេងទៀតក្នុងការចែករំលែកទិន្នន័យតាមថ្នាក់ CamDX ពិតជាមានសារៈសំខាន់ និង ចាំបាច់។

▪ **យោបល់**
និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ដែលពុំទាន់បានចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីថ្នាក់ CamDX គួរចូលរួមប្រើប្រាស់ និង ចែករំលែកទិន្នន័យលើថ្នាក់ CamDX ដើម្បីបន្តលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

វិធានការទី ១០៖ រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍថ្នាក់ឌីជីថលគ្រឹះ ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចាប់យក, ការប្រើប្រាស់, ការកែសម្រប, នវានុវត្តន៍ និង ការពិពិធកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ម.ប.ហ. បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍថ្នាក់ឌីជីថលគ្រឹះដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ម.ក. បានចូលរួមជំរុញការចាប់យក, ការប្រើប្រាស់, ការកែសម្រប, នវានុវត្តន៍ និង ការធ្វើពិពិធកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការរៀបចំកម្មវិធី ឬ សិក្ខាសាលាបណ្តុះបណ្តាល, ការជួបប្រជុំជាមួយបណ្តាក្រុមហ៊ុនឯកជន និង ការជំរុញការចូលរួមក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តសកម្មភាពគាំទ្រវិធានការនេះ មានកម្រិតខុសគ្នាតាមក្រសួង ស្ថាប័នដោយ ម.ប.ហ. បានរៀបចំសេចក្តីព្រាងឯកសារទស្សនាទានបឋម រីឯ ក.ខ.វ.ប.ន. និង ក.អ.យ.ក. ពុំទាន់មានវឌ្ឍនភាពគួរកត់សម្គាល់ស្របតាមផែនការនៅឡើយ។

- **យោបល់**
  - ១)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនបញ្ចប់រៀបចំឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
  - ២)-ក.ខ.វ.ប.ន. និង ក.អ.យ.ក. គួរជំរុញការអនុវត្តសកម្មភាពតាមផែនការដែលបានគ្រោងទុក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍ និង ការប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ ដែលគាំទ្រដល់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

វិធានការទី ១១៖ ជំរុញបរិក្ខេបកម្មឌីជីថលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការរៀបចំ និង ការធ្វើទំនើបកម្មស្ថាប័ន ដូចជា ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល, ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជី, ប្រព័ន្ធ ឬ ថ្នាលប្រមូល និង គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ, ប្រព័ន្ធវិភាគ និង ផ្តល់សញ្ញាមុន, ថ្នាលផ្តល់សេវាកម្មសេវាសាធារណៈ និង ថ្នាលផ្សេងៗទៀត

- **វឌ្ឍនភាព**

ដើម្បីជំរុញបរិក្ខេបកម្មឌីជីថល ក្នុងវិស័យគណនេយ្យ និង សវនកម្ម, ន.គ.ស. បានអភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការរួចរាល់នូវប្រព័ន្ធឌីជីថលសំខាន់ៗ ដូចជា ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងអាជ្ញាបណ្ណប្រកបវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ និង សវនកម្ម, ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកិច្ចបញ្ជីការគណនេយ្យ សម្រាប់ ន.គ.ស., ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់សហគ្រាស និង អង្គភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ, ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស, និង ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងលិខិត និង ឯកសារចេញចូលរបស់ ន.គ.ស. ជាដើម។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ធា.ក. ក៏បាន និង កំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធមួយចំនួន រួមមាន ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រងទិន្នន័យការធានារ៉ាប់រងការទទួលខុសត្រូវយានយន្តជាកាតព្វកិច្ច (MTPL Data Management System) ដំណាក់កាលទី ១ និង ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់វិភាគ និង ផ្តល់សញ្ញាជាមុន (Early Warning System) ក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង ដំណាក់កាលទី ២។ ក្នុងវិស័យអចលនវត្ថុ និង បញ្ចាំ, ន.អ.ប. បានអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណតាមថ្នាលសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមេ/សាខាដែលប្រកបអាជីវកម្មបញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន និង ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណតាមថ្នាលសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមេ/សាខាដែលប្រកបអាជីវកម្មផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុ។ ដោយឡែក, ក្នុងវិស័យមូលបត្រវិញ, ន.ម.ក. បាន និង កំពុងអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធលើស្តីអាជ្ញាបណ្ណភ្នាក់ងារ និង ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍិក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ ស្របគ្នានេះដែរ, ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងផែនការយុទ្ធសាស្ត្របរិក្ខេបកម្មឌីជីថលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង សេចក្តីព្រាងក្របខ័ណ្ឌនិម្មិតកម្មបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ។

  - **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។
  - **ការកត់សម្គាល់**

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពគួរកត់សម្គាល់ ក្នុងការអភិវឌ្ឍ និង ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធ ស្របតាមផែនការសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០២៥, ការធ្វើឌីជីថលលូបនីយកម្មសេវាសាធារណៈសម្រាប់ធុរកិច្ច របស់និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. មួយចំនួន ហាក់នៅមានកម្រិត និង ត្រូវការជំរុញបន្ថែមទៀត។

- **យោបល់**
  - ១)-និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបន្តជំរុញការធ្វើបរិវត្តកម្មឌីជីថល ដោយផ្តល់អាទិភាពលើការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ធុរកិច្ច។
  - ២)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការរៀបចំ និង ការដាក់ចេញផែនការយុទ្ធសាស្ត្របរិវត្តកម្មឌីជីថលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង ក្របខ័ណ្ឌនិម្មាបនកម្មបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

វិធានការទី ១២៖ ស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ (Data Infrastructure) គាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

- **វឌ្ឍនភាព**

ការស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ពុំមានវឌ្ឍនភាពគួរកត់សម្គាល់ទេ។ យ៉ាងណាមិញ, ក.យ.អ.ក. បានបន្តអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធទិន្នន័យនៃមជ្ឈមណ្ឌលសម្រាប់ការអប់រំឌីជីថល និង ការអប់រំពីចម្ងាយឈ្មោះ “ទូរសិក្សា-Duraseksa” ដែលមានសក្តានុពលជាប្រភពទិន្នន័យមួយគាំទ្រដល់ការស្រាវជ្រាវអំពីតម្រូវការហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យនាពេលខាងមុខ។

- **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្លៃបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមទេ។

- **ការកត់សម្គាល់**

ការស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ គឺជាកិច្ចការដ៏សំខាន់ ក្នុងការទ្រទ្រង់ និង តម្រង់ទិសការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ យ៉ាងណាមិញ ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥ កន្លងទៅ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធទាំងក្នុងវិស័យធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ពុំបានគ្រោងសកម្មភាពជាក់លាក់នៅឡើយ។

- **យោបល់**

អ.ស.ហ. និង ធា.ក. គួរសហការរៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ ដើម្បីធានាថាការអភិវឌ្ឍ ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ទន្ទឹមនេះ, ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលក្នុងនោះរួមបញ្ចូលនូវទិសដៅយុទ្ធសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធនឹងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

២.២.៣-ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ (ដើម)

យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពទី ៣ ស្តីពីការជំរុញការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ តំណាងដោយ “ដើម” សំដៅដល់ការជំរុញឱ្យវិស័យសាធារណៈ និង វិស័យឯកជន ចាប់យក, ប្រើប្រាស់ និង អភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ ដោយលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ, ពង្រឹងកិច្ចសហការ និង កិច្ច-

សហប្រតិបត្តិការរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធ, លើកកម្ពស់អង្គការ និង ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញពាក់ព័ន្ធនឹង បច្ចេកវិទ្យា ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយគាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព សម្រេចបាន វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

វិធានការទី ១៖ រៀបចំវេទិកាសាធារណៈ, ព្រឹត្តិការណ៍, កម្មវិធីប្រកួតប្រជែង, កម្មវិធីពិព័រណ៍ ឬយុទ្ធនា- ការផ្សេងៗ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ ក៏ដូចជាកាលានុវត្តភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសហការ, សម្របសម្រួល និង ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងតួអង្គពាក់ព័ន្ធតាមការចាំបាច់

▪ **វឌ្ឍនភាព**

សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងរៀបចំ ផែនការផ្សព្វផ្សាយ និង ទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ២០២៥-២០២៧ ក្នុងគោលបំណងជំរុញ និង លើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និង ការទទួលបានព័ត៌មានអំពី បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងកសាង និង ពង្រឹងភាពជាដៃគូអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយ តម្លាភាព ភាពជឿទុកចិត្ត សហថាមពល នវានុវត្ត ប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធិភាព ដើម្បីជាគុណ- ប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យនេះ។ ទន្ទឹមនេះ, ពាក់ព័ន្ធនឹង ការរៀបចំវេទិកា, ន.ម.ក. បានរៀបចំនូវ **សន្និសីទមូលបត្រប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥** ក្រោមមូលបទ “ការវិវត្តនៃ វិស័យមូលបត្រ៖ ចីរភាព, នវានុវត្តន៍, បរិយាបន្ន និង ភាពធន” ដែលផ្តល់ឱកាសសម្រាប់ការជួបជុំ និង ពិភាក្សារវាងភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីចែករំលែកអំពីនិន្នាការ នវានុវត្តន៍ និង តួនាទីនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដូចជា បច្ចេកវិទ្យាប្តូរកម្រៃ និង ហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយចីរភាព ក្នុងការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យមូលបត្រ។ ន.គ.ស. បានរៀបចំ **វេទិកាជាតិគណនេយ្យ ២០២៥** ក្រោមប្រធានបទ “សុខដុមនីយកម្មបទប្បញ្ញត្តិ៖ ការរាយការណ៍ព័ត៌មានចីរភាព និង របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល”។ ន.ប.ធន. ក៏បានរៀបចំនូវ **វេទិកា បរទេសបាលកិច្ច ឆ្នាំ ២០២៥** ក្រោមប្រធានបទ “បរទេសបាលកិច្ចជាថ្នាលធុរកិច្ចប្រកបដោយទំនុកចិត្ត និង អនុលោមភាពច្បាប់”។

ក្នុងវិស័យធនាគារ, ធន.ក. បានរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពីចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង កិច្ចការពារ អតិថិជន នៅតាមមូលដ្ឋាន សម្រាប់ថ្នាក់ខេត្តចំនួន ៥ (ខេត្តតាកែវ, ក្រចេះ, ស្ទឹងត្រែង, ពោធិ៍សាត់ និង កំពង់ឆ្នាំង) ដែលមានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ៩៩៣ រូប និង ថ្នាក់ក្រុង ស្រុកចំនួន ៥ (ក្រុងឧដុង្គម៉ែជ័យ, ស្រុកសន្ទុក ស្រុកប្រសាទសំបូរព្រៃគុក ស្រុកក្រគរ និង ស្រុកទឹកផុស) ដែលមានអ្នកចូលរួមសរុបចំនួន ១ ១៩២ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុផ្លូវការ និង កិច្ចការពារអតិថិជន។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ បានចូលរួមរៀបចំវេទិកា, ព្រឹត្តិការណ៍ និង យុទ្ធនាការផ្សេងៗ យ៉ាងសកម្ម ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ និង កាលានុវត្តភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ យ៉ាងណាមិញ, ការរៀបចំកម្មវិធីប្រកួតប្រជែងផ្សេងៗ ហាក់មានកម្រិត និង អាចជាគោលដៅនៃការ រៀបចំក្នុងឆ្នាំក្រោយៗ។

▪ **យោបល់**

ក្រសួង ស្ថាប័នទាំងវិស័យធនាគារ និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ព្រមទាំងវិស័យ ពាក់ព័ន្ធ គួរបន្តរៀបចំសកម្មភាពគាំទ្របន្ថែម និង ធ្វើពិពិធកម្មកម្មវិធីឱ្យកាន់តែសម្បូរបែប តាម- រយៈ ការរៀបចំវេទិកាសាធារណៈ, ព្រឹត្តិការណ៍, កម្មវិធីប្រកួតប្រជែង, កម្មវិធីពិព័រណ៍ ឬ យុទ្ធនាការ ផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

វិធានការទី ២៖ សហការជាមួយនឹងគ្រប់គ្នាអង្គសង្គមពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីដាក់ចេញកម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណជនទូទៅ និង សហគ្រិន

▪ **វឌ្ឍនភាព**

នៅក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងឯកសារ ទស្សនាទានអំពីកម្មវិធីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងគោលបំណងធានានូវប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាពនៃការលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យនេះ។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងវិស័យ ធនាគារ, ធន.ក. បានសហការជាមួយ ក.អ.យ.ក ក្នុងការលើកទឹកចិត្តដល់និស្សិតក្នុងការចូលរួមប្រើប្រាស់ កម្មវិធីទូទាត់ **បាកុងយ៉ូន័រ** (Bakong Junior)។ កម្មវិធីទូទាត់បាកុងយ៉ូន័រ ត្រូវបានដាក់ឱ្យដំណើរការ ក្នុងដំណាក់កាលសាកល្បង កាលពីថ្ងៃទី ១០ ខែ តុលា ឆ្នាំ ២០២៥ ដែលកម្មវិធីនេះផ្តល់លទ្ធភាពដល់ ក្មេងវ័យជំទង់ ដែលជាអនីតិជនមានអាយុក្រោម ១៥ ឆ្នាំ ពុំទាន់មានអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ អាចប្រើប្រាស់ សេវាធនាគារឌីជីថលដ៏ទំនើប តាមរយៈកម្មវិធីទូទាត់បាកុងយ៉ូន័រ ដោយគ្រាន់តែប្រើប្រាស់ប័ណ្ណសម្គាល់ ខ្លួនសិស្ស ក្នុងការចុះឈ្មោះជាការស្រេច។ ពាក់ព័ន្ធនឹងការលើកកម្ពស់ចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាផ្នែកហិរញ្ញ- វត្ថុ, ធន.ក. ក៏បាន និង កំពុងអនុវត្ត គម្រោងបញ្ជ្រាបចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុទៅក្នុងកម្មវិធីសិក្សាចំណេះ ដឹងទូទៅ ដំណាក់កាលទី ៣ ជាមួយ ក.អ.យ.ក. ដោយរៀបចំសៀវភៅសិស្សគ្រូ លំហាត់ វីដេអូណែនាំ និងការបង្រៀនសាកល្បងនៅសាលារៀនគោលដៅ និង បានចូលរួមសហការរៀបចំកម្មវិធីផ្សេងៗ ដូច ជា កម្មវិធីនវានុវត្តន៍បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ និង វេទិកាចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល ជាដើម។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវ កម្មវិធីបាកុងយ៉ូន័រ ដោយប្រើប្រាស់ត្រឹមប័ណ្ណសម្គាល់ខ្លួនសិស្ស គឺជា ជំហានគន្លឹះប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ ក្នុងការបើកឱកាសដល់យុវជនជាសិស្សានុសិស្ស អាចទទួលបាននូវ បទពិសោធផ្ទាល់លើសេវាធនាគារឌីជីថល ដែលនេះជាគ្រឹះដ៏សំខាន់ក្នុងការជំរុញអក្ខរកម្មឌីជីថល និង ហិរញ្ញវត្ថុវិស័យក្មេង។

▪ **យោបល់**

១)- ធន.ក. គួរបន្តជំរុញកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការ រៀបចំឱ្យមានកម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់ សាធារណជនទូទៅ និង សហគ្រិន។

២)- ម.ប.ហ. នៃ អ.ស.ហ. គួរពិនិត្យលទ្ធភាពពិនិត្យលទ្ធភាពប្រែក្លាយឯកសារទស្សនាទានទៅជាសកម្មភាពជាក់ស្តែង ដើម្បីដាក់ចេញកម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណជនទូទៅ និង សហគ្រិន។

វិធានការទី ៣៖ រៀបចំផតថលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Portal) ដើម្បីចែកចាយ និង ចែករំលែកទិន្នន័យ, ព័ត៌មាន, ឯកសារ និង ចំណេះដឹងផ្សេងៗ សំដៅគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាព

▪ វឌ្ឍនភាព

ផតថលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ នៃ អ.ស.ហ. (FinTech Portal of FSA) ជាថ្នាលអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដែលប្រមូលផ្តុំ ធ្វើប្រព្រឹត្តិកម្ម ផ្សព្វផ្សាយ និង អនុញ្ញាតឱ្យគ្រប់គ្នាអង្គសង្គមអាក់សេសព័ត៌មាន ទិន្នន័យ ឯកសារ និង សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ត្រូវបានអភិវឌ្ឍចាប់តាំងពីឆ្នាំ ២០២២ មក ព្រមទាំងបន្តដាក់ឱ្យសាធារណជនប្រើប្រាស់រហូតដល់សព្វថ្ងៃ។ ជាមួយគ្នានេះ, ម.ប.ហ. បានបន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព និង ផ្សព្វផ្សាយទិន្នន័យ, ព័ត៌មាន, ឯកសារ និង ចំណេះដឹងផ្សេងៗ ជាប់ជាប្រចាំនៅលើ FinTech Portal of FSA ដើម្បីចូលរួមគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាព។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

វិធានការគោលនយោបាយនេះ មានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ស្របពេលវេលាដែល FinTech Portal កំពុងតែត្រូវបានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់។ កត្តានេះ បានបង្ហាញពីការគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធិ។

▪ យោបល់

ម.ប.ហ. គួរបន្តជំរុញការចែករំលែកទិន្នន័យ, ព័ត៌មាន, ឯកសារ និង ចំណេះដឹងផ្សេងៗ លើ FinTech Portal of FSA ជាប់ជាប្រចាំ ដើម្បីជាមូលដ្ឋាន ក្នុងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ក៏ដូចជា ធ្វើវិសិដ្ឋកម្មមុខងារថ្មីៗ បន្ថែមសំដៅប្រែក្លាយផតថលនេះទៅជា “ថ្នាលអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ”, ធ្វើសន្ទនាកម្មផតថលនេះជាមួយនឹងថ្នាល និង/ឬ ប្រព័ន្ធឌីជីថលផ្សេងទៀត, ធ្វើពិពិធកម្ម “ធនធានពុទ្ធិបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ” នៅលើផតថលនេះ ព្រមទាំងពង្រឹង និង ពង្រីកការផ្សព្វផ្សាយដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹង និង ជំរុញការប្រើប្រាស់ផតថលនេះឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ។

វិធានការទី ៤៖ ជំរុញការចាប់យក និង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រគន្លឹះៗ ដូចជា បញ្ញាសិប្បនិម្មិត (Artificial Intelligence - AI), ម៉ាស៊ីនស្វ័យសិក្សា (Machine Learning - ML), ទិន្នន័យធំ, បច្ចេកវិទ្យាក្លោដ (Cloud Computing), បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain Technology), កិច្ចសន្យាឆ្លាត (Smart Contract), បច្ចេកវិទ្យាប្រព្រឹត្តិកម្មភាសាធម្មជាតិ (Natural Language Processing -

NLP), បច្ចេកវិទ្យាតថភាពនិមិត្ត (Virtual Reality Technology) និង បច្ចេកវិទ្យាវិភាគទិន្នន័យ ដើម្បី ជំរុញនវានុវត្តក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ដោយពិនិត្យឃើញសារៈសំខាន់ និងសក្តានុពលនៃបច្ចេកវិទ្យា AI, ក្រសួង ស្ថាប័ន បាន និង កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពី AI ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និង នៅតាមវិស័យ។ ក្នុងនោះ, ក.ប.ទ. បានរៀបចំ សេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីបញ្ហាសិប្បនិម្មិត ឆ្នាំ ២០២៦-២០៣០ និង បានដាក់ឆ្លង កិច្ចប្រជុំ និង សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័ន និងភាគីពាក់ព័ន្ធ។ ទន្ទឹមនេះ, ក.ប.ទ. បាន និង កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទិដ្ឋភាពទិន្នន័យ និង បច្ចេកវិទ្យា ថ្មីៗ ដូចជា សេចក្តីព្រាងគោលនយោបាយអភិបាលកិច្ចទិន្នន័យ ២០២៦-២០៣៥ និង សេចក្តីព្រាង គោលនយោបាយក្លោដអាទិភាព ២០២៦-២០៣៥។ សម្រាប់វិស័យសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ, ក.ស.ហ.វ. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការចាប់យកបញ្ហាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ ឆ្នាំ ២០២៦-២០៣០ ស្របទិសដៅដែលបានកំណត់ក្នុងសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រថ្នាក់ជាតិ។ បន្ថែមលើនេះ, សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ, អ.ស.ហ. ក៏បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាង យុទ្ធសាស្ត្របញ្ហាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ផងដែរ ។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ, ន.ម.ក. បានរៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីកាលានុវត្តភាព និង ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងករណីប្រើប្រាស់នៃ AI និង បច្ចេកវិទ្យាលេចឡើងថ្មីផ្សេងទៀត (Emerging Technologies) នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ។ ន.ប.ធ. បាន និង កំពុងសិក្សាលើបច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ, ព្រមទាំងបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដូចជា Cloud Computing, AI/ML, បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain Technology) និង បច្ចេកវិទ្យាវិភាគទិន្នន័យ (Data Analytics) ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

វឌ្ឍនភាពក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងយុទ្ធសាស្ត្រ AI ទាំងកម្រិតជាតិ និងកម្រិតវិស័យ បង្ហាញ ពីការត្រៀមខ្លួនជាប្រព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការចាប់យកបច្ចេកវិទ្យា AI ជាឧបករណ៍គាំទ្រ ដល់ ការកែលម្អប្រសិទ្ធភាពអភិបាលកិច្ច និង សេវាសាធារណៈ។ ទោះយ៉ាងណា, ការស្រាវជ្រាវ និង ការគិតគូរ ដាក់ចេញវិធានការនៃការចាប់យកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ផ្សេងទៀត ហាក់មានកម្រិតនៅឡើយ។

▪ យោបល់

១)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ហាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ ដោយមានការចូលរួមសហការពីនិយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. ព្រមទាំង ពិគ្រោះយោបល់ជាមួយនឹងក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង វិស័យឯកជន ។

២)-ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គួរសិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការចាប់យកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដែលបានចង្អុលបង្ហាញក្នុងវិធានការផងដែរ។

វិធានការទី ៥៖ ជំរុញ និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ធុរជន, សហគ្រិន និង សាធារណជន ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ និង លើកកម្ពស់ភាពជឿទុកចិត្តលើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធា.ខ. បានរៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពី “ការពង្រឹងចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់សហគ្រាសនៅកម្ពុជា” ក្រោមគោលបំណងពង្រឹងចំណេះដឹងទាក់ទងទៅនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ, ចែករំលែកបទពិសោធន៍ និង ផ្តល់វេទិកាសម្រាប់បង្កើតទំនាក់ទំនងជាមួយគ្នាក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃធុរកិច្ចក្នុងសេដ្ឋកិច្ចឌីជីថលផងដែរ។

ដើម្បីបញ្ជ្រាបចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង លើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុ ប្រកបដោយការប្រុងប្រយ័ត្ន និង ការទទួលខុសត្រូវ, ធា.ក. បានរៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយស្តីពី “ប្រាក់រៀលប្រព័ន្ធបាគង និង ខេអេចយូអរ” នៅតាមបណ្តារាជធានី ខេត្តចំនួន ៦ រួមមាន រាជធានីភ្នំពេញ ខេត្តតាកែវ ខេត្តក្រចេះ ខេត្តស្ទឹងត្រែង ខេត្តពោធិ៍សាត់ និង ខេត្តកំពង់ឆ្នាំង។ ទន្ទឹមនេះ, ម.ប.ហ. បានរៀបចំ និង ផ្សព្វផ្សាយនូវមតិកាស្តីអំពីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ តាមបណ្តាញសង្គមជាប្រចាំផងដែរ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

ការអនុវត្តសកម្មភាពលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ធុរជន, សហគ្រិន និង សាធារណជន មានវឌ្ឍនភាពគួរកត់សម្គាល់ និង មានលក្ខណៈសម្បូរបែប ក្នុងរូបភាពជាការរៀបចំសិក្ខាសាលា កម្មវិធីបញ្ជ្រាបចំណេះដឹងដល់មូលដ្ឋាន និង ការផ្សព្វផ្សាយតាមបណ្តាញសង្គម។ យ៉ាងណាមិញ, ទន្ទឹមនឹងការអនុវត្តសកម្មភាពទាំងនេះ, ការសិក្សាវាយតម្លៃអំពីប្រសិទ្ធភាពជាក់ស្តែង ពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ, ការលើកកម្ពស់ទំនុកចិត្ត ឬ ការបង្កើនការចាប់យកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ គឺពុំទាន់ត្រូវបានធ្វើឡើងឱ្យបានស៊ីជម្រៅនៅឡើយទេ។

▪ យោបល់
ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គួរបន្តរៀបចំកម្មវិធីផ្សេងៗ ដើម្បីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ធុរជន, សហគ្រិន និង សាធារណជន ដោយពិនិត្យលទ្ធភាពរួមបញ្ចូលការវាយតម្លៃអំពីប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្ត តួយ៉ាង ការវាស់វែងកម្រិតនៃការយល់ដឹងមុន និង ក្រោយការចូលរួមកម្មវិធី ជាដើម។

វិធានការទី ៦៖ ជំរុញ និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រី ដើម្បីកសាង និង អភិវឌ្ឍភាពជាអ្នកដឹកនាំ និងសមត្ថភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ថ្នាក់ដឹកនាំ និង មន្ត្រីនៃ ន.ម.ក. បានចុះទស្សនកិច្ចសិក្សា និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ នៅប្រទេសម៉ាឡេស៊ី ដើម្បីស្វែងយល់អំពីការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការឧបករណ៍

និស្សន្ទមូលបត្រឯកជន, ការអនុវត្តលើការបង្កើតគណនីវិនិយោគមាស និង យន្តការនៃការគ្រប់គ្រង ទ្រព្យសកម្ម។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

កន្លងមក ការរៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាជូនដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និង មន្ត្រីក្រោម ឱវាទតាមក្រសួង ស្ថាប័ន ច្រើនធ្វើក្នុងទម្រង់ជាការចូលរួមកម្មវិធី វេទិកា ឬ ទស្សនកិច្ចសិក្សាផ្សេងៗ ដែលមានលក្ខណៈចំពោះកិច្ច និង ពុំទៀងទាត់នៅឡើយ។

▪ **យោបល់**
ក្រសួង ស្ថាប័ន គួររៀបចំឱ្យមានវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ជូនថ្នាក់ដឹកនាំ និង មន្ត្រី អំពីបច្ចេកវិទ្យា- ហិរញ្ញវត្ថុឱ្យបានទូលំទូលាយ និង ជាប្រចាំ។

វិធានការទី ៧៖ រៀបចំថ្នាលលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបង្កើត, រក្សាទុក, ផ្ទេរ ឬ ចែក រំលែកចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល និង បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំឯកសារទស្សនាទានអំពីថ្នាលអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលគ្របដណ្តប់លើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងវិស័យធានារ៉ាប់រង និង សោធនឯកជន, មូលបត្រ, សន្តិសុខសង្គម, បរធនបាលកិច្ច, គណនេយ្យ និង សវនកម្ម, អាជីវកម្ម អចលនវត្ថុ បញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន ព្រមទាំងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

បច្ចុប្បន្ន ថ្នាលឌីជីថល សម្រាប់ការបណ្តុះបណ្តាល និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មជាទូទៅ ត្រូវបាន បង្កើតឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ប៉ុន្តែមាតិកាជាក់លាក់ ដែលផ្តោតលើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ នៅមានកម្រិតទាប នៅឡើយ។ ក្នុងន័យនេះ, ថ្នាលអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដែល ម.ប.ហ. កំពុងរៀបចំ គួរមានទិសដៅ បំពេញបន្ថែម លើចំណុចខ្វះខាតនៃមាតិកា និង ធានាឱ្យបាននូវភាពមិនស្អួនគ្នាជាមួយនឹងថ្នាលដែល មានស្រាប់ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការវិនិយោគ និង ចំណាយ។

▪ **យោបល់**
ម.ប.ហ. គួរពង្រឹងការរៀបចំថ្នាលលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មិនមែនធនាគារ និង ជំរុញការចូលរួមផលិតមាតិកាដែលមានលក្ខណៈបំពេញបន្ថែមលើមាតិកា មានស្រាប់ ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាពនៃការវិនិយោគ និង ចំណាយ។

វិធានការទី ៨៖ ជំរុញឱ្យមានការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុនៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា អប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ

▪ វឌ្ឍនភាព

ម.ប.ហ. បានរៀបចំ សិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយស្តីពីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង បរិវត្តកម្មឌីជីថល ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ជូនលោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និង និស្សិត នៃសាកលវិទ្យាល័យពាណិជ្ជ-សាស្ត្រ អេស៊ីលីដា។ ជាមួយគ្នានេះ, ធនាគារ បានរៀបចំកម្មវិធីចែករំលែកចំណេះដឹងស្តីពីច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យធនាគារ និង បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមបណ្តាសាកលវិទ្យាល័យមួយចំនួន និង សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ខេត្តព្រះសីហនុ កំពង់ចាម បាត់ដំបង សៀមរាប ក្រចេះ កំពង់ស្ពឺ និង វិទ្យាស្ថានសិក្សាបច្ចេកទេសធនាគារផងដែរ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ ការកត់សម្គាល់

សកម្មភាពនេះ មិនត្រឹមតែជួយលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និងការយល់ដឹងពី បញ្ហាសិប្បនិម្មិត ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែថែមទាំងជាការរៀបចំយុវជនជំនាន់ក្រោយឱ្យត្រៀមខ្លួនជាស្រេចក្នុង ការចាប់យកអាជីពក្នុងវិស័យនេះផងដែរ។

▪ យោបល់
ក្រសួង ស្ថាប័ន ពិសេស ធនាគារ និង ម.ប.ហ. គួរបន្តរៀបចំកម្មវិធីសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ ឬ ការបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា អប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ។

វិធានការទី ៩៖ រៀបចំ និង ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Lexicon) ដើម្បី លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

▪ វឌ្ឍនភាព

ម.ប.ហ. បានរៀបចំ និង បានដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ **សទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Lexicon)** ដែលប្រមូលផ្តុំនូវបច្ចេកសព្ទពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ រួមទាំងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ វិស័យ ឌីជីថល និង ទូទៅសរុបប្រមាណជាង ២០០ បច្ចេកសព្ទ ដោយរួមបញ្ចូលភាសាចំនួន ៣ ដូចជា ភាសា ខ្មែរ អង់គ្លេស និង បារាំង ដែលបង្ហាញពីការចូលរួមលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ បន្ថែមពី នេះ, ម.ប.ហ. ក៏បានរៀបចំកម្មវិធីទូរសព្ទដៃ (App) សម្រាប់សទ្ទានុក្រមនេះ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួល ក្នុងការស្វែងរក ស្វែងយល់ និង ស្វែងដឹងអំពីបច្ចេកសព្ទពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

▪ បញ្ហាប្រឈម

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

សទ្ទានុក្រមនេះ បានប្រមូលផ្តុំនូវបច្ចេកសព្ទជាច្រើន ដោយរៀបចំជាភាសាខ្មែរផង និង បកប្រែ ជាភាសាអង់គ្លេស និង ភាសាបារាំងផង ដែលការណ៍នេះអាចជួយឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់ទូទៅ អាចស្គាល់ យល់ដឹងពាក្យបច្ចេកទេស ទាំង ៣ ភាសា។ យ៉ាងណាមិញ មានបច្ចេកសព្ទមួយចំនួនតូចប៉ុណ្ណោះ ដែល មាននិយមន័យ។

▪ **យោបល់**
ម.ប.ហ. គួរធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម **សទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ** (FinTech Lexicon) ជាប្រចាំ ដោយបន្ថែមនូវបច្ចេកសព្ទថ្មីៗ និង ពិនិត្យលទ្ធភាពបញ្ជាក់និយមន័យនៃបច្ចេកសព្ទឱ្យបានកាន់តែ ច្រើន ក៏ដូចជារៀបចំសទ្ទានុក្រមនេះជាកម្មវិធីវេប (Web App), កម្មវិធីទូរសព្ទវៃឆ្លាត (Mobile App) និង តេឡេក្រាមបុត (Telegram Bot) រួមជាមួយនឹងការធ្វើសមាហរណកម្ម/សន្ទានកម្ម ជាមួយនឹងសទ្ទានុក្រមរបស់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។

វិធានការទី ១០៖ លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា ដែលគាំទ្រការ អភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ រួមបញ្ចូលចាប់ពីកម្រិតគ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ

▪ **វឌ្ឍនភាព**

កាលពីថ្ងៃទី ២១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០២៥, ក.ក.ប. បានបង្កើត ក្រុមការងារបច្ចេកទេសសម្រាប់ ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ នវានុវត្តន៍ និង បច្ចេកវិទ្យាអនុវត្ត និង ការពិគ្រោះយោបល់ក្នុងវិស័យបណ្តុះបណ្តាល បច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ ដែលមានតួនាទីជំរុញ និង លើកកម្ពស់ការសិក្សាស្រាវជ្រាវ នវានុវត្តន៍ និង បច្ចេកវិទ្យាអនុវត្ត ក្នុងវិស័យបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ។ ទន្ទឹមនេះ, ក.អ.យ.ក បាន និង កំពុងអនុវត្តកម្មវិធីស្រាវជ្រាវ ដែលជាការលើកកម្ពស់វប្បធម៌នៃការស្រាវជ្រាវ បំផុសគំនិតច្នៃប្រឌិត និង ជំរុញការធ្វើនវានុវត្តន៍។ ផ្នែកមួយនៃគម្រោងស្រាវជ្រាវនេះ គឺពាក់ព័ន្ធនឹងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាបញ្ញា សិប្បនិម្មិតសម្រាប់ការអប់រំពិសេស ដែលផ្តួចផ្តើមឡើងដោយគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

វឌ្ឍនភាពនេះ បានបង្ហាញពីសញ្ញាវិជ្ជមានលើការកសាងសមត្ថភាពស្រាវជ្រាវ និង រចនាសម្ព័ន្ធ គាំទ្រ តាមរយៈការបង្កើតក្រុមការងារ ឬ គម្រោងស្រាវជ្រាវ។ យ៉ាងណាមិញ, សកម្មភាពដែលនឹងត្រូវ ដាក់ចេញនៅឆ្នាំបន្ទាប់ គួរផ្តោតស្រួច និង ផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ នៅកម្ពុជា។

▪ **យោបល់**
ក.ក.ប. និង ក.អ.យ.ក គួរបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ និង នវា- នុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា ដោយផ្តល់អាទិភាពលើការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

វិធានការទី ១១៖ អភិវឌ្ឍ និង អនុវត្តកញ្ចប់ស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកលើសមត្ថភាព ស្របតាម ក្របខ័ណ្ឌគុណវុឌ្ឍិជាតិកម្ពុជាកម្រិត ១ ២ ៣ ៤ លើជំនាញឌីជីថលសម្រាប់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុព្រមទាំងលើកម្មសមត្ថភាពគ្រូបច្ចេកទេស

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ក.ក.ប. បានដាក់ចេញកញ្ចប់វាយតម្លៃសមត្ថភាពសេវាកម្មគាំទ្របច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានកម្រិត ២ ដើម្បីផ្តល់ដល់អ្នកវាយតម្លៃសមត្ថភាពនូវឯកសារ ដែលគាំទ្រដល់ការគ្រប់គ្រង និង ដំណើរការនៃការវាយតម្លៃសមត្ថភាព។ កញ្ចប់វាយតម្លៃសមត្ថភាពនឹងផ្តល់ជាគោលការណ៍ណែនាំផងដែរដល់បេក្ខជន និង អ្នកវាយតម្លៃពីដំណើរការវាយតម្លៃសមត្ថភាព។ ទន្ទឹមនេះ, ក.ក.ប. ក៏បានអភិវឌ្ឍកញ្ចប់ស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ៣៤ គុណវុឌ្ឍិ លើ ២០ ជំនាញ កម្រិត ២, ៣, ៤, និង ត្រៀមសម្រាប់អនុវត្តនៅឆ្នាំ ២០២៦ ផងដែរ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការដាក់ចេញនូវកញ្ចប់វាយតម្លៃសមត្ថភាពសេវាកម្មគាំទ្របច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានកម្រិត ២ នេះ ជាជំហានគន្លឹះមួយក្នុងការធានាបាននូវតម្លាភាព និង ស្តង់ដាររួម សម្រាប់ទាំងអ្នកវាយតម្លៃ និង អ្នករងការវាយតម្លៃ។

▪ **យោបល់**
ក.ក.ប. គួរផ្សព្វផ្សាយ តាមដានការអនុវត្ត និង ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មកញ្ចប់វាយតម្លៃសមត្ថភាព និង ស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធនឹងជំនាញឌីជីថល តាមការចាំបាច់។

វិធានការទី ១២៖ សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំឱ្យមានប្រព័ន្ធគាំពារសុខុមាលភាពអតិថិជន តួយ៉ាងការថែទាំ ការគាំទ្រអតិថិជន និងការដោះស្រាយបណ្តឹង ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ដើម្បីរួមចំណែកបង្កើនជំនឿទុកចិត្តរបស់សាធារណជន ក៏ដូចជាចូលរួមដោះស្រាយបញ្ហារបស់អ្នកប្រើប្រាស់សេវានិងផលិតផលរបស់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព ទាន់ពេលវេលា និង សង្គតិភាព, ធី.ក. បានដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទហាតឡាញចំនួន ២៦ ខ្សែ (ទីស្នាក់ការកណ្តាលចំនួន ០៥ ខ្សែ និង សាខាធនាគារជាតិនៃកម្ពុជារាជធានី ខេត្ត ចំនួន ២១ ខ្សែ) ដើម្បីផ្តល់លទ្ធភាពបន្ថែមដល់អ្នកប្រើប្រាស់អាចដាក់ពាក្យបណ្តឹង ស្នើសុំការអន្តរាគមន៍ ឬ សាកសួរព័ត៌មានផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធការប្រើប្រាស់សេវា និង ផលិតផលហិរញ្ញវត្ថុ។ ដាក់ស្តង់ដារឆ្នាំ២០២៥, ធី.ក. បានទទួលបណ្តឹង និង ការសាកសួរសរុបចំនួន ៧២១ ករណី (បណ្តឹងនៅទីស្នាក់ការកណ្តាលមានចំនួន ៥៣៣ ករណី និង នៅតាមសាខារាជធានី ខេត្ត មានចំនួន ១៨៨ ករណី) ក្នុងនោះបណ្តឹងចំនួន ៦៨៣ ករណី ត្រូវបានដោះស្រាយរួចរាល់, បណ្តឹងចំនួន ១២ ករណីទៀត កំពុងត្រូវបានដោះស្រាយ និង បណ្តឹងចំនួន ២៦ ករណីផ្សេងទៀត ស្ថិតក្នុងនីតិវិធីតុលាការ។

បន្ថែមពីនេះ, ការរៀបចំ ថ្នាលគាំពារសុខុមាលភាពអតិថិជនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលដឹកនាំរៀបចំដោយ ម.ប.ហ. បានទទួលការឯកភាពជាគោលការណ៍ និង បានចាប់ផ្តើមអនុវត្តជា បណ្តើរៗ ហើយ ដោយគម្រោងថ្នាលនេះគ្រោងនឹងបញ្ចប់ការរៀបចំជាស្ថាពរនៅក្នុងឆ្នាំ ២០២៦ ខាងមុខ។ ថ្នាលនេះមានសារៈសំខាន់ជាយុទ្ធសាស្ត្រក្នុងការគាំពារសុខុមាលភាពអតិថិជន រួមទាំងការប្រយុទ្ធប្រឆាំង ការក្លែងបន្លំ ឬការបោកបន្លំ (Frauds) និង ការចោកតាមប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា (Phishing Scam) ដែលជាបញ្ហាប្រឈមចម្បងទាំងក្នុងប្រទេស និង ក្នុងតំបន់នាពេលបច្ចុប្បន្ន។ ទន្ទឹមនេះ, ន.ធា.ក. បាន ប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តជាផ្លូវការ “ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ទទួលបណ្តឹង និង ដោះស្រាយធានា- រ៉ាប់រង តាមរយៈកម្មវិធីទូរស័ព្ទដៃ” ដើម្បីឱ្យប្រជាពលរដ្ឋ ឬ អតិថិជនដែលបានទិញធានារ៉ាប់រង មាន មធ្យោបាយងាយស្រួលក្នុងការប្តឹងមក ន.ធា.ក. ដើម្បីដោះស្រាយបានទាន់ពេលវេលា។ ដោយឡែក, ក.ព.ណ. រៀបចំ និង កំពុងអនុវត្តយន្តការលើការដោះស្រាយវិវាទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញផងដែរ។

- **បញ្ហាប្រឈម**

- ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

- **ការកត់សម្គាល់**

- ប្រព័ន្ធទទួលបណ្តឹងទូរស័ព្ទដៃ និង យន្តការអនឡាញទាំងនេះ មិនមែនគ្រាន់តែជាឧបករណ៍ ដោះស្រាយវិវាទប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែគឺជាប្រភពប្រមូលទិន្នន័យបឋមដ៏សំខាន់ក្នុងការក្តាប់បាននូវទម្រង់ថ្មីៗ នៃបទល្មើសបច្ចេកវិទ្យា (Frauds & Phishing Scams) ដើម្បីយកមកវិភាគ និង មានវិធានការបង្ការ មុនពេលកើតហេតុ។

- **យោបល់**
  - ១)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវ ថ្នាលគាំពារសុខុមាលភាពអតិថិជន ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ស្របតាមផែនការកំណត់។
  - ២)-ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គួរផ្សព្វផ្សាយអំពីយន្តការទទួលបណ្តឹង និងដោះស្រាយវិវាទ ឱ្យបានទូលំទូលាយដល់សាធារណជន។

២.២.៤- ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (មែក)

យុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាពទី ៤ ស្តីពីការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តំណាងដោយ “មែក” សំដៅដល់ការធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យធនាគារ និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ (DeFi) ឬ បច្ចេកវិទ្យាដែលកំពុង លេចឡើង (Emerging Tech)។

ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយគាំទ្រយុទ្ធសាស្ត្រអាទិភាព សម្រេច បានវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗ ដូចខាងក្រោម៖

វិធានការទី ១៖ ដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិ និង គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីឌីជីថល ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព និង ប្រសិទ្ធភាព

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ធរ.ក. បាន និង កំពុងរៀបចំ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទានតាមប្រព័ន្ធ អេឡិចត្រូនិក ក្នុងគោលបំណងគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការ និង ប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទានតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិកនៅកម្ពុជា សំដៅពង្រឹងសុវត្ថិភាព និង ប្រសិទ្ធភាពប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទានតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក, ជំរុញវិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុសម្រាប់រូបវន្តបុគ្គល និង សហគ្រាសខ្នាតតូច និង មធ្យម ដោយ ប្រើប្រាស់ប្រយោជន៍ដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ព្រមទាំងលើកកម្ពស់ការប្រកួតប្រជែង និង កិច្ចការពារអតិថិជន។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការរៀបចំប្រកាសនេះរួមចំណែកដល់ការពង្រឹងប្រសិទ្ធភាព និង សុវត្ថិភាពនៃប្រតិបត្តិការផ្តល់ ប្រាក់កម្ចីឌីជីថល។

▪ **យោបល់**
ធរ.ក. គួរពន្លឿនការរៀបចំ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទានតាមប្រព័ន្ធ អេឡិចត្រូនិក។

វិធានការទី ២៖ ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាពក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់ សងប្រាក់ឌីជីថល

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ធរ.ក. បាន និង កំពុងគិតគូររៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាព ក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល។ ទន្ទឹមនេះ, ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងវិស័យធនាគារជាមួយ, ធរ.ក. បានដាក់ចេញនូវប្រកាសចំនួន ៣ ពាក់ព័ន្ធនឹងការតម្កល់ប្រាក់បម្រុងកាតព្វកិច្ច, វិធានការបុរេសកម្ម, និង ការកំណត់ទ្រទ្រង់ដើមទុន ដែលអនុវត្តចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារ និង ហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ដើម្បីលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃការត្រួតពិនិត្យធនាគារ សំដៅអនុវត្តឱ្យបានពេញលេញនូវវិធីសាស្ត្រ ត្រួតពិនិត្យធនាគារ ផ្អែកលើហានិភ័យ និង ទស្សនៈអនាគត។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវ បញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

ការដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិរបស់ ធរ.ក. កន្លងមក ហាក់មានលក្ខណៈផ្ដោតលើប្រព័ន្ធធនាគារទាំងមូល ជាជាងលើបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាពក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល។ ផ្អែកតាមរបាយការណ៍ប្រចាំឆ្នាំរបស់ ធរ.ក., ទំហំ និង ចំនួនប្រតិបត្តិការនៃការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល បានបន្តកើនឡើងជាលំដាប់។ បន្ថែមពីនេះ ដូចបានរាយការណ៍ក្នុងវិធានការទី ៥ នៃអាទិភាពយុទ្ធសាស្ត្រទី ១, កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៃការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថលឆ្លងដែន ក៏បានពង្រីកវិសាលភាពទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី និង ពហុភាគី។ និន្នាការនេះ ទាមទារឱ្យមានការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ទៅលើការគ្រប់គ្រងហានិភ័យដែលអាចកើតមាន។

ដូចនេះ, ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាព ដោយធានារក្សាគុណភាពនឹងការជំរុញនវានុវត្តន៍ កាន់តែមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថលឱ្យកាន់តែមានភាពរឹងមាំ និង ប្រកបដោយបរិយាបន្ន។

▪ **យោបល់**
ធរ.ក. គួរពន្លឿនការដាក់ចេញនូវក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាពក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល ដែលឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងរក្សានូវគុណភាពរវាងការជំរុញនវានុវត្តន៍ និង ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។

វិធានការទី ៦៖ ជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង ការប្រើប្រាស់ផលិតផល និង សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង កម្មវិធីវិមជ្ឈការ (Decentralized Application - dApp) ដែលប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន

▪ **វឌ្ឍនភាព**

ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងរៀបចំសេចក្តីព្រាងឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការស្រាវជ្រាវអំពីផលិតផល និង សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង កម្មវិធីវិមជ្ឈការ (dApp) ដែលការសិក្សានេះនឹងផ្តល់ជាធាតុចូលយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអភិវឌ្ឍ នវានុវត្តន៍ និង ការធ្វើនិយ័តកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង កម្មវិធីវិមជ្ឈការក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។ ជាមួយគ្នានេះ, ន.ម.ក. បានរៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវជាបឋមលើកាលានុវត្តភាព និង ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យា រួមមាន ការអភិវឌ្ឍ Web3, Non-Fungible Token (NFT) និង ការបង្កើត និង លក់ប៊ូខិនមូលបត្រ (Securities Token Offering) ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

សកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញ និង អនុវត្តភាគច្រើន ស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង រៀបចំឯកសារទស្សនាទាន។

- **យោបល់**
និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរបង្កើនកិច្ចសហការរវាងគ្នា ដើម្បីធានាថា ការសិក្សាស្រាវជ្រាវទាំងឡាយ មានភាពប្រទាក់ក្រឡា, មិនស្អន់ស្អាត, និង មានតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់ ព្រមទាំងធានាថាលទ្ធផលត្រូវបានចែករំលែកយ៉ាងទូលំទូលាយ។ ផ្អែកលើភស្តុតាងនៃការសិក្សាទាំងនោះ, អង្គការនីមួយៗ គួរដាក់ចេញសកម្មភាពមុតស្រួច និង ចំគោលដៅ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់ផលិតផល និង សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដែលប្រើបច្ចេកវិទ្យាប្តូរធន។

វិធានការទី ៧៖ ជំរុញឱ្យមានការលើកទឹកចិត្តសារពើពន្ធ, ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគាំទ្រផ្សេងទៀតដល់សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

- **វឌ្ឍនភាព**
ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ម.ប.ហ. បានផ្សព្វផ្សាយតាមបណ្តាញសង្គមនូវវីដេអូ ឯកសារ អត្ថបទ និង ព័ត៌មានផ្សេងៗ សំដៅគាំទ្រ និង ជំរុញសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ទន្ទឹមនេះ, មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍សហគ្រិនភាព បានដាក់ចេញនូវកម្មវិធីវិនិយោគលើធុរកិច្ចថ្មី (Startup Investment Package Program) ក្នុងគោលបំណងស្វែងរកធុរកិច្ចថ្មីមានសក្តានុពល ដែលស្ថិតក្នុងដំណាក់កាលចាប់ផ្តើម និង រីកលូតលាស់ដើម្បីយកមកពិនិត្យ និង វាយតម្លៃលទ្ធភាពក្នុងការវិនិយោគភាគទុន។

- **បញ្ហាប្រឈម**
ថ្វីបើពុំទាន់អនុវត្តបានពេញលេញតាមផែនការ, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ពុំបានលើកឡើងនូវបញ្ហាប្រឈមទេ។

- **ការកត់សម្គាល់**
វឌ្ឍនភាពខាងលើ ផ្តោតលើការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និង ការគាំទ្រជាទុនវិនិយោគដល់ធុរកិច្ចថ្មីក្នុងនោះរួមបញ្ចូលទាំងធុរកិច្ចថ្មីផ្នែកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ដោយឡែក, ការរៀបចំយន្តការគាំទ្រហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគាំទ្រផ្សេងទៀត ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ មិនទាន់ត្រូវបានធ្វើឡើងពេញលេញនៅឡើយទេ។

- **យោបល់**
និយ័តករ និង អង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ. គួរពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំយន្តការគាំទ្រលើកទឹកចិត្តសារពើពន្ធ, ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគាំទ្រផ្សេងទៀត ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ។

វិធានការទី ៨៖ លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍សេវា និង ផលិតផល និង ធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ

- **វឌ្ឍនភាព**
ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការស្រាវជ្រាវ, ន.ម.ក. បានរៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវបឋមអំពីផលិតផល និង សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងវិស័យមូលប័ត្រ។ ទន្ទឹមនេះ, ម.ប.ហ. បាន និង កំពុងស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។

ជាមួយគ្នានេះ, កាលពីថ្ងៃទី ៣០ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០២៥, រាជរដ្ឋាភិបាល បានដាក់ចេញ **អនុក្រឹត្យលេខ ២៦៧ អនក្រ.បក ស្តីពីការបង្កើតមូលនិធិស្រាវជ្រាវជាតិ** ជាបរិយាយសាធារណៈ ដើម្បីកៀរគរ គ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងបរិយាយ ពីប្រភពស្របច្បាប់នានា សម្រាប់គាំទ្រដល់ការស្រាវជ្រាវ។ លើសពីនេះ, មូលនិធិនេះ គឺសម្រាប់អភិវឌ្ឍគ្រឹះស្ថានស្រាវជ្រាវសាធារណៈ និង ឯកជន ស្ថាប័នដៃគូ និង ស្ថាប័នស្រាវជ្រាវផ្សេងទៀត សំដៅជំរុញការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធនវានុវត្តន៍ជាតិ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព បរិយាបន្ន និង ចីរភាព។ មូលនិធិនេះ នឹងដើរតួសំខាន់ក្នុងការជំរុញការស្រាវជ្រាវ និង នវានុវត្តន៍ រួមទាំងការបង្កើននវានុវត្តន៍ផលិតផល និង ធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ។

- **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

- **ការកត់សម្គាល់**

សកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញសម្រាប់វិធានការនេះ ហាក់ផ្តោតលើការស្រាវជ្រាវផ្ទៃក្នុង តាមក្រសួង ស្ថាប័ន ជាជាង ការលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍សេវា និង ផលិតផល និង ធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ។

- **យោបល់**

១)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍សេវា និង ផលិតផល និង ធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ក៏ដូចជាការរៀបចំវគ្គិករសាស្ត្របច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីជាប្រយោជន៍ដល់ការបែងចែកសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដែលត្រូវស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ស្ថាប័ននិងអង្គការពាក់ព័ន្ធ។

២)-ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ គួរបន្តដាក់ចេញសកម្មភាព ដើម្បីលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍ ដោយពិនិត្យលទ្ធភាពផ្លាស់ប្តូរពីការស្រាវជ្រាវលក្ខណៈផ្ទៃក្នុង ទៅជាការសហការ ឬការស្រាវជ្រាវរួមគ្នា ជាមួយគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា វិស័យឯកជន និង ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅឆ្លើយតបចំតម្រូវការទីផ្សារ និង ជំរុញនវានុវត្តន៍។

វិធានការទី ៩៖ លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសហគ្រិនភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការរៀបចំវេទិកា, សិក្ខាសាលា និង កម្មវិធីផ្សេងៗ រួមទាំងកម្មវិធីបណ្តុះ និង ពន្លឿនធុរកិច្ចថ្មីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ

- **វឌ្ឍនភាព**

មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះធុរកិច្ចថ្មី “តេជោ” នៃ ក.ស.ហ.វ. បានរៀបចំកម្មវិធីនវានុវត្តន៍បញ្ជាស (Reverse Innovation) រដូវកាលទី ៥ ដែលកម្មវិធីពន្លឿនអាជីវកម្ម និង ផ្តល់ការគាំទ្រដល់ធុរកិច្ចថ្មីក្នុងការបង្កើតដំណោះស្រាយប្រកបដោយនវានុវត្តន៍ សម្រាប់បញ្ហាប្រឈមពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ ទាំងក្នុងវិស័យធនាគារ និង មិនមែនធនាគារ ព្រមទាំងអង្គការពាក់ព័ន្ធ។ កម្មវិធី

នេះ ផ្តល់ឱកាសដល់ធុរកិច្ចថ្មី ឱ្យទទួលបាននូវការតម្រង់ទិសពីអ្នកជំនាញតាមវិស័យនានា ព្រមទាំងទុនវិនិយោគដែលមិនយកភាគហ៊ុន (Equity-free Investment) ផងដែរ។ ទន្ទឹមនេះ, ម.ប.ហ. បាន និងកំពុងរៀបចំឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសហគ្រិនភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលឯកសារនេះស្ថិតនៅដំណាក់កាលដំបូងក្នុងកម្រិតបច្ចេកទេសនៅឡើយ។

▪ **បញ្ហាប្រឈម**

ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយនេះពុំមានបញ្ហាប្រឈមទេ។

▪ **ការកត់សម្គាល់**

កម្មវិធីនវានុវត្តន៍បញ្ជ្រាស មិនត្រឹមតែជួយជំរុញការអភិវឌ្ឍធុរកិច្ចថ្មីប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក៏ជាវេទិកាពោរពេញដោយសក្តានុពល ក្នុងការជំរុញនវានុវត្តន៍ និង សហគ្រិនភាពនៃវិស័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដោយផ្សារភ្ជាប់បញ្ហាប្រឈមជាក់ស្តែង ទៅនឹងដំណោះស្រាយថ្មីៗ ផ្អែកលើបច្ចេកវិទ្យា។

▪ **យោបល់**

១)-ម.ប.ហ. គួរពន្លឿនការរៀបចំឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសហគ្រិនភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ឱ្យបានឆាប់រហ័ស ។

២)- ក.ស.ហ.វ. តាមរយៈមជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះធុរកិច្ចថ្មី “តេជោ” គួរបន្តរៀបចំ និង ពង្រីកវិសាលភាពនៃកម្មវិធីនវានុវត្តន៍បញ្ជ្រាស និង កម្មវិធីពន្លឿនអាជីវកម្មផ្សេងទៀត ដើម្បីបង្កើនឱកាសដល់ធុរកិច្ចថ្មី អាចនាំយកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន ទៅដោះស្រាយបញ្ហាជាក់ស្តែងក្នុងទីផ្សារ។

៣- ចំណុចគួរយកចិត្តទុកដាក់ និង ជំរុញការអនុវត្ត

ផ្អែកលើវឌ្ឍនភាព និង បញ្ហាប្រឈម ដូចបានសង្ខេបខាងលើ អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធម៌.ខ. សូមកត់សម្គាល់នូវចំណុចគួរយកចិត្តទុកដាក់ និង ជំរុញការអនុវត្តមួយចំនួន ដើម្បីជាមូលដ្ឋានបន្ថែម សម្រាប់ក្រសួង ស្ថាប័នក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធភាពខ្ពស់ ដូចខាងក្រោម៖

▪ **សម្រាប់វិស័យធនាគារ**

❖ **ធា.ក.៖**

- គួរបន្តជំរុញ និង ពង្រីកកិច្ចសហប្រតិបត្តិការប្រព័ន្ធទូទាត់សងប្រាក់ និង ផ្ទេរប្រាក់ឆ្លងដែន ជាមួយដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រថ្មីៗ បន្ថែមទៀត ទាំងក្នុងក្របខ័ណ្ឌទ្វេភាគី និង ពហុភាគី។
- គួរពង្រឹងការផ្សព្វផ្សាយ និង ជំរុញការប្រើប្រាស់គម្រោងនានា ដែលបានដាក់ឱ្យដំណើរការរួច ក្នុងចំណោមសាធារណជន អាជីវករ និង វិស័យឯកជនឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំ សេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីប្រតិបត្តិការទីផ្សារឥណទានតាមប្រព័ន្ធអេ- ឡិចត្រូនិក។
- គួរពន្លឿនបញ្ចប់ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាពក្នុង ប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល។
- គួរកំណត់សកម្មភាពអាទិភាព ដើម្បីគាំទ្រការស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ សម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់។
- គួរបន្តជំរុញកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ក្នុងការរៀបចំឱ្យមាន កម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់ សាធារណជនទូទៅ និង សហគ្រិន។
- គួរសហការជាមួយ អ.ស.ហ. រៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ទិន្នន័យ ដើម្បីធានាថាការអភិវឌ្ឍ ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេក- វិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

▪ **សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ**

❖ **និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ.៖**

- សម្រាប់និយ័តករដែលពុំទាន់មានបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ គួរពិនិត្យលទ្ធភាព ក្នុងការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យដំណើរ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍទីផ្សារបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរចូលរួមប្រយុទ្ធនឹងបទល្មើសហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ តាមរយៈការរៀបចំសិក្ខាសាលា និង វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ដល់បុគ្គលរាយការណ៍ និង មន្ត្រី ក្រោមឱវាទ។

- គួររៀបចំវេទិកាពិគ្រោះយោបល់ជាទៀងទាត់ជាមួយវិស័យឯកជន ក៏ដូចជាសកម្មភាពជំរុញកិច្ចសហការដទៃទៀត ដើម្បីជំរុញការបង្កើតថ្មី និង ធានាបាននូវភាពជាដៃគូជីវីងមាំ។
- គួរបន្តអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ន ដោយផ្តល់អាទិភាពលើការជំរុញនូវវត្ថុបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរសិក្សា វិភាគ និង/ឬ ធ្វើសុខដុមនីយកម្មមុខងារ ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមការចាំបាច់។
- គួរបន្តដាក់ចេញសកម្មភាព ដើម្បីលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និងការអភិវឌ្ឍ ដោយពិនិត្យលទ្ធភាពផ្លាស់ប្តូរពីការស្រាវជ្រាវលក្ខណៈផ្ទៃក្នុង ទៅជាការសហការ ឬការស្រាវជ្រាវរួមគ្នាជាមួយគ្រឹះស្ថានឧត្តមសិក្សា វិស័យឯកជន និង ក្រុមហ៊ុនបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ សំដៅឆ្លើយតបចំតម្រូវការទីផ្សារ និង ជំរុញនូវវត្ថុបច្ចេកវិទ្យា។
- គួរបង្កើនកិច្ចសហការ និង ចូលរួមក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការផ្លាស់ប្តូរ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីផ្តល់កាលានុវត្តភាពថ្មីៗ ដល់ការអភិវឌ្ឍនិង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។
- គួរបន្តសិក្សាស្រាវជ្រាវ និង តាមដានអំពីការវិវត្តនៃហិរញ្ញវត្ថុមជ្ឈការ ដើម្បីជាធាតុចូលក្នុងការអភិវឌ្ឍ និង ប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះសម្រាប់ហិរញ្ញវត្ថុមជ្ឈការ។
- គួរបន្តចូលរួម និង ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល CamDigiKey ក្នុងប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាសាធារណៈ និង ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការងារពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។
- គួរបន្តផ្តល់អាទិភាពលើការសិក្សាលទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធហត្ថលេខាឌីជីថល។
- គួរចូលរួមប្រើប្រាស់ និង ចែករំលែកទិន្នន័យលើថ្នាល CamDX ដើម្បីបន្តលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល។
- គួរបន្តចូលរួមប្រើប្រាស់ថ្នាល Verify.gov.kh ។
- គួរបន្តជំរុញការបរិវត្តកម្មឌីជីថល ដោយផ្តល់អាទិភាពលើការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាអេឡិចត្រូនិកសម្រាប់ធុរកិច្ច។
- គួរបន្តដាក់ចេញនូវសកម្មភាពលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ធុរជន, សហគ្រិន និង សាធារណជន។
- គួរកំណត់សកម្មភាពអាទិភាព ដើម្បីគាំទ្រការស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យសម្រាប់ឆ្នាំបន្ទាប់។
- គួរពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំយន្តការគាំទ្រលើកទឹកចិត្តសារពើពន្ធ, ផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគាំទ្រផ្សេងទៀត ដើម្បីជំរុញសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ។

❖ ម.ប.ហ.

- គួរពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំរួមស្តីពីការការពារទិន្នន័យ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យ។

- គួរពន្លឿនការសិក្សាអំពីការកែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្ត ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កភាពស្មុគស្មាញដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។
- ត្រូវសិក្សា និង រៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តគាំទ្រ ក៏ដូចជាក្របខ័ណ្ឌនវានុវត្តន៍ និង បរិស្ថាន សាកលរុងរឿងបច្ចេកវិទ្យា និង នវានុវត្តន៍ ស្ថិតក្រោមសមត្ថកិច្ចរបស់ខ្លួន។
- ត្រូវសិក្សាអំពីការបង្កើត “បណ្តាញអភិវឌ្ឍន៍នវានុវត្តបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៃ អ.ស.ហ.” ដើម្បីជាការដ្ឋាន និង ជាយន្តការគាំទ្រដល់ការកសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងក្នុងចំណោម គ្រប់គ្នាអង្គសង្គម ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំ ឯកសារទស្សនាទានអំពីការកែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិ ប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលអនុវត្តចំពោះបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការកំណត់ទិសដៅការងារបន្ត។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយគិតគូររួមបញ្ចូលទាំងទិដ្ឋភាពនៃការវាយតម្លៃហានិភ័យ។
- គួររៀបចំការសិក្សាលម្អិតអំពីស្ថានភាពនៃសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរបស់ គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ដើម្បីជាមូលដ្ឋានទិន្នន័យគាំទ្រ ដល់ការ- រៀបចំ និង ដាក់ចេញនូវផែនការមេកសាងសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ព្រមទាំងសិក្សា និង រៀបចំក្របខ័ណ្ឌវាយតម្លៃសមត្ថភាព និងជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរពន្លឿនការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនៃការផ្លាស់ប្តូរ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំ និង ការដាក់ចេញផែនការយុទ្ធសាស្ត្របរិវត្តកម្មឌីជីថលក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរសហការជាមួយនឹងគ្រប់និយ័តករ ដើម្បីរៀបចំផែនការសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យា និយ័តកម្ម និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ សម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ សម្រាប់ រយៈពេលមធ្យម និង វែង។
- គួរពន្លឿនការស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីជាគុណប្រយោជន៍ដល់ការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌវត្តិករ- សាស្ត្របច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។
- គួរសម្របសម្រួលរៀបចំកិច្ចប្រជុំ ក្រុមការងារលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលជាក្រុមការងារផ្ទៃក្នុង អ.ស.ហ. និង ក្រុមការងារអន្តរ ក្រសួង ស្ថាប័ន លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារជាទៀងទាត់។

- គួរជំរុញការរៀបចំយុទ្ធសាស្ត្របញ្ហាសិប្បនិម្មិតក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ។
- គួរពន្លឿនបញ្ឈប់ការរៀបចំឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍ ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ។
- គួរសហការជាមួយ ធរ.ក. រៀបចំការសិក្សាស្រាវជ្រាវលើការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ ដើម្បីធានាថាការអភិវឌ្ឍឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងនៃប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញ- វត្ថុ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំថ្នាលលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែន ធនាគារ និង ជំរុញការចូលរួមផលិតមាតិកាដែលមានលក្ខណៈបំពេញបន្ថែមលើមាតិកាមាន ស្រាប់។
- គួរធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម សទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Lexicon) ជាប្រចាំ និង រៀបចំសទ្ទានុក្រមនេះជា កម្មវិធីវេប (Web App), កម្មវិធីទូរសព្ទវៃឆ្លាត (Mobile App) និងតេឡេក្រាមបុត (Telegram Bot) ។
- គួរពិនិត្យលទ្ធភាពដាក់ចេញកម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍ បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណជនទូទៅ និង សហគ្រិន។
- គួរបន្តរៀបចំកម្មវិធីសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ ឬ ការបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ នៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា អប់រំ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់នូវថ្នាលគាំពារសុខុមាលភាពអតិថិជនក្នុងវិស័យ ហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ស្របតាមផែនការកំណត់។
- គួរពន្លឿនការស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍សេវា និង ផលិតផល និង ធ្វើ ពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ។

❖ **ន.ម.ក.៖**

- គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការប្រើប្រាស់សេវារក្សាទុកទិន្នន័យ ខាងក្រៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មាននៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងគោលការណ៍ណែនាំអំពីកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាព ទិន្នន័យក្នុងវិស័យមូលបត្រ។
- គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាសស្តីពីការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល។
- គួរពន្លឿនការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និង វិភាគរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះ- ផ្សាយលក់មូលបត្រ។

❖ **ន.ប.ជ.៖**

- គួរពន្លឿនការរៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពទិន្នន័យ ក្នុងវិស័យបរទេសបាលកិច្ច។
- គួរជំរុញការរៀបចំបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិបរទេសបាលកិច្ចតាមនវានុវត្តន៍ឌីជីថល។

▪ **សម្រាប់វិស័យពាក់ព័ន្ធ**

❖ **ក.ស.ហ.វ.៖**

- គួរបន្តលើកកម្ពស់ និង ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល CamDigiKey ឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយ។
- គួរបន្តរៀបចំ និង ពង្រីកវិសាលភាពនៃកម្មវិធីនវានុវត្តន៍បញ្ជាស និង កម្មវិធីពន្លឿនអាជីវកម្ម ផ្សេងទៀត ដើម្បីបង្កើនឱកាសដល់ធុរកិច្ចថ្មី អាចនាំយកបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុរបស់ខ្លួន ទៅ ដោះស្រាយបញ្ហាជាក់ស្តែងក្នុងទីផ្សារ។

❖ **ក.ម.ជ.៖**

- គួរផ្តល់អាទិភាព លើការរៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និង កិច្ចការគាំទ្រពាក់ព័ន្ធ ដោយធ្វើ សមាហរណកម្មតម្រូវការទាំងនេះ ទៅក្នុងផែនការថវិការបស់ក្រសួង និង កៀរគរការគាំទ្រ ផ្នែកបច្ចេកទេសពីដៃគូអភិវឌ្ឍពាក់ព័ន្ធ។
- គួរបន្តសហការជាមួយ ក.ប.ទ. ដើម្បីពន្លឿនការរៀបចំ និង អភិវឌ្ឍថ្នាលអត្តសញ្ញាណឌីជី- ថល។

❖ **ក.អ.យ.ក**

- គួរបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា ដោយ ផ្តល់អាទិភាពលើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។
- គួរបន្តជំរុញកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយនឹង ធក. ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពលើការបញ្ជ្រាប ចំណេះដឹងផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុក្នុងកម្មវិធីសិក្សា ទៅជាកម្មវិធីថ្នាក់ជាតិពេញលេញ។

❖ **ក.ព.ណ.៖**

- គួរជំរុញកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ ពិសេសបង្កើនទំនុកចិត្តលើពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេ- ឡិចត្រូនិក តាមរយៈការដាក់ចេញឱ្យបានឆាប់រហ័សនូវក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្ត សម្រាប់វិញ្ញាបនបត្រ សម្គាល់ទំនុកចិត្តពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក និង តាមយន្តការដទៃទៀត ដោយ ធានាថាយន្តការទាំងនោះនឹងមិនបង្កើតជាបន្ទុកបន្ថែមដល់អ្នកប្រើប្រាស់ និង វិស័យឯកជន ទេ។

❖ **ក.ប.ទ.៖**

- គួរពន្លឿនការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល តាមរយៈការបង្កើន កិច្ចសហការ និង ស្វែងរកការគាំទ្របច្ចេកទេសពីអង្គពាក់ព័ន្ធ ទាំងជាតិ និង អន្តរជាតិ, ការកៀរគរអ្នកជំនាញក្នុងស្រុកបន្ថែម និង ការរៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់សមត្ថភាពមន្ត្រី ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព និង និរន្តរភាពក្នុងការរៀបចំ និង អនុវត្តច្បាប់។

- គួរសហការជាមួយនឹង ក.ម.ផ. ដើម្បីពង្រឹងការរៀបចំ និង អភិវឌ្ឍថ្នាក់អត្តសញ្ញាណឌីជីថល។
- គួរបន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាក់លេខ Verify.gov.kh សម្រាប់វិស័យធនាគារ និង វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មិនមែនធនាគារ ព្រមទាំងវិស័យពាក់ព័ន្ធ។

❖ ក.ក.ប.៖

- គួរបន្តជំរុញការលើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា ដោយផ្តល់អាទិភាពលើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។
- គួរផ្សព្វផ្សាយ តាមដានការអនុវត្ត និង ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មកញ្ចប់វាយតម្លៃសមត្ថភាព និង ស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាលពាក់ព័ន្ធនឹងជំនាញឌីជីថល តាមការចាំបាច់។

❖ ក.ខ.វ.ប.ន.៖

- គួរជំរុញការអនុវត្តសកម្មភាពតាមផែនការដែលបានគ្រោងទុក ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍ និង ការប្រើប្រាស់ថ្នាក់លេខឌីជីថលគ្រឹះ ដែលគាំទ្រដល់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

❖ ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ៖

- ត្រូវបន្តពង្រឹងការអនុវត្តសកម្មភាពប្រយុទ្ធប្រឆាំងនឹងបទល្មើសហិរញ្ញវត្ថុ និង ប្រើប្រាស់លទ្ធផលនៃការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិ ជាមូលដ្ឋានក្នុងការតម្រង់ទិសការអនុវត្ត។
- គួរបន្តចូលរួមប្រើប្រាស់ថ្នាក់លេខ Verify.gov.kh ។
- គួរបន្តរៀបចំកម្មវិធីផ្សេងៗ ដើម្បីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ធុរជន, សហគ្រិន និង សាធារណជន។
- គួរបន្តរៀបចំសកម្មភាពគាំទ្របន្ថែម និង ធ្វើពិពិធកម្មកម្មវិធីឱ្យកាន់តែសម្បូរបែប តាមរយៈការរៀបចំកម្មវិធីប្រកួតប្រជែងនានា ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។

៤- សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្នុងឆ្នាំ ២០២៥, ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធបានប្តេជ្ញាចិត្តខ្ពស់ និង បានបំពេញតួនាទីក្នុងការចូលរួមអនុវត្តផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ យ៉ាងសកម្ម និង ប្រកបដោយឆន្ទៈ ស្របតាមគោលការណ៍ធំៗ ចំនួន ៣ គឺ ១)-ការលើកកម្ពស់បរិយាបន្នហិរញ្ញវត្ថុ, ២)-ការរក្សាស្ថិរភាពវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ និង ៣)-ការជំរុញនវានុវត្តន៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីចូលរួមអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ដោយប្រើប្រាស់អភិក្រមចំនួន ៣ រួមមាន ១)-ការចាប់យក, ២)-ការសម្រប និង ៣)-ការធ្វើនវានុវត្តន៍បន្ថែម។

ស្របតាមការខិតខំប្រឹងប្រែងបំពេញការងារប្រកបដោយស្មារតីទទួលខុសត្រូវខ្ពស់ ក្នុងការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពរយៈពេល ១ ឆ្នាំកន្លងមក របស់ក្រសួង ស្ថាប័នដែលទទួលបន្ទុក បានបង្ហាញពីវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងនោះរាប់ទាំងសកម្មភាពដែលបានអនុវត្តពេញលេញ និង សកម្មភាពដែលបានអនុវត្តដោយផ្នែក សម្រេចបានលទ្ធផលចំនួន ៩៧% នៃសកម្មភាពដែលបានដាក់ចេញក្នុងឆ្នាំ ២០២៥។ លទ្ធផលនេះ បានបង្ហាញពីដំណើរនៃការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុឱ្យកាន់តែមានភាពរស់រវើក តាមរយៈការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល, ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ, ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ និង ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និងនវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី, ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុឱ្យកាន់តែមានភាពរស់រវើក ក៏ទាមទារចាំបាច់ឱ្យមានការបន្តចូលរួមផ្តល់នូវកិច្ចសហការ ប្តេជ្ញាចិត្ត និង ឆន្ទៈដ៏មុះមុតពីគ្រប់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ក្នុងការពង្រឹងអន្តរប្រតិបត្តិការ និង អន្តរតំណភាពនៃយន្តការនិងក្របខ័ណ្ឌរួមក្នុងប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ី ស្របតាមអភិក្រមសុខដុមនីយកម្ម ក្នុងស្មារតីជវភាពនៃប្រព័ន្ធគ្នាអង្គតែមួយ។

ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពខាងលើនេះ, ក្រសួង ស្ថាប័ន ក៏បានជួបប្រទះនូវបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តសកម្មភាពមួយចំនួនតូចមិនអាចសម្រេចបាន ហើយក្រសួង ស្ថាប័នត្រូវបន្តសហការជាមួយគ្រប់គ្នាអង្គពាក់ព័ន្ធ និង បន្តអនុវត្តសកម្មភាពទាំងនោះ សម្រាប់ឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ទៀត ប្រកបដោយទំនួលខុសត្រូវខ្ពស់។ ជាមួយគ្នានេះ, អគ្គលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធា.ខ. នឹងបន្តសហការ និង សម្របសម្រួលជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធបន្ថែមទៀត ដើម្បីធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មផែនការសកម្មភាពសំដៅធានាដល់ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយទទួលបាននូវផ្លែផ្កាស្របតាមការគ្រោងទុក ដែលនឹងធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវ ច្រកទទួលសេវាហិរញ្ញវត្ថុ, ភាពជឿទុកចិត្ត និង គុណភាពជីវិតរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ក្នុងយុគសម័យឌីជីថល។ សមិទ្ធផលខាងលើនេះ មិនត្រឹមតែឆ្លុះបញ្ចាំងពីការរីកចម្រើននៃបរិវត្តកម្មឌីជីថល និង ការបង្កើនជំនឿទុកចិត្តរបស់អ្នកប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏ជាកម្លាំងចលករយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការរួមចំណែកសម្រេចឱ្យបាននូវចក្ខុវិស័យកម្ពុជាឆ្នាំ ២០៥០ នាពេលខាងមុខផងដែរ។

ឧបសម្ព័ន្ធ ១- វិធីសាស្ត្រ និងការចាត់ថ្នាក់សម្រាប់ការតាមដាន និងវាយតម្លៃ

ស្របតាមការកំណត់ក្នុងផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦ នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨, ក្រសួង ស្ថាប័នមានភារកិច្ច ក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពបានបូកសរុប និង រៀបចំរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាពស្តីពីការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពនេះ មកអត្ថលេខាធិការដ្ឋាន គ.ស.ធា.ខ. តាមរយៈផែនការតាមដាន និង វាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថលកម្ពុជា ស្របតាមវិធានការណ៍នីមួយៗ។ វិធីសាស្ត្រនៃការតាមដាន និងវាយតម្លៃ ដែលត្រូវបានអនុវត្តរួមមាន៖ ១)-ការពិនិត្យលើរបាយការណ៍វឌ្ឍនភាព និងឯកសារគាំទ្រពាក់ព័ន្ធទទួលបានពីក្រសួង ស្ថាប័នដឹកនាំការអនុវត្ត តាមរយៈផែនការតាមដាន និង វាយតម្លៃសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថលកម្ពុជា, ២)-ការស្វែងរកនូវទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធដែលរកបានពីប្រភពផ្លូវការនានា មានជាអាទិ៍ គេហទំព័រផ្លូវការរបស់ក្រសួងស្ថាប័ន ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ និង បំពេញបន្ថែម និង ៣)-ការរៀបចំកិច្ចប្រជុំពិភាក្សា និង ពិគ្រោះយោបល់ជាបន្តបន្ទាប់ជាមួយក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ។

ផ្អែកលើមូលដ្ឋាននេះ, ការចាត់ថ្នាក់ និង ការដាក់ពិន្ទុលទ្ធផលនៃការតាមដាន និង វាយតម្លៃបានរៀបចំឡើងដោយយកផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិលជាគោល ពេលគឺពិនិត្យលើវឌ្ឍនភាពដែលសម្រេចបាន ធៀបនឹងផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ហើយត្រូវបានរៀបចំឡើង ទាំង ២ កម្រិត៖ ១)-កម្រិតសកម្មភាព និង ២)-កម្រិតវិធានការគោលនយោបាយ។

ក. ការវាយតម្លៃកម្រិតសកម្មភាព

វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តសកម្មភាព ត្រូវបានចែកចេញជា ៣ កម្រិតសំខាន់ៗ និង ផ្តល់នូវពិន្ទុសម្រាប់ជាមូលដ្ឋាននៃការវាស់វែងវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តវិធានការ ដូចខាងក្រោម៖

- «បានអនុវត្តពេញលេញ» (✓)៖ បើសកម្មភាពនោះត្រូវបានអនុវត្តរួចរាល់ ស្របតាមផែនការកំណត់ (ទទួលបានពិន្ទុ ២)។
- «បានអនុវត្តដោយផ្នែក» (●)៖ បើសកម្មភាពនោះ កំពុងបន្តអនុវត្ត ប៉ុន្តែយឺតជាងផែនការ (ទទួលបានពិន្ទុ ១)។
- «មិនបានអនុវត្ត» (✗)៖ បើសកម្មភាពនោះ មិនទាន់ចាប់ផ្តើមអនុវត្តទាល់តែសោះ (ទទួលបានពិន្ទុ ០)។

ខ. ការវាយតម្លៃកម្រិតវិធានការគោលនយោបាយ

ការវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តវិធានការ ត្រូវផ្អែកលើលទ្ធផល និងវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តសកម្មភាពដែលគាំទ្រដល់វិធានការនោះ និង ចែកចេញជា ៤ កម្រិត ដូចខាងក្រោម៖

- «ប្រសើរ» (●)៖ បើសកម្មភាពទាំងអស់ ត្រូវបានអនុវត្តពេញលេញ (ទទួលបានពិន្ទុមធ្យម ២)។
- «ល្អ» (◆)៖ បើសកម្មភាពភាគច្រើន ត្រូវបានអនុវត្តពេញលេញ (ទទួលបានពិន្ទុមធ្យមនៅចន្លោះ ១,៥-១,៩៩)។

- «មធ្យម»(■)៖ បើសកម្មភាពភាគច្រើននៅកំពុងអនុវត្ត ឬយឺតយ៉ាវជាងការគ្រោងទុក (ទទួលបានពិន្ទុមធ្យមនៅចន្លោះ ០,៥-១,៤៩)។
- «ខ្សោយ» (▲)៖ បើសកម្មភាពភាគច្រើន មិនទាន់បានចាប់ផ្តើមអនុវត្ត ឬជួបឧបសគ្គធំៗ ដែលទាមទារនូវការអន្តរាគមន៍ (ទទួលបានពិន្ទុមធ្យមនៅចន្លោះ ០-០,៤៩)។

ឧបសម្ព័ន្ធ ២- តារាងវិធានការគោលនយោបាយ និង សកម្មភាព

ល.រ	ល.ជ. ^១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
I. ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានគោលនយោបាយអំណោយផល					
	I.១	ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិសម្រាប់ការការពារទិន្នន័យ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	- ធរ.ក. - ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ស.ស. - ន.អ.ប. - ក.ប.ទ. - ក.ស.ព.	■	
១	I.១.៤	ពិនិត្យ និង រៀបចំធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម ដាក់ចេញសេចក្តីណែនាំស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យព័ត៌មានវិទ្យា	ធរ.ក.	✓	
២	I.១.៥	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការដាក់ឱ្យអនុវត្តសម្រាប់ការការពារទិន្នន័យ និង ការចែករំលែកទិន្នន័យក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
៣	I.១.៩	បញ្ចប់នីតិវិធីរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គល	ក.ប.ទ.	●	
៤	I.១.១០	រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធរក្សាទុកទិន្នន័យខាងក្រៅ ឬ បច្ចេកវិទ្យាក្លោង (Cloud Storage) នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	●	
៥	I.១.១១	ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីកិច្ចការពារទិន្នន័យបុគ្គលដល់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង វិស័យគោលដៅ	ក.ប.ទ.	●	
	I.២	សិក្សាសមិទ្ធផលក្នុងការរៀបចំ និង ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ អនុវត្តគាំទ្រអភិបាលកិច្ចសន្ទនាកម្មនៅកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (Application Programming Interfaces - APIs) និង អន្តរប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងអន្តរតំណ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ.	■	

^១ ល.ជ ជាលេខសម្គាល់លេខរៀងក្នុងផែនការសកម្មភាព ៣ ឆ្នាំរំកិល ២០២៤-២០២៦

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
		រវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធក្នុងឧស្សាហកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ជាពិសេសរវាងនិយ័តករ និង ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	-ន.អ.ប. - ក.ស.ព.		
៦	I.២.១	ស្រាវជ្រាវអំពីសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ និង ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រអភិបាលកិច្ចសន្ទានកម្ម នៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (APIs) និង អន្តរប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងអន្តរតំណភាពរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធ	ម.ប.ហ.	●	
៧	I.២.២	ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រអភិបាលកិច្ចសន្ទានកម្មនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (APIs) និង អន្តរប្រតិបត្តិការព្រមទាំងអន្តរតំណភាពរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យអចលនវត្ថុ	ន.អ.ប.	●	
៨	I.២.៣	បង្កើតយន្តការចងក្រង ប្រមូល ទិន្នន័យអន្តរប្រតិបត្តិការពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ	ន.អ.ប.	●	
៩	I.២.៤	ស្រាវជ្រាវអំពីសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ និង ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ ឬ អនុវត្តក្របខ័ណ្ឌគាំទ្រអភិបាលកិច្ចសន្ទានកម្មនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ (APIs) និង អន្តរប្រតិបត្តិការ ព្រមទាំងអន្តរតំណភាពរវាងតួអង្គពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	●	
	I.៣	ប្រយុទ្ធនឹងបទរល្មើសហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលទាំងការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរើកសាយកាយអាវុធមហាប្រល័យ	- ធា.ក. - ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.អ.ប. - ន.ធា.ក. - ក - ក.ស.ព.	◆	
១០	I.៣.១	ដឹកនាំ និង សម្របសម្រួលការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម	ធា.ក. (ស.ហ.ក.)	✓	
១១	I.៣.២	បង្កើនចំណេះដឹងដល់មន្ត្រីនគរបាលយុត្តិធម៌ក្នុងការស៊ើបអង្កេត ការចោទប្រកាន់ បង្ក្រាបលើបទរល្មើសសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរើកសាយកាយអាវុធមហាប្រល័យ	ក.ម.ផ.	✓	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
១២	I.៣.៣	បង្កើនភាពងាយស្រួលដល់ប្រជាពលរដ្ឋក្នុងការដាក់ពាក្យបណ្តឹង ឬ សេចក្តីរាយការណ៍ និង បង្កើនការស្រាវជ្រាវលើផ្នែកសម្អាតប្រាក់	ក.ម.ផ.	✓	
១៣	I.៣.៤	មានសកម្មភាពផ្តល់ជូនក្នុងការប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសការលាងសម្អាតប្រាក់ និង ប្រទេសកម្ពុជានៅតែរក្សាបានបញ្ជីពណ័សនៃការវាយតម្លៃរបស់ របស់អង្គការពាក់ព័ន្ធ	ក.ម.ផ.	✓	
១៤	I.៣.៦	ចូលរួមការវាយតម្លៃហានិភ័យថ្នាក់ជាតិស្តីពីការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទានដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ ពាក់ព័ន្ធនឹងអាជីវកម្មក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៥	I.៣.៧	រៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី " ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និងហិរញ្ញប្បទាន ដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ" ដល់ក្រុមហ៊ុនធ្វើអាជីវកម្មក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៦	I.៣.៩	រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពី " ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និងហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទាន ដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ" ដល់ក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ និង ក្រុមហ៊ុនភ្នាក់ងារអចលនវត្ថុ	ន.អ.ប.	✓	
១៧	I.៣.១១	រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាល ស្តីពី " ការប្រឆាំងការសម្អាតប្រាក់ និង ហិរញ្ញប្បទានភេរវកម្ម និង ហិរញ្ញប្បទាន ដល់ការរីកសាយភាយអាវុធមហាប្រល័យ" ដល់ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង	ន.ជ.ក.	✓	
១៨	I.៣.១២	កែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិ និង នីតិវិធីដើម្បីកំណត់អត្តសញ្ញាណក្រោយ (Benefit Owner) និង អ្នកតំណាងក្រុមហ៊ុន (Nominee Shareholder)	ក.ព.ណ.	●	
	I.៥	ជំរុញកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី និង/ឬ ពហុភាគីជាមួយនឹងប្រទេសក្នុងតំបន់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការទូទាត់សងប្រាក់ ឬ ការផ្ទេរប្រាក់ឆ្លងដែន	- ជ.ក.	●	
១៩	I.៥.១	បន្តអនុវត្តគម្រោងទូទាត់ និង ផ្ទេរប្រាក់ឆ្លងដែនជាមួយប្រទេសក្នុងតំបន់	ជ.ក.	✓	
	I.៦	កែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កើតភាពស្មុគស្មាញដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងទីផ្សារ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.អ.ប. - ក.ស.ព.	■	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
២០	I.៦.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានអំពីការកែសម្រួល ឬការធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កើតភាពស្មុគស្មាញដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍ បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងទីផ្សារ	ម.ប.ហ.	●	
២១	I.៦.២	ចូលរួមកែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួនក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ ដែលអាចរាំងស្ទះ ឬ បង្កើតភាពស្មុគស្មាញដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុង ទីផ្សារតាមការចាំបាច់	ម.ប.ហ.	✓	
២២	I.៦.៣	ពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំកែសម្រួលលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តម្ភយចំនួន ដើម្បីអនុញ្ញាតឱ្យប្រតិបត្តិការអាចប្រើ- ប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យា ដើម្បីដាក់លិខិតផ្សេងៗ មក ន.អ.ប.	ន.អ.ប.	●	
	I.៧	រៀបចំ កែសម្រួល ឬ ធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន (Prudential Regulations) ដែលអនុវត្ត ចំពោះបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុតាមការចាំបាច់ និង ចូលរួមលើកកម្ពស់ការការពារសន្តិសុខបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន ក្នុងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ប.ទ. - ក.ស.ព.	■	
២៣	I.៧.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានអំពីការរៀបចំ, ការកែសម្រួល ឬ ការធ្វើវិសោធនកម្មបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន ដែលអនុវត្តចំពោះបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
២៤	I.៧.៣	រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាននៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ (Technology Risk Management Guideline)	ន.ម.ក.	●	
២៥	I.៧.៤	បញ្ចប់នីតិវិធីរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសាយប័រ	ក.ប.ទ.	●	
២៦	I.៧.៥	ផ្សព្វផ្សាយច្បាប់ស្តីពីសន្តិសុខសាយប័រដល់ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង វិស័យគោលដៅ	ក.ប.ទ.	●	
	I.៨	រៀបចំក្របខ័ណ្ឌ ឬ បទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការវាយតម្លៃ និង ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Risk Assessment and Management)	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
			- ន.ម.ក. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព.		
២៧	I.៨.១	ស្រាវជ្រាវអំពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
២៨	I.៨.២	រៀបចំសេចក្តីព្រាងបឋមនៃក្របខ័ណ្ឌ ឬ បទប្បញ្ញត្តិស្តីពីការគ្រប់គ្រងហានិភ័យបច្ចេកវិទ្យាក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
	I.៩	គាំទ្រ និង ជម្រុញការអនុវត្តច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ជាពិសេសសន្តិសុខឌីជីថល ព្រមទាំងរៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់ដើម្បីអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីគតិយុត្ត ឬ ប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីនិយ័តកម្មសំដៅ លើកកម្ពស់ភាពជឿទុកចិត្តលើបច្ចេកទេសវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ប.ធ. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព.	■	
២៩	I.៩.១	រៀបចំ និង ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មកម្រងបទប្បញ្ញត្តិគតិយុត្តជាមូលដ្ឋានអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ម.ប.ហ.	✓	
៣០	I.៩.២	គាំទ្រ និង ជម្រុញការអនុវត្តច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗជាពិសេសសន្តិសុខឌីជីថល ព្រមទាំងលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតតាមការចាំបាច់ សំដៅលើកកម្ពស់ភាពជឿទុកចិត្តលើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ន.ប.ធ.	●	
	I.១០	សិក្សា និង រៀបចំយន្តការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ រួមទាំងកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាព	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.ស.ស. - ន.អ.ប. - ន.ប.ធ.	◆	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
			- ក.ព.ណ. - ក.ស.ព.		
៣១	I.១០.១	ស្រាវជ្រាវអំពីកិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់រួមទាំងកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៣២	I.១០.១	ចូលរួមលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់ រួមទាំងកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាព ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារតាមការចាំបាច់	ម.ប.ហ.	✓	
៣៣	I.១០.៣	រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី កិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពទិន្នន័យ នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ (Data Protection and Data Privacy Guideline)	ន.ម.ក.	●	
៣៤	I.១០.៤	អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ និង ព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងសម្រាប់ ន.ស.ស.	ន.ស.ស.	✓	
៣៥	I.១០.៥	ការធ្វើសមកាលបទប្បញ្ញត្តិទិន្នន័យ និង ផ្ទាំងរបាយការណ៍សម្រាប់ប្រតិបត្តិករសន្តិសុខសង្គម	ន.ស.ស.	✓	
៣៦	I.១០.៧	សិក្សា និង រៀបចំយន្តការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកចូលរួមក្នុងទីផ្សារ រួមទាំងកិច្ចការពារទិន្នន័យ និង ឯកជនភាពរបស់ភាគីបរទេសបាលកិច្ច រួមមាន៖ បរទេសបាលទាយក, បរទេសបាល និង អត្តភាព:	ន.ប.ជ.	●	
៣៧	I.១០.៨	ពិនិត្យ និង រៀបចំយន្តការលើកកម្ពស់កិច្ចការពារអ្នកប្រើប្រាស់	ក.ព.ណ.	✓	
៣៨	I.១០.៩	រៀបចំក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តសម្រាប់វិញ្ញាបនបត្រសម្គាល់ទំនុកចិត្តពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក	ក.ព.ណ.	●	
	I.១១	សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំ, ការដាក់ឱ្យដំណើរការ និង ការអភិវឌ្ឍបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងតាមដានជាប្រចាំនូវប្រតិបត្តិការរបស់បុគ្គលចូលរួមក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុជាមួយនឹងនិយ័តករបរទេស	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ន.ជ.ក. - ន.ប.ជ.	◆	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៣៩	I.១១.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានស្តីពីសុខដុមនីយកម្មបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៤០	I.១១.២	រៀបចំប្រកាសរបបព័ត៌មាន និង បញ្ហាប្រឈម ពាក់ព័ន្ធនឹងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ តាមការចាំបាច់	ម.ប.ហ.	●	
៤១	I.១១.៣	គ្រប់គ្រង និង តាមដានការអនុវត្តបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
៤២	I.១១.៤	ចូលរួមសិក្ខាសាលា និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពាក់ព័ន្ធការគ្រប់គ្រង និង តាមដានការអនុវត្តបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រជាមួយនឹងនិយ័តករមូលបត្របរទេស	ន.ម.ក.	✓	
៤៣	I.១១.៥	ពិនិត្យលទ្ធភាពការរៀបចំសាកល្បង និង ដាក់ឱ្យដំណើរការបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យបញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន	ន.អ.ប.	x	
៤៤	I.១១.៦	តាមដានកិច្ចការសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រងនៅក្នុងបរិស្ថានសាកល្បងបច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង	ន.ធា.ក.	✓	
	I.១២	រៀបចំផែនការមេកសាងសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាវត្ថុដល់គ្រប់គ្នាពាក់ព័ន្ធជាពិសេសសមាសភាពស្ថាប័នទទួលបន្ទុកអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ក.ស.ព.	◆	
៤៥	I.១២.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់រៀបចំសេចក្តីព្រាងផែនការមេកសាងសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់គ្រប់គ្នាពាក់ព័ន្ធ ជាពិសេសសមត្ថភាពស្ថាប័ន	ម.ប.ហ.	✓	
៤៦	I.១២.២	ចូលរួមរៀបចំសេចក្តីព្រាងផែនការមេកសាងសមត្ថភាព និង ជំនាញបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារដល់គ្រប់គ្នាពាក់ព័ន្ធជាពិសេសសមត្ថភាពស្ថាប័ន	ម.ប.ហ.	●	
៤៧	I.១២.៤	ការផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ពីបណ្តាប្រទេសនានាក្នុងតំបន់ និង អន្តរជាតិ	ន.អ.ប	✓	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
	I.១៣	កសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងវិស័យឯកជន ដែលធ្វើកិច្ចប្រតិបត្តិការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចូលរួមពីវិស័យឯកជនក្នុងភាពជាដៃគូល្អនៃការកសាង និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធិភាព	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ក.ស.ព.	●	
៤៨	I.១៣.១	កសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងតាមរយៈការរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយនឹងសមាគម និង/ឬក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស និង ធុរកិច្ចថ្មីចំនួនមួយ និង/ឬ ច្រើន	ម.ប.ហ.	✓	
៤៩	I.១៣.២	ទទួលជួបប្រជុំ និង ស្តាប់បទបង្ហាញពីសមាគម និង/ឬក្រុមហ៊ុន សហគ្រាស និង ធុរកិច្ចថ្មី ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
៥០	I.១៣.៣	រៀបចំកិច្ចប្រជុំគ្រោះយោបល់ ស្តីពីការបង្កើតយន្តការជម្រុញការអនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានរបស់វិស័យឯកជនជាមួយសមាគមពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យអចលនវត្ថុ និង បញ្ចាំ	ន.អ.ប.	✓	
	I.១៤	កសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងជាមួយនឹងនិយ័តករហិរញ្ញវត្ថុ ឬក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិនានា ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីសិក្សា, ស្វែងយល់ និង ជំរុញឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរមតិយោបល់ ក៏ដូចជាការចែករំលែកចំណេះដឹងបទពិសោធន៍ និង ឧត្តមានុវត្តន៍	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ក.ព.ណ. - ក.ស.ព.	●	
៥១	I.១៤.១	កសាងបណ្តាញទំនាក់ទំនងតាមរយៈការរៀបចំកិច្ចប្រជុំជាមួយនឹងនិយ័តករហិរញ្ញវត្ថុ និង/ឬ ក្រុមហ៊ុនអន្តរជាតិចំនួន មួយ និង/ឬ ច្រើន	ម.ប.ហ.	✓	
៥២	I.១៤.២	ចូលរួមកិច្ចប្រជុំ វេទិកាទីផ្សារមូលធនអាស៊ាន (ASEAN Capital Market Forum) ពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ទ្រព្យឌីជីថល	ន.ម.ក.	✓	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៥៣	I.១៤.៣	ស្រាវជ្រាវនិយ័តករ/ស្ថាប័នគ្រប់គ្រងអចលនវត្ថុ និង បញ្ជាក់អន្តរជាតិ ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍ និង ឧត្តមានុវត្តន៍	ន.អ.ប.	✓	
៥៤	I.១៤.៤	ធ្វើជាសមាជិកនៃវេទិកាអ្នកចុះបញ្ជីសាធារណៈ (Corporate Registers Forum) អន្តរជាតិដើម្បីសិក្សាស្វែងយល់ និង ជំរុញអោយមានការផ្លាស់ប្តូរមតិយោបល់ ក៏ដូចជាការចែករំលែកចំណេះដឹងបទពិសោធន៍ និង ឧត្តមានុវត្តន៍	ក.ព.ណ.	✓	
	I.១៥	រៀបចំ, កែសម្រួល និង ជំរុញការអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់និយតករ និង អង្គការក្រោមឱវាទអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយរំលេចអោយឃើញពីការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ន.ប.ជ.	●	
៥៥	I.១៥.២	ចូលរួមអនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៥៦	I.១៥.៣	អនុវត្តផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័ននៃនិយ័តករមូលបត្រកម្ពុជា ពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
៥៧	I.១៥.៦	ពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័ន តាមរយៈការដាក់ចេញនូវផែនការអភិវឌ្ឍស្ថាប័នរបស់និយ័តករបេធនបាលកិច្ច ដោយយកចិត្តទុកដាក់លើការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់ផ្តល់សេវាពាក់ព័ន្ធ និង ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានសម្រាប់គ្រប់គ្រងព័ត៌មានផ្ទៃក្នុងស្ថាប័ន និង ព័ត៌មានមន្ត្រី ជាដើម	ន.ប.ជ.	✓	
	I.១៦	រៀបចំផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ បន្ទាប់ពីគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា ២០២៣-២០២៨ ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.ជ.ក.	◆	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៥៨	I.១៦.៤	រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និង/ឬ សិក្ខាសាលាប្រមូលធាតុចូល និង ពិគ្រោះយោបល់លើសេចក្តីព្រាងបឋមនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ	ម.ប.ហ.	✓	
៥៩	I.១៦.៥	រៀបចំសេចក្តីព្រាងចុងក្រោយនៃផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជូនក្រុមប្រឹក្សា អ.ស.ហ. ពិនិត្យ និង សម្រេច	ម.ប.ហ.	✓	
៦០	I.១៦.៧	រៀបចំផែនទីចង្អុលផ្លូវការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ (FinTech Development Roadmap in the Securities Sector)	ន.ម.ក.	●	
៦១	I.១៦.៩	រៀបចំក្របខ័ណ្ឌយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍បច្ចេកវិទ្យាធានារ៉ាប់រង (InsurTech)	ន.ជ.ក.	●	
	I.១៧	សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដោយធ្វើសុខដុមនីយកម្មមុខងារបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការបែងចែកមុខងាររវាងស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធឱ្យបានច្បាស់លាស់ និង មិនធ្វើឱ្យមានបម្រែបម្រួលជាចរនាសម្ព័ន្ធដល់ស្ថាប័នដែលមានស្រាប់, ការកំណត់ប្រភេទបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និង បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យធនាគារ និង ធានានិយ័តភាពសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារក្នុងទីផ្សារ ព្រមទាំងកំណត់អំពីគោលការណ៍និយ័តកម្ម និង ត្រួតពិនិត្យសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ប.ជ.	■	
៦២	I.១៧.២	សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំសេចក្តីព្រាងច្បាប់ និង លិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៦៣	I.១៧.៣	រៀបចំលិខិតបទដ្ឋានគតិយុត្តពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ដែលគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុពាក់ព័ន្ធវិស័យបរទេសបាលកិច្ច	ន.ប.ជ.	●	
៦៤	I.១៧.៤	រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិបរទេសបាលកិច្ចតាមនវានុវត្តន៍ឌីជីថល	ន.ប.ជ.	●	
	I.១៨	រៀបចំយន្តការសហការ, សម្របសម្រួល និង ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុងអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ និងរវាងអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារជាមួយនឹងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ដើម្បីបង្កើន	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
		សហថាមពល, សហនវានុត្តន៍, សហការទទួលខុសត្រូវ, សិទ្ធិភាព និង សុខដុមនីយកម្មក្នុងមុខងារ និង យ៉តកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ			
៦៥	I.១៨.២	បង្កើតក្រុមការងារលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
	I.១៩	រៀបចំបទប្បញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល និង បទប្បញ្ញត្តិ គ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល	- ន.ម.ក.	■	
៦៦	I.១៩.៤	ពិនិត្យ និង កែសម្រួលសេចក្តីព្រាងប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ទ្រព្យឌីជីថល សម្រាប់ដាក់ឆ្លងកិច្ចប្រជុំកម្រិតបច្ចេកទេសនៃនិយ័តក្រោមឱវាទអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុ មិនមែនធនាគារ	ន.ម.ក.	✓	
៦៧	I.១៩.៥	រៀបចំសេចក្តីព្រាងចុងក្រោយនៃប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ទ្រព្យឌីជីថល ជូនក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីពិនិត្យ និង អនុម័តដាក់ឱ្យ ប្រើប្រាស់	ន.ម.ក.	✓	
៦៨	I.១៩.៦	រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ និង ប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មទ្រព្យឌីជីថល ដោយមានការចូលរួមពីស្ថាប័នដែលត្រូវអនុវត្ត	ន.ម.ក.	✓	
៦៩	I.១៩.៩	រៀបចំសិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់លើសេចក្តីព្រាងប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការ គ្រប់គ្រងអាជីវកម្មហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល	ន.ម.ក.	●	
៧០	I.១៩.១០	ពិនិត្យ និង កែសម្រួលសេចក្តីព្រាងប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល សម្រាប់ដាក់ឆ្លងកិច្ចប្រជុំកម្រិតបច្ចេកទេសនៃនិយ័តក្រោមឱវាទអាជ្ញាធរ សេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ន.ម.ក.	●	
៧១	I.១៩.១១	រៀបចំសេចក្តីព្រាងចុងក្រោយនៃប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្ម ហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល ជូនក្រុមប្រឹក្សាអាជ្ញាធរសេវាហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដើម្បីអនុម័ត ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់	ន.ម.ក.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៧២	I.១៩.១២	រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយ និង ប្រកាសដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្តល់អាជ្ញាបណ្ណ និង ការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មហិរញ្ញប្បទានពីបុគ្គលទៅបុគ្គល ដោយមានការចូលរួមពីស្ថាប័នដែលត្រូវអនុវត្ត	ន.ម.ក.	●	
II. ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ					
	II.១	អភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ថ្នាលអត្តសញ្ញាណកម្មឌីជីថលសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> - ធា.ក. - ក.ស.ហ.វ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ក.ស.ព. 	◆	
៧៣	II.១.៣	រៀបចំ និង អភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធលើស៊ុំអាជ្ញាបណ្ណភ្នាក់ងារនិង ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍិក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	●	
៧៤	II.១.៤	ការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការកម្មវិធីចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណតាមថ្នាលសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមេ/សាខាដែលប្រកបអាជីវកម្មបញ្ចាំ និង ប្រាតិភោគដោយអនុប្បទាន	ន.អ.ប.	✓	
៧៥	II.១.៥	ការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការកម្មវិធីចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណតាមថ្នាលសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនមេ/សាខាដែលប្រកបអាជីវកម្មផ្តល់សេវាកម្មអចលនវត្ថុ	ន.អ.ប.	✓	
៧៦	II.១.៦	ការរៀបចំ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការកម្មវិធីចុះបញ្ជីអាជ្ញាបណ្ណតាមថ្នាលសម្រាប់ក្រុមហ៊ុនប្រកបអាជីវកម្មអភិវឌ្ឍអចលនវត្ថុ	ន.អ.ប.	✓	
	II.២	ជំរុញការស្រាវជ្រាវ, ការសាកល្បង និង ការប្រើប្រាស់ថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះដែលមានស្រាប់ព្រមទាំងអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះផ្សេងទៀតសម្រាប់ហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ	<ul style="list-style-type: none"> - ក.ស.ហ.វ. - ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.ប.ជ. 	◆	

ល.រ	ល.ជ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៧៧	II.២.១	រៀបចំអភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធវិក្កយបត្រអេឡិចត្រូនិកកម្ពុជា (Cambodia E-Invoicing System)	ក.ស.ហ.វ.	✓	
៧៨	II.២.៣	ស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធនឹងគ្រឹះសម្រាប់វិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ ដែលរួមបញ្ចូលទាំង ហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ	ម.ប.ហ.	✓	
៧៩	II.២.៤	រៀបចំសិក្ខាសាលាពាក់ព័ន្ធនឹងការជំរុញ ការប្រើប្រាស់ និង ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធនឹងគ្រឹះក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ មិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
៨០	II.២.៥	សិក្សាស្រាវជ្រាវពីការគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ និង ការប្រើប្រាស់ទ្រព្យឌីជីថលនៅ ក្នុងហិរញ្ញវត្ថុវិមជ្ឈការ	ន.ម.ក.	✓	
៨១	II.២.៦	ចូលរួមលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់មូលដ្ឋានគ្រឹះឌីជីថលដែលមានស្រាប់ដូចជា ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណ អតិថិជនឌីជីថល(CamDigiKey), ថ្នលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យ (CamDx) តាមរយៈការប្រើប្រាស់ថ្នល CamDigiKey និង ការធ្វើសន្ទនាកម្មទិន្នន័យរវាងប្រព័ន្ធរបស់ ន.ប.ធន. ជាមួយប្រព័ន្ធ CamDx	ន.ប.ធន.	✓	
	II.៤	រៀបចំក្របខ័ណ្ឌនិយ័តកម្ម និង ការត្រួតពិនិត្យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដែលរួមបញ្ចូលនូវការប្រើប្រាស់បច្ចេក- វិទ្យានិយ័តកម្ម ដើម្បីជួយ និងពង្រឹងអនុលោមភាពនិយ័តកម្មឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពជាងសមត្ថភាព ដែលមានស្រាប់ និងបច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ ដើម្បីជួយដល់ការធ្វើឌីជីថលនីយកម្មការរាយការណ៍ និង ដំណើរការនិយ័តកម្ម (Digitization of Reporting and Regulatory Processes) ដែលសំដៅគាំទ្រ ដំណើរការនៃការត្រួតពិនិត្យហានិភ័យ និងអនុលោមភាពប្រកបដោយបុរេសកម្មភាព និងប្រសិទ្ធភាព	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប.	◆	
៨២	II.៤.១	ស្រាវជ្រាវអំពីបច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម និង បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៨៣	II.៤.២	រៀបចំបច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម និង/ឬ បច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារតាមការ- ចាំបាច់	ម.ប.ហ.	✓	
៨៤	II.៤.៥	ដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធនៃការបង្ហាញព័ត៌មានសាជីវកម្ម	ន.ម.ក.	✓	
៨៥	II.៤.៦	ដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រង និង វិភាគរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុនបោះផ្សាយលក់មូលបត្រ	ន.ម.ក.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
	II.៥	សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការចែករំលែក និង ការបើកចំហទិន្នន័យដើម្បីផ្តល់កាលានុវត្តភាពថ្មីៗដល់ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ក.ស.ព.	●	
៨៦	II.៥.១	ស្រាវជ្រាវអំពីក្របខ័ណ្ឌនៃការចែករំលែក និង ការបើកចំហទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៨៧	II.៥.២	រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និង/ឬ សិក្ខាសាលាប្រមូលធាតុចូលលើការរៀបចំក្របខ័ណ្ឌនៃការចែករំលែក និង ការបើកចំហទិន្នន័យ ពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៨៨	II.៥.៤	សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីក្របខ័ណ្ឌគ្រប់គ្រងក្នុងការចែករំលែក និង បើកចំហទិន្នន័យនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
	II.៦	ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលដែលមានស្រាប់ដូចជា ថ្នាលសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនកម្ពុជា សម្រាប់ធ្វើយថាភូតកម្ម, ផ្ទៀងផ្ទាត់ និង ប្រើប្រាស់ទិន្នន័យអត្តសញ្ញាណកម្មសម្គាល់អតិថិជនឌីជីថល ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាព, ភាពជឿទុកចិត្ត, ប្រសិទ្ធភាព និង ស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃការផ្តល់, ការទទួលបាន, និង ការប្រើប្រាស់សេវាហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ន.ជ.ក. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព.	■	
៨៩	II.៦.១	ចូលរួមប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
៩០	II.៦.២	ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថល របស់ក្រុមហ៊ុនធ្វើអាជីវកម្មក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
៩១	II.៦.៣	ពិនិត្យលទ្ធភាពរៀបចំបង្កើតប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា ឬ ថ្នាលកំណត់អត្តសញ្ញាណអតិថិជន	ន.អ.ប.	x	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៩២	II.៦.៤	ជំរុញការប្រើប្រាស់ប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធសម្គាល់អត្តសញ្ញាណអតិថិជនឌីជីថលដែលមានស្រាប់	ន.ធា.ក.	✓	
	II.៧	ជំរុញការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាឌីជីថល ដើម្បីលើកកម្ពស់សុវត្ថិភាព និង ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.ប.ធា. - ក.ស.ព.	●	
៩៣	II.៧.១	ចូលរួមជំរុញការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាឌីជីថលគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
៩៤	II.៧.២	សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីលទ្ធភាពការប្រើប្រាស់ហត្ថលេខាឌីជីថលនៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
៩៥	II.៧.៣	ចូលរួមលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់មូលដ្ឋានគ្រឹះឌីជីថលដែលស្ថិតក្នុងការអភិវឌ្ឍដូចជាអត្តសញ្ញាណឌីជីថល (Digital ID) ហត្ថលេខាឌីជីថល (Digital Signature) និង ថ្នាលគ្រឹះឌីជីថលផ្សេងទៀត (Other Digital Enablers)	ន.ប.ធា.	✓	
	II.៨	ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល Verifiy.gov.kh ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់និងបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវឯកសារឌីជីថលដែលបានចេញដោយក្រសួង-ស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល	- ក.ប.ទ. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.អ.យ.ក. - ន.ម.ក. - ក.ស.ព.	●	
៩៦	II.៨.១	បន្តសម្របសម្រួលការដាក់ QR Code ស្តង់ដារលើវិញ្ញាបនបត្របណ្តោះអាសន្នមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ	ក.ប.ទ.	✓	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
៩៧	II.៨.៣	ពិនិត្យលទ្ធភាពការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ថ្នាលផ្ទៀងផ្ទាត់ឯកសារ verify.gov.kh លើទីផ្សារអាទិភាព ដើម្បីគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ក.ប.ទ.	✓	
៩៨	II.៨.៤	បន្តជំរុញការប្រើប្រាស់ QR Code ស្តង់ដារដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ	ក.ប.ទ.	✓	
៩៩	II.៨.៦	ជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាល verify.gov.kh ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ និង បញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវឯកសារឌីជីថលដែលបានចេញដោយក្រសួង ស្ថាប័ននៃរាជរដ្ឋាភិបាល	ក.អ.យ.ក.	✓	
	II.៩	ពង្រឹង និង ពង្រីកការប្រើប្រាស់ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យកម្ពុជា ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង ធ្វើទំនើបកម្មប្រព័ន្ធហិរញ្ញវត្ថុឌីជីថល ឱ្យក្លាយទៅជាប្រព័ន្ធមួយដែលមានចរិតលក្ខណៈអន្តរក្រសួង ស្ថាប័ន ឈរលើគោលការណ៍ “ធ្វើតែមួយលើកគត់” (The Once-only Principle)	<ul style="list-style-type: none"> - ក.ស.ហ.វ. - ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.អ.ប. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព. 		
១០០	II.៩.៣	ចូលរួមជំរុញការប្រើប្រាស់ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
១០១	II.៩.៤	ដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធលើស្មុំអាជ្ញាប័ណ្ណភ្នាក់ងារ និង ទទួលស្គាល់គុណវុឌ្ឍិក្នុងវិស័យមូលបត្រតាមថ្នាល CamDX	ន.ម.ក.		
១០២	II.៩.៦	រៀបចំគោលការណ៍ណែនាំស្តីពី ប្រព័ន្ធសម្គាល់អតិថិជនឌីជីថល (eKYC) នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.		
១០៣	II.៩.៧	សិក្សាលទ្ធភាពរៀបចំប្រើប្រាស់ថ្នាលផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យដោយឈរលើគោលការណ៍ The one only Principle	ន.ម.ក.	✓	
	II.១០	រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍថ្នាលឌីជីថលគ្រឹះ ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចាប់យក, ការប្រើប្រាស់, ការកែសម្រប, នវានុវត្តន៍ និងការពិពិធកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	<ul style="list-style-type: none"> - ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. 		

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
			- ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ក.ប. - ក.អ.យ.ក. - ក.ស.ព.		
១០៤	II.១០.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
១០៥	II.១០.២	ជំរុញការចូលរួមក្នុងបរិស្ថានសាកលវិទ្យាល័យបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចាប់យក, ការប្រើប្រាស់, ការកែសម្រប, នវានុវត្តន៍ និង ការពិពិធកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ន.ម.ក.	✓	
១០៦	II.១០.៣	រៀបចំវគ្គបណ្តុះបណ្តាលលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធឌីជីថលទៅកាន់វិស័យឧស្សាហកម្ម និង សហគ្រាសធុនតូច និង មធ្យម និង សិប្បកម្ម	ក.ខ.វ.ប.ន.	✓	
១០៧	II.១០.៤	រៀបចំកម្មវិធីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការចាប់យក, ការប្រើប្រាស់, ការកែសម្រប, នវានុវត្តន៍ និង ការធ្វើពិពិធកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ក.អ.យ.ក.	✓	
	II.១១	ជំរុញបរិវត្តកម្មឌីជីថលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការរៀបចំ និង ការធ្វើទំនើបកម្មស្ថាប័នដូចជាប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាល, ប្រព័ន្ធចុះបញ្ជី, ប្រព័ន្ធ ឬប្រព័ន្ធប្រមូល និង គ្រប់គ្រងទិន្នន័យ, ប្រព័ន្ធវិភាគ និង ផ្តល់សញ្ញាមុន, ប្រព័ន្ធផ្តល់សេវាកម្មសេវាសាធារណៈ និង ប្រព័ន្ធផ្សេងៗទៀត	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.ប.ធ. - ន.អ.ប. - ន.ធ.ក. - ន.គ.ស. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព.	◆	

ល.រ	ល.ជ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
១២១	II.១១.១៦	រៀបចំប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាគ្រប់គ្រងទិន្នន័យការធានារ៉ាប់រងយានយន្តជាកាតព្វកិច្ច (MTPL DataManagement System)	ន.ជ.ក.	✓	
១២២	II.១១.១៨	ដាក់ឱ្យសាកល្បងប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធបច្ចេកវិទ្យាសម្រាប់វិភាគ និង ផ្តល់សញ្ញាមុន (Early Warning System)	ន.ជ.ក.	✓	
១២៣	II.១១.១៩	ដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងអាជ្ញាប័ណ្ណប្រកបវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ និង សវនកម្មតាមថ្នាក់ផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន CamDX	ន.គ.ស.	✓	
១២៤	II.១១.២០	អភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសិក្សាគណនេយ្យករជំនាញកម្ពុជា	ន.គ.ស.	✓	
១២៥	II.១១.២១	ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងលិខិត និងឯកសារចេញចូល	ន.គ.ស.	✓	
១២៦	II.១១.២២	ដាក់ឱ្យអនុវត្តកម្មវិធីទូរសព្ទឆ្លាតសម្រាប់សទ្ទានុក្រមវិស័យគណនេយ្យ និង សវនកម្ម	ន.គ.ស.	✓	
១២៧	II.១១.២៣	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមុខងារប្រព័ន្ធ និង តម្លើងទំហំផ្ទុកទិន្នន័យសម្រាប់ម៉ាស៊ីនមេ (Server) នៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យាធានារបស់ ន.គ.ស.	ន.គ.ស.	✓	
១២៨	II.១១.២៤	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមុខងារលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់សហគ្រាស និង អង្គភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ	ន.គ.ស.	✓	
១២៩	II.១១.២៥	បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងអាជ្ញាប័ណ្ណប្រកបវិជ្ជាជីវៈគណនេយ្យ និង សវនកម្មតាមថ្នាក់ផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន CamDX	ន.គ.ស.	✓	
១៣០	II.១១.២៦	បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកម្មវិធីសិក្សាគណនេយ្យករជំនាញកម្ពុជា	ន.គ.ស.	✓	
១៣១	II.១១.២៧	បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងលិខិត និងឯកសារចេញចូល	ន.គ.ស.	✓	
១៣២	II.១១.២៨	អភិវឌ្ឍន៍ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងធនធានមនុស្ស	ន.គ.ស.	●	
១៣៣	II.១១.២៩	អភិវឌ្ឍ និង ដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងកិច្ចបញ្ជីការគណនេយ្យសម្រាប់ ន.គ.ស.	ន.គ.ស.	✓	
១៣៤	II.១១.៣០	បន្តបច្ចុប្បន្នភាពកម្មវិធីទូរសព្ទឆ្លាតសម្រាប់សទ្ទានុក្រមវិស័យគណនេយ្យ និង សវនកម្ម	ន.គ.ស.	✓	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
១៣៥	II.១១.៣១	បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមុខងារប្រព័ន្ធ និង តម្លឹងទំហំផ្ទុកទិន្នន័យសម្រាប់ម៉ាស៊ីនមេ (Server) នៃប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងព័ត៌មានវិទ្យា នានារបស់ ន.គ.ស.	ន.គ.ស.	✓	
១៣៦	II.១១.៣២	បន្តធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពមុខងារលើប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងការដាក់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុរបស់សហគ្រាសនិង អង្គភាពមិនស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ	ន.គ.ស.	✓	
	II.១២	ស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ (Data Infrastructure) គាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ក.អ.យ.ក. - ក.ស.ព.	■	
១៣៧	II.១២.២	ស្រាវជ្រាវអំពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទិន្នន័យ (Data Infrastructure) គាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ក.អ.យ.ក.	●	
III. ការជំរុញការប្រើប្រាស់ និងការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រ					
	III.១	រៀបចំវេទិកាសាធារណៈ, ព្រឹត្តិការណ៍, កម្មវិធីប្រកួតប្រជែង, កម្មវិធីពិព័រណ៍ ឬ យុទ្ធនាការផ្សេងៗ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ ក៏ដូចជាកាលានុវត្តភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសហការ, សម្របសម្រួល និង ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងតួអង្គពាក់ព័ន្ធតាមការចាំបាច់	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ធា.ក. - ន.ម.ក. - ក.ឧ.វ.ប.ន. - ក.អ.យ.ក. - ក.ស.ព.	◆	
១៣៨	III.១.១	រៀបចំផែនការផ្សព្វផ្សាយ និង ទំនាក់ទំនងពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ (Non-Bank FinTech Dissemination & Communication Plan)	ម.ប.ហ.	●	
១៣៩	III.១.២	រៀបចំទិវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា	ធា.ក.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
១៤០	III.១.៣	ពិនិត្យលទ្ធភាពក្នុងការសហការជាមួយសមាគម ឬក្រុមហ៊ុនពាក់ព័ន្ធរៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងអំពីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៤១	III.១.៥	រៀបចំវេទិកាសាធារណៈ, ព្រឹត្តិការណ៍, កម្មវិធីប្រកួតប្រជែង, កម្មវិធីពិព័រណ៍ ឬយុទ្ធនាការផ្សេងៗ ដើម្បីបង្កើនការយល់ដឹងអំពីអត្ថប្រយោជន៍ ក៏ដូចជាកាលានុវត្តភាពនៃបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដោយសហការ, សម្របសម្រួល និង ធ្វើកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងតួអង្គពាក់ព័ន្ធតាមការចាំបាច់	ក.អ.យ.ក.	✓	
	III.២	សហការជាមួយនឹងគ្រប់តួអង្គសង្គមពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីដាក់ចេញកម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណៈជនទូទៅ និង សហគ្រិន	- ធន.ក. - ក.ស.ហ.វ. - ម.ប.ហ. - ក.អ.យ.ក. - ក.ស.ព.	◆	
១៤២	III.២.២	សហការជាមួយនឹងគ្រប់តួអង្គសង្គមពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីដាក់ចេញកម្មវិធីស្តីពីអក្ខរកម្មហិរញ្ញវត្ថុ អក្ខរកម្មឌីជីថល និង ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុដល់សាធារណៈជនទូទៅ និង សហគ្រិន	ក.អ.យ.ក.	✓	
១៤៣	III.២.៣	សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីកម្មវិធីលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
	III.៣	រៀបចំផតថលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Portal) ដើម្បីចែកចាយ និងចែករំលែកទិន្នន័យ, ព័ត៌មាន, ឯកសារ និងចំណេះដឹងផ្សេងៗ សំដៅគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសុវត្ថិភាព	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.អ.ប.	■	
១៤៤	III.៣.២	រៀបចំសិក្ខាសាលាផ្សព្វផ្សាយផតថលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ម.ប.ហ.	✓	
១៤៥	III.៣.៣	ពិនិត្យលទ្ធភាពបញ្ចូលរបាយការណ៍ប្រចាំ ឆ្នាំសម្របវិស័យអចលនវត្ថុ និង បញ្ជី ក្នុងផតថលបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ន.អ.ប.	X	
	III.៤	ជំរុញការចាប់យក និងការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាគំរូគន្លឹះៗ ដូចជា បញ្ញាសិប្បនិម្មិត (Artificial Intelligence - AI), ម៉ាស៊ីនស្វ័យសិក្សា (Machine Learning - ML), ទិន្នន័យធំ, បច្ចេកវិទ្យាក្លោឌ (Cloud Computing),	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ.	■	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
		បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain Technology), កិច្ចសន្យាឆ្លាត (Smart Contract), បច្ចេកវិទ្យាប្រព្រឹត្តិកម្មភាសាធម្មជាតិ (Natural Language Processing - NLP), បច្ចេកវិទ្យាតថភាពនិមិត្ត (Virtual Reality Technology) និង បច្ចេកវិទ្យាវិភាគទិន្នន័យ ដើម្បីជំរុញនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ម.ក. - ន.ប.ជ. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.អ.យ.ក. - ក.ស.ព.		
១៤៦	III.៤.១	ស្រាវជ្រាវអំពីបច្ចេកវិទ្យាគន្លឹះៗ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
១៤៧	III.៤.៣	សិក្សាស្រាវជ្រាវពីកាលានុវត្តន៍ភាព និង ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងករណីប្រើប្រាស់នៃបញ្ញាសិប្បនិម្មិត (AI) និង បច្ចេកវិទ្យាលេចឡើងថ្មីផ្សេងទៀត (Emerging Technologies) នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៤៨	III.៤.៤	ជំរុញការសិក្សាអំពីបច្ចេកវិទ្យានិយ័តកម្ម និងបច្ចេកវិទ្យាត្រួតពិនិត្យ (RegTech & SupTech)	ន.ប.ជ.	●	
១៤៩	III.៤.៥	ជំរុញការសិក្សាបន្ថែមនូវបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ដូចជា Cloud Computing, AI/ML	ន.ប.ជ.	●	
១៥០	III.៤.៦	ជំរុញការសិក្សាបន្ថែមនូវបច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain Technology)	ន.ប.ជ.	●	
១៥១	III.៤.៧	ជំរុញការសិក្សាបន្ថែមនូវបច្ចេកវិទ្យាវិភាគទិន្នន័យ (Data Analytics)	ន.ប.ជ.	●	
១៥២	III.៤.៨	ជំរុញការសិក្សាបន្ថែមពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងវិស័យបឋមធនាគារ	ន.ប.ជ.	●	
១៥៣	III.៤.១២	ជំរុញការចាប់យក និង ការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាគាំទ្រគន្លឹះៗ ដូចជា បញ្ញាសិប្បនិម្មិត (Artificial Intelligence - AI), ម៉ាស៊ីនស្វ័យសិក្សា (Machine Learning - ML), ទិន្នន័យធំ, បច្ចេកវិទ្យាក្លោដ (Cloud Computing), បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន (Blockchain Technology), កិច្ចសន្យាឆ្លាត (Smart Contract), បច្ចេកវិទ្យាប្រព្រឹត្តិកម្មភាសាធម្មជាតិ (Natural Language Processing - NLP), បច្ចេកវិទ្យាតថភាពនិមិត្ត (Virtual Reality Technology) និង បច្ចេកវិទ្យាវិភាគទិន្នន័យ ដើម្បីជំរុញនវានុវត្តន៍ក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុ	ក.អ.យ.ក.	✓	
	III.៥	ជំរុញ និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ជនជន, សហគ្រិន និង សាធារណជន ដើម្បីផ្លាស់ប្តូរឥរិយាបថ និង លើកកម្ពស់ភាពជឿទុកចិត្តលើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ.	■	

របាយការណ៍វឌ្ឍនភាពប្រចាំឆ្នាំ ២០២៥ នៃការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជា

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
			- ក.ព.ណ. - ក.ស.ព.		
១៥៤	III.៥.១	ស្រាវជ្រាវអំពីការជំរុញ និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ (Non-Bank FinTech Literacy)	ម.ប.ហ.	●	
១៥៥	III.៥.២	រៀបចំមតិកាផ្សព្វផ្សាយស្តីអំពីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
១៥៦	III.៥.៣	រៀបចំសេចក្តីព្រាងប្រកាសរួមស្តីពីក្រមសីលធម៌សម្រាប់អន្តរការី និង បុគ្គលផ្តល់សេវាពាណិជ្ជកម្មតាមប្រព័ន្ធអេឡិចត្រូនិក	ក.ព.ណ.	●	
	III.៦	ជំរុញ និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រី ដើម្បីកសាង និង អភិវឌ្ឍភាពជាអ្នកដឹកនាំ និង សមត្ថភាពពាក់ព័ន្ធនឹងបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ក.ស.ព.	●	
១៥៧	III.៦.១	រៀបចំ ឬ ចូលរួមកម្មវិធី, វគ្គបណ្តុះបណ្តាល ឬ សិក្ខាសាលា ជំរុញ និង លើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាដល់ថ្នាក់ដឹកនាំ និង មន្ត្រីក្រោមឱវាទអង្គការក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ.	ម.ប.ហ.	✓	
១៥៨	III.៦.២	ទស្សនកិច្ចសិក្សា និង ផ្លាស់ប្តូរបទពិសោធន៍លើបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
	III.៧	រៀបចំថ្នាលលើកកម្ពស់អក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីបង្កើត, រក្សាទុក, ផ្ទេរ ឬ ចែករំលែកចំណេះដឹងបច្ចេកវិទ្យាឌីជីថល និង បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ក.ស.ព.	■	
១៥៩	III.៧.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានអំពីថ្នាលអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
១៦០	III.៧.២	រៀបចំថ្នាលអក្ខរកម្មបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
	III.៨	ជំរុញឱ្យមានការរៀបចំកម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល និង លើកកម្ពស់អង្គការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា អប់រំ និងបណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ក.ស.ព.	●	
១៦១	III.៨.១	រៀបចំសិក្ខាសាលាលើកកម្ពស់អង្គការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុនៅតាមគ្រឹះស្ថានសិក្សា, អប់រំ និង បណ្តុះ-បណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ	ម.ប.ហ.	✓	
	III.៩	រៀបចំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ (FinTech Lexicon) ដើម្បីលើកកម្ពស់អង្គការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ប.ជ.	■	
១៦២	III.៩.១	ធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មសទ្ទានុក្រមបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ម.ប.ហ.	✓	
១៦៣	III.៩.២	ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពសទ្ទានុក្រមក្នុងវិស័យបរិយាកាសកិច្ចសម្រាប់ទូរស័ព្ទឆ្លាតវៃ ដើម្បីលើកកម្ពស់អង្គការបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ន.ប.ជ.	x	
	III.១០	លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ និងនវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ រួមបញ្ចូលចាប់ពីកម្រិតគ្រឹះស្ថានអប់រំ បណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ	- ក.ក.ប. - ក.ស.ហ.វ. - ក.អ.យ.ក. - ក.ស.ព.	◆	
១៦៤	III.១០.១	បង្កើតភាពជាដៃគូជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងឧស្សាហកម្ម ដើម្បីយល់ពីតម្រូវការជំនាញឌីជីថលបច្ចុប្បន្ន និង អនាគត គាំទ្រដល់ការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ក.ក.ប.	✓	
១៦៥	III.១០.២	រៀបចំកិច្ចប្រជុំ និង សិក្ខាសាលាពិគ្រោះយោបល់ជាមួយដៃគូ ជាមួយអ្នកពាក់ព័ន្ធក្នុងឧស្សាហកម្ម ដើម្បីយល់ពីតម្រូវការជំនាញឌីជីថលបច្ចុប្បន្ន និង អនាគត គាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	ក.ក.ប.	●	
១៦៦	III.១០.៣	រៀបចំការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា ដែលគាំទ្រការអភិវឌ្ឍបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ រួមបញ្ចូលចាប់ពីកម្រិតគ្រឹះស្ថានអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ	ក.អ.យ.ក.	✓	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
	III.១១	អភិវឌ្ឍ និងអនុវត្តកញ្ចប់ស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកលើសមត្ថភាព ស្របតាមក្របខ័ណ្ឌគុណវុឌ្ឍិជាតិ កម្ពុជាកម្រិត ១ ២ ៣ ៤ លើជំនាញឌីជីថលសម្រាប់បច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុព្រមទាំងលើកម្ពស់សមត្ថភាព គ្រូបច្ចេកទេស	- ក.ក.ប.	●	
១៦៧	II.១១.១	ពង្រឹងគុណភាពអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ស្របតាមតម្រូវការទីផ្សារការងារ	ក.ក.ប.	✓	
១៦៨	II.១១.២	អភិវឌ្ឍកញ្ចប់ស្តង់ដារបណ្តុះបណ្តាលផ្នែកលើសមត្ថភាព ដោយបញ្ចូលសមត្ថភាពឌីជីថលបច្ចេកវិទ្យា ហិរញ្ញវត្ថុ ក្នុងកម្មវិធីសិក្សា	ក.ក.ប.	✓	
	III.១២	សិក្សាសមិទ្ធិលទ្ធភាពក្នុងការរៀបចំឱ្យមានប្រព័ន្ធគាំពារសុខុមាលភាពអតិថិជន តួយ៉ាងការថែទាំ ការគាំទ្រ អតិថិជន និង ការដោះស្រាយបណ្តឹង ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.អ.ប. - ក.ព.ណ. - ក.ស.ព.	●	
១៦៩	III.១២.២	រៀបចំយន្តការលើការដោះស្រាយវិវាទតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ	ក.ព.ណ.	✓	
IV.ការជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ					
	IV.១	ដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិ និង គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីឌីជីថលប្រកបដោយ សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព	- ធា.ក.	■	
១៧០	IV.១.១	ដាក់ចេញបទប្បញ្ញត្តិ និង គោលការណ៍ណែនាំសម្រាប់ប្រតិបត្តិការផ្តល់ប្រាក់កម្ចីឌីជីថលប្រកបដោយ សុវត្ថិភាព និងប្រសិទ្ធភាព	ធា.ក.	●	
	IV.២	ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និងយន្តការសុវត្ថិភាពក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល	- ធា.ក.	■	
១៧១	IV.២.១	ពង្រឹងក្របខ័ណ្ឌបទប្បញ្ញត្តិប្រុងប្រយ័ត្ន និង យន្តការសុវត្ថិភាពក្នុងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ឌីជីថល	ធា.ក.	●	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
	IV.៦	ជំរុញការអភិវឌ្ឍ និង ការប្រើប្រាស់ផលិតផល និង សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង កម្មវិធីវិមជ្ឈការ (Decentralized Application - dApp) ដែលប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាប្លុកឆេន	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក.		
១៧២	IV.៦.១	ស្រាវជ្រាវអំពីផលិតផល និង សេវាបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ និង កម្មវិធីវិមជ្ឈការ (dApp)	ម.ប.ហ.		
១៧៣	IV.៦.៤	សិក្សាស្រាវជ្រាវពាក់ព័ន្ធនឹងយន្តការគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មក្រោមហ្វ្រាំងឌីជីថល (Digital Crowdfunding Platform)	ន.ម.ក.	✓	
១៧៤	IV.៦.៥	សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីកាលានុវត្តន៍ភាព និង ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹងការអភិវឌ្ឍ Web3 ក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៧៥	IV.៦.៦	សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីកាលានុវត្តន៍ភាព និង ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធនឹង Non-Fungible Token (NFT) នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៧៦	IV.៦.៧	សិក្សាស្រាវជ្រាវអំពីកាលានុវត្តន៍ភាព និង ហានិភ័យពាក់ព័ន្ធការបង្កើត និង លក់ប៊ូឌីនមូលបត្រ (Securities Token Offering)	ន.ម.ក.	✓	
	IV.៧	ជំរុញឱ្យមានការលើកទឹកចិត្តសារពើពន្ធ, ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគាំទ្រផ្សេងទៀតដល់សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.អ.ប. - ក.ស.ព.		
១៧៧	IV.៧.១	ចូលរួមផ្សព្វផ្សាយអំពីការលើកទឹកចិត្តសារពើពន្ធ, ការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ និង ការគាំទ្រផ្សេងទៀតដល់សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
១៧៨	IV.៧.២	រៀបចំពិនិត្យលទ្ធភាពស្នើសុំរដ្ឋាភិបាល បង្កើតយន្តការលើកទឹកចិត្ត និង ជំរុញដល់ក្រុមហ៊ុនអភិវឌ្ឍអាជីវកម្មអចលនវត្ថុ និង បញ្ជាំដើម្បីទទួលយកបច្ចេកវិទ្យាថ្មីៗ ក្នុងការធ្វើទំនើបកម្មដល់ដំណើរការប្រតិបត្តិរបស់ពួកគេ	ន.អ.ប.	x	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
	IV.៨	លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍សេវា និង ផលិតផល និង ធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ន.ម.ក. - ន.ប.ធ. - ក.អ.យ.ក. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព.	●	
១៧៩	IV.៨.១	ស្រាវជ្រាវអំពីការអភិវឌ្ឍ និង នវានុវត្តន៍សកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	✓	
១៩០	IV.៨.២	រៀបចំរបាយការណ៍ស្រាវជ្រាវស្តីពី ផលិតផល និង សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុដែលមាននវានុវត្តន៍នៅក្នុងវិស័យមូលបត្រ	ន.ម.ក.	✓	
១៨១	IV.៨.៣	លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍នៅក្នុងវិស័យបរទេសបាលកិច្ច	ន.ប.ធ.	✓	
១៨២	IV.៨.៤	លើកកម្ពស់ការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីបង្កើននវានុវត្តន៍សេវា និង ផលិតផល និង ធ្វើពិពិធកម្មសកម្មភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុថ្មីៗ	ក.អ.យ.ក.	✓	
១៨៣	IV.៨.៥	រៀបចំ និង ផ្សព្វផ្សាយអនុក្រឹត្យស្តីពី ការគ្រប់គ្រងការស្រាវជ្រាវ និង ការអភិវឌ្ឍ	ក.ខ.វ.ប.ន.	✓	
១៨៤	IV.៨.៦	រៀបចំកម្មវិធីពានរង្វាន់នវានុវត្តន៍សម្រាប់វិស័យសាធារណៈ	ក.ខ.វ.ប.ន.	✓	
	IV.៩	លើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសហគ្រិនភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈការរៀបចំវេទិកា, សិក្ខាសាលា និងកម្មវិធីផ្សេងៗ រួមទាំងកម្មវិធីបណ្តុះ និងពន្លឿនធុរកិច្ចថ្មីបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុ	- ន.ក.អ.ស.ហ. - ម.ប.ហ. - ក.ខ.វ.ប.ន. - ក.ស.ព.	◆	

ល.រ	ល.ផ.១	វិធានការគោលនយោបាយ / សកម្មភាព	ក្រសួង-ស្ថាប័ន	វឌ្ឍនភាព	ផ្សេង
១៨៥	IV.៩.១	រៀបចំឯកសារទស្សនាទានស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រព័ន្ធអេកូឡូស៊ីសហគ្រិនភាពបច្ចេកវិទ្យាហិរញ្ញវត្ថុក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុមិនមែនធនាគារ	ម.ប.ហ.	●	
១៨៦	IV.៩.២	រៀបចំវេទិកាជាតិស្តីពីការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា	ក.ខ.វ.ប.ន.	✓	

ឧបសម្ព័ន្ធ ៣- វឌ្ឍនភាពតាមក្រសួង ស្ថាប័ន

ល.រ	ក្រសួង ស្ថាប័នទទួលបន្ទុកអនុវត្ត	ចំនួនសកម្មភាព	វឌ្ឍនភាព		
			✓	●	×
១	ក.ស.ហ.វ.	១	១	-	-
២	ក.ម.ជ.	៣	៣	-	-
៣	ក.យ.អ.ក	៨	៨	-	-
៤	ជ.ក.	៦	៣	៣	-
៥	ក.ព.ណ.	៦	២	៤	-
៦	ក.ប.ទ.	៧	៣	៤	-
៧	ក.ក.ប.	៤	៣	១	-
៨	ក.ខ.វ.ប.ន.	៤	៤	-	-
៩	និយ័តករ និង អង្គភាពក្រោមឱវាទ អ.ស.ហ.	១៤៧	៩៥	៤៧	៥
សរុប		១៨៦	១២២	៥៩	៥

ចូលរួមជាមួយយើង!

f គណៈកម្មាធិការសេដ្ឋកិច្ច និង ធុរកិច្ចឌីជីថល - គសធន

✉ digitaleconomy@mef.gov.kh

☎ (+855) 87 888 608

អគារមជ្ឈមណ្ឌលអភិវឌ្ឍធុរកិច្ច (BDC), ជាន់ទី១៧, មហាវិថី OCIC,
សង្កាត់ជ្រោយចង្វារ, ខណ្ឌជ្រោយចង្វារ, រាជធានីភ្នំពេញ